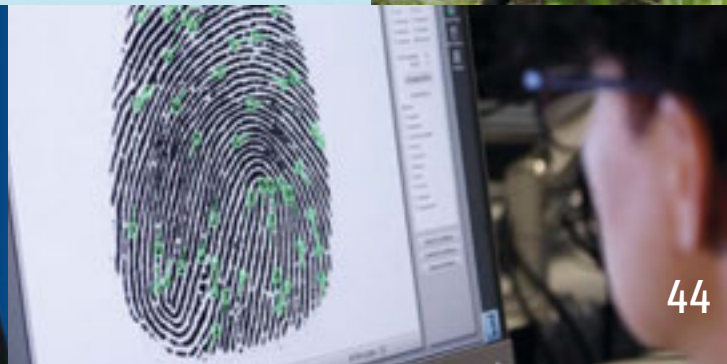
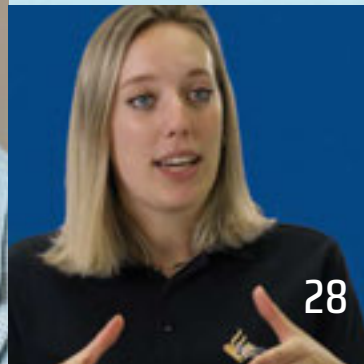
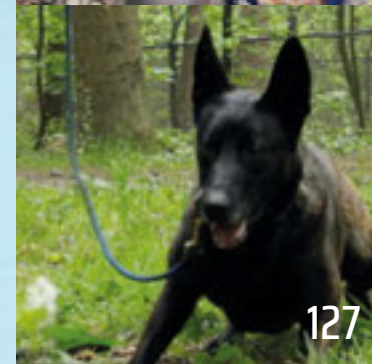

5

WAT IS ER
IN 5 JAAR
BEREIKT?

DE OPSPORING VERDIENT SPOREN

COLOFON & AFZENDER

Dit is een uitgave van het programma Intensivering en Herpositionering Forensische Opsporing. Informatie: vernieuwing-fo@politie.nl

Concept en redactie William Swaters
Tekstbijdrage Feike Klomp

- 4 VOORWOORD** Ruud Staijen, programmadirecteur Intensivering en Herpositionering Forensische Opsporing
- 6 FO STAAT OP DE AGENDA** Wilbert Paulissen, Portefeuillehouder Specialistische Opsporing, blikt terug
- 10 FO AAN DE VOORKANT** Hoofdofficier van Justitie Margreet Fröberg ziet veel kansen
- 14 VEEL GELEERD OM STAPPEN TE MAKEN** Marc Elsensohn, algemeen directeur van het Nederlands Forensisch Instituut
- 17 HET VERMOGEN OM TE VERNIEUWEN** Column Cyrille Fijnaut
- 18 HET VERHAAL IN SAMENHANG** Snelheid is het sleutelwoord, Ruud Staijen programmadirecteur Intensivering en Herpositionering FO
- 28 PERSONEEL** Gemeenschappelijk Werven, Monique Brandt Corstius, HR-adviseur Landelijk FO-werkveld
- 32 OPLEIDINGEN** Samenwerking en Co-Creatie Landelijk Projectleider Leren, Ontwikkelen en Kwaliteit FO
- 44 IV** Sneller en beter boeven vangen met nieuwe Biometrie Voorziening, John Riemen, Leidend Specialist Biometrie. Beheerder HAVANK, CATCH en DNA Eliminatie DataBank. IBIS Nieuw Systeem voor Wapens en Hulzen, Edwin van der Veer, business expert FO
- 56 KETEN IV** Drugsonderzoeken in 2023 digitaal Marcel Huting, programmamanager Informatievoorziening Keten IV
- 62 ORGANISATIEONTWIKKELING** Verhalen over Proeftuinen, Bovenregionaal, Standaardisatie, Project FO Zeden, Drugsonderzoek, Samenwerking ander programma's. Annemarie Maandag, programmamanager Organisatieontwikkeling FO
- 86 ALGEMEEN** Verhalen met o.a. de teamchefs Peter Veldhuis en Paul IJmker, André Hendrix, William Swaters, Carina van Leeuwen, en Jan Struijs
- 131 NAWOORD** Laat de stille getuigen eerder spreken, Ruud Staijen Programmadirecteur Intensivering en Herpositionering FO

WE HEBBEN SAMEN EEN CONCEPT TOT LEVEN GEBRACHT

Na de reorganisatie was het ‘even zwaar’ bij de Forensische Opsporing. Er lag de wens om heel veel te verbeteren. Dat kwam moeizaam van de grond. Daarom mogen we nu trots zijn op wat we met collega’s vanuit het werkveld, het PDC, de Politieacademie, de ketenpartners en de commerciële markt de afgelopen jaren hebben bereikt.

We verwelkomden flink wat nieuwe collega’s en er is veel in gang gezet, ontwikkeld, geleerd en geïmplementeerd. Dankzij alle inspanningen delen we onze forensische data en informatie steeds meer en sneller met anderen. Daardoor kunnen ‘de stille getuigen eerder en hoorbaar spreken... en vertellen wat heeft plaatsvonden op de Plaats delict’. Ook een woord van dank aan de collegae van de programma’s Intelligence, Opsporing en Digitalisering. Misschien niet voor eenieder direct zichtbaar, maar ook jullie hebben wezenlijk bijgedragen aan de ontwikkelingen bij FO. En wij konden op onze beurt een steentje bijdragen aan ontwikkelingen bij deze programma’s. Soms door samenwerking, door het afstemmen van ideeën, door initiatieven, middelen of mensen beschikbaar te stellen. Ik hoop dat dit ‘samenwerken in samenhang’ nog verder doorzet. Het gaat om het geheel der dingen en niet de losse onderdelen. Ons werk wordt er beter van!

In deze uitgave kijken collega’s terug op ontwikkelingen die hebben geleid tot waar we nu, half augustus 2023, staan. Waar iedereen hard aan heeft getrokken, geduwd en waarvoor

we nieuwe werkvormen en oplossingen hebben gevonden. Niet alles is gelukt, of krijgt een groen vinkje. Maar gelukkig is er veel wél gelukt. Het is zelfs indrukwekkend te noemen wat het relatief kleine FO de afgelopen jaren, ondanks Corona, voor elkaar heeft gekregen. De trein rijdt en daar mogen we trots op zijn!

Dit document is een momentopname, want als we samen Nederland een stukje veiliger willen maken, zullen we moeten aanhaken en mee blijven gaan met de snelle ontwikkelingen om ons heen. Grote veranderingen, zoals de komst van de nieuwe Keten Informatievoorziening, de implementaties van de proeftuinen, het betrekken van de commerciële forensische markt en de tweedelijnsdiscussie, lopen komende jaren nog volop door. Gelukkig wordt hier door kundige collega’s, ook nu het programma gaat eindigen, met veel energie aan gewerkt. Ook daar zetten we stappen.

In deze terugblik zijn betrokkenen uit het veld aan het woord. Zij geven een inkijkje in de vele mogelijkheden van het prachtige vak. Doe er je voordeel mee en gebruik de mogelijkheden die de nieuwe ontwikkelingen ons bieden. Maak het veiliger in de dorpen en in de wijken! Een ding staat vast: we hebben samen een concept tot leven gebracht! Veel lees- en kijkplezier!

Ruud Staijen, programmadirecteur Intensivering en Herpositionering FO

HET PROGRAMMA HEEFT VEEL GEBRACHT **FO STAAT OP DE AGENDA**

In deze bijdrage kijkt Wilbert Paulissen terug op het Programma Intensivering en Herpositionering FO. Wat is er in beweging gekomen, welke resultaten zijn behaald en wat zijn aandachtspunten voor de toekomst?

Ik kijk tevreden terug op de afgelopen vijf jaar. Ik vind dat het programma veel heeft gebracht. Wat me vooral opvalt is dat het programmateam erin is geslaagd FO op de agenda te krijgen. Het ligt weer op de tafels. Nieuwe aandacht, een mooie verdienste, omdat FO toch een relatief klein onderdeel is van de politie. Die extra aandacht, succesvol afgeronde proeftuinen, en andere innovaties die in de staande politieorganisatie worden ingebed, werken als een vliegwiel. Zo komt er structureel jaarlijks 30 miljoen euro vrij voor FO. Die toezegging van de minister zegt veel over het vertrouwen. Er zijn dus belangrijke stappen gezet, ook op het gebied van IV.

Winst

De succesvolle proeftuin Snelle DNA-straat is een mooi voorbeeld dat model staat voor andere initiatieven die snelheid, meer duiding en een hoger volume bevorderen. Van zes weken wachten op de uitslag van sporenonderzoek naar 48 uur en van proeftuin naar officiële inbedding. Dat is substantiële winst waar we de vruchten van plukken. Ook de proeftuin Nieuwe Ronde Nieuwe Kansen is zo'n succesvolle proeftuin die wordt geïmplementeerd in het reguliere werkproces. Maar kijk ook naar HAVANK 4.0 en CATCH 2.0, biometrie, dacty en nieuwe ICT, die zorgt voor versnelling in de opsporing. Allemaal aansprekende belangrijke aanjagers voor verdere ontwikkeling van FO. Een andere ontwikkeling zie ik in de samenwerking

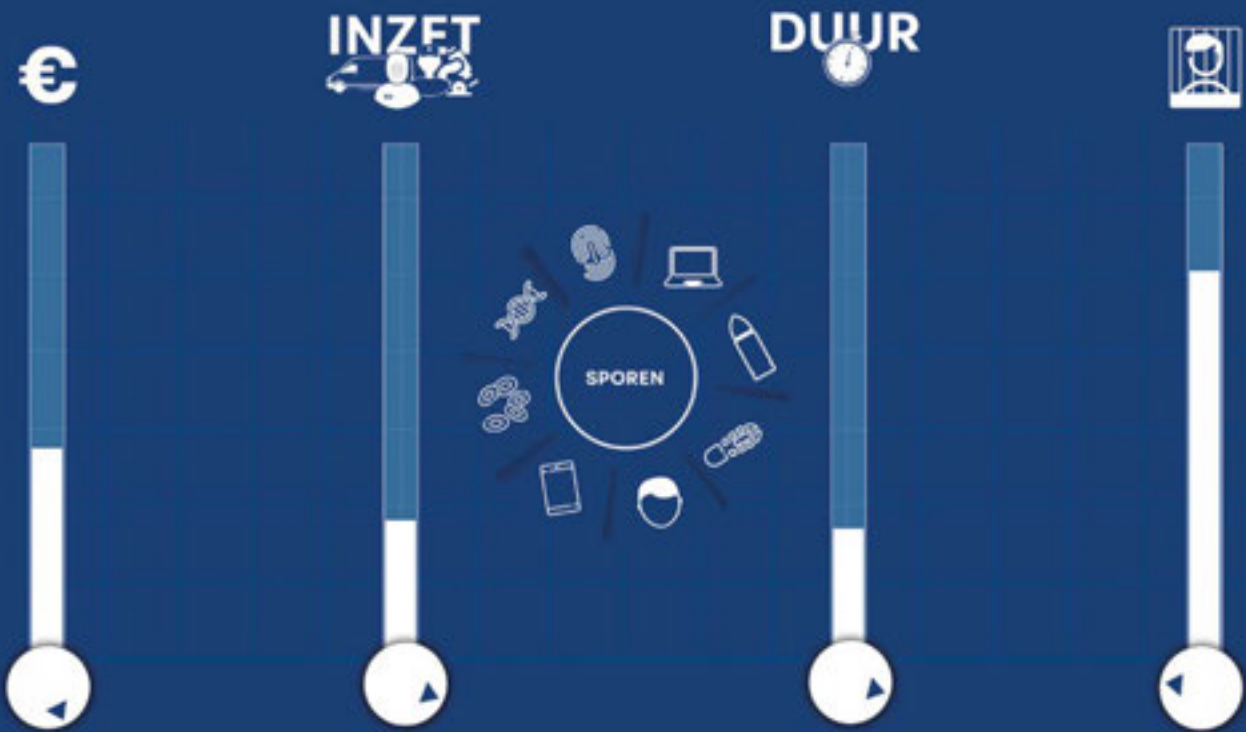

HELPT INVESTEREN IN FO?

Het werkaanbod in de opsporing voelt als oneindig, want je bord is altijd te vol. Stel dat je wilt sturen op de totale kosten van opsporing per zaak. Aan welke knoppen kun je dan draaien in de ontwikkeling naar een toekomstbestendige opsporing. Kortom: helpt investeren in FO?

Scan de QR-code en kijk de film 'Totale opsporingskosten, helpt investeren in FO?'

met DO. Daar worden slagen in gemaakt, we zijn er nog niet, maar als je samen optrekt en de competitie loslaat, kom je verder. Daar ben ik van overtuigd en dat is belangrijk in dit digitale tijdperk. Daarnaast zijn er kansen voor remote forensics. Met je telefoon direct sporen tegen de database van Havank aan kunnen houden, konden we ons jaren geleden toch niet voorstellen.

Rauwe werkelijkheid

Het is niet alleen maar feest natuurlijk. Er zijn aandachtspunten. Sommige proeftuinen krijgen geen vervolg. Maar leren mag, sterker nog, we moeten leren. Dat was ook de bedoeling van de proeftuinen. Daarnaast hebben we ook te maken met de rauwe werkelijkheid. De onderbezetting, gezien de hoge uitstroom van ervaren collega's. Hoe zorg je ervoor dat nieuwe, onervaren rechercheurs zelfstandig een plaats delict mogen betreden? Het opleidingsaanbod matcht niet altijd met onze vraag. Daar moeten we echt aan gaan werken via passende leerwegen.

Drie highlights

Er zijn drie highlights waar winst binnen FO te behalen valt. We moeten veel meer op sterkte komen. Ten tweede is het van belang om IV goed in te bedden. Het slechts één keer invoeren van sporen gaat veel winst opleveren. Betrouwbare en werkende automatisering en eenduidige werkprocessen zijn hiervoor de voorwaarden. Tot slot zijn goed opgeleide medewerkers natuurlijk cruciaal, dus daar moet het opleidingsaanbod op toegesneden zijn.

Vier projecten

Dit programma stopt, maar vier projecten blijven lopen. We zitten dus niet stil. Het eerste project is sourcing. Denk daarbij aan de Snelle DNA-straat die we in het hele land willen implementeren. Verder vindt er een heroriëntatie plaats van de tweedelijns labs. Daarnaast is er de uitrol van IV, zowel vervanging van onze eigen bestaande systemen als een

digitale uitwisseling van sporen tussen de politie, NFI en het OM. Last but not least bouwen we verder aan de voorziening FO. Denk daarbij aan gezamenlijke inkoop, tools, werving en selectie.

Al met al vind ik het klasse wat het programmateam voor elkaar heeft gekregen. Nu samen doorpakken op deze belangrijke ontwikkelingen en de basis op orde brengen.

Wilbert Paulissen, portefeuillehouder Specialistische Opsporing

FO AAN DE VOORKANT

Het OM trekt steeds vaker samen op met de politie en het NFI. Hoofdofficier van Justitie Margreet Fröberg ziet veel kansen voor FO. Nu en in de toekomst.

Het Programma Intensivering en Herpositionering FO dat de afgelopen jaren bij de politie liep, zorgde ervoor dat de focus binnen de politie meer op FO is gelegd. Er draaiden een aantal prachtige proeftuinen, waar we met elkaar veel van hebben geleerd. Mede door deze proeftuinen zijn de resultaten van DNA-onderzoek zowel bij het NFI als bij Eurofins TMFI nu zeer snel beschikbaar en is de capaciteit voor DNA-onderzoek fors toegenomen. Dit past heel mooi in de visie om te versnellen in de hele forensische keten en meer volume te creëren. Ook zien we dat de samenwerking tussen politie, NFI en OM een impuls heeft gekregen.

Commitment

De proeftuinen toonden onder andere aan dat het belangrijk is niet alleen te focussen op de snelheid van de DNA-analyse, maar op het hele proces dat eraan

voorafgaat. Door aan de voorkant, voordat het DNA-onderzoek plaatsvindt, samen na te denken over capaciteit en commitment voor de opvolging gaat het uiteindelijke proces sneller. Dit draagt positief bij aan het aantal DNA-hits.

FO aan de voorkant

Het OM heeft hiervoor een opzet gemaakt met 'FO aan de voorkant' waarin het hele proces van scenariogericht PD-onderzoek tot en met de tactische opvolging van een FO-resultaat wordt meegenomen. Hierbij is ook aandacht voor de duiding van FO-resultaten door FO zelf en het betrekken van forensische (sturings) informatie in het overleg met de officier. Als we met elkaar de handen ineenslaan, dan komt de echte versnelling tot stand. Heel mooi om te zien dat dit mede door het programma FO echt werkt.

‘Het OM zal blijven
bijdragen aan de
implementatie van
de bevindingen
in de proeftuinen.’

Deze versnelling bleek haalbaar in het kader van een proeftuin. Nu is het de uitdaging de versnelling en bijkomende effecten voor de opsporing duurzaam te verankeren in een standaard werkwijze in de dagelijkse praktijk.

Hubs

In de proeftuinen leerden we ook om een aantal dingen niet te doen. Zo heeft het niet altijd zin om meer sporen veilig te stellen: bij woninginbraken bleek dit maar zeer beperkt zinvol, mogelijk omdat er doorgaans sprake is van één dader. Voor wat betreft DNA-remote forensic leerden we dat dit kan bijdragen aan snelle resultaten maar de meerwaarde van een DNA-bus is niet gebleken. Waarschijnlijk is de werkwijze met hubs waarbij DNA-onderzoek meer in de regio kan plaatsvinden, een betere keuze. Op basis van de samenwerking die in de proeftuinen is ontstaan met Eurofins TMFI, worden nu in een aantal regio’s hubs opgezet waar onafhankelijk deskundigenonderzoek plaatsvindt.

Landelijk Forensisch Bureau

Al met al heeft het programma een flinke boost gegeven aan de forensische portefeuille, niet alleen binnen de politie, ook bij het OM. Een van de ontwikkelingen daarvan is de oprichting van het Landelijk Forensisch Bureau.

Blijven bouwen

We hebben het vertrouwen dat FO binnen de politie niet op de achtergrond gaat verdwijnen nu het programma stopt. We hopen dat we voort kunnen bouwen op de stappen die we de afgelopen jaren met elkaar hebben gezet, samen in de keten. Het OM blijft bijdragen aan de implementatie van de bevindingen van de proeftuinen. Met de extra ketengelden gaan we verder met onze doelstellingen.

Margreet Fröberg,
Hoofdofficier van Justitie

Mirjam Warnaar, Landelijk Forensisch
Officier van Justitie

VEEL GELEERD OM STAPPEN TE MAKEN

In deze bijdrage gaat algemeen directeur Marc Elsensohn in op de rol van het NFI en laat hij zijn licht schijnen op de samenwerking met het programma, wat er is bereikt en waar nog uitdagingen liggen.

Technologische ontwikkelingen maken dat forensisch onderzoek steeds belangrijker wordt in strafzaken. De behoefte aan meer en sneller forensisch onderzoek neemt toe. Niet alleen voor de bewijsvoering in zaken, maar ook om al vroeg in de opsporingsfase richting te kunnen geven aan de opsporing.

Vijf jaar geleden hebben we als forensische keten gezamenlijk de hoofdlijnen bepaald om hier, vanuit de in 2018 door de toenmalige minister van Justitie en Veiligheid gepresenteerde visie op forensisch onderzoek, invulling aan te geven. Daarnaast willen we er met elkaar voor zorgen dat de kwetsbaarheden in het aanbod van forensisch onderzoek worden weggenomen. Anders gezegd, de productie van forensisch onderzoek moet robuuster, waarmee de politie en Justitie (bijna) altijd op tijd een goed antwoord krijgen op hun forensische vragen.

Onmisbare schakel

Het Programma Intensivering en Herpositionering FO bij de politie is een onmisbare schakel geweest om hier als keten stappen in te zetten. Het programma gaf structuur, vormde een centraal coördinatiepunt en bundelde energie en focus op het onderwerp. Vanuit het programma zijn vervolgens gezamenlijk proeftuinen opgezet en is een project gestart

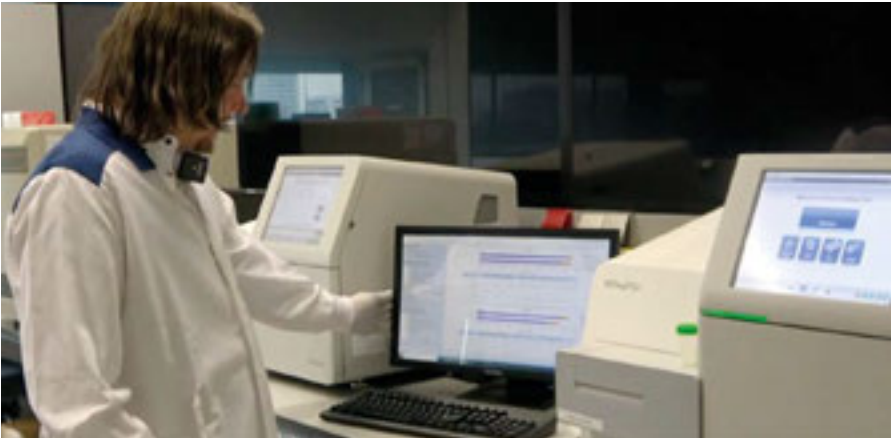
om de keteninformatievoorziening en -uitwisseling op orde te brengen. Daarnaast zijn voor de ketensturing, ketenbrede stuurgroepen ingericht.

Eerste ter wereld

Alle betrokken ketenpartners leveren vanuit hun eigen rol een essentiële bijdrage. Voor het NFI is dat onder meer de toepassing van innovaties. Zo heeft het NFI onder andere als eerste ter wereld het DNA-onderzoek van een (eenvoudig) spoor tot en met de DNA-rapportage geautomatiseerd (de 'Snelle ID-lijn'). De resultaten van het onderzoek zijn daardoor veel sneller beschikbaar, de kans op menselijke fouten wordt geminimaliseerd en de kosten zijn relatief laag. Ook investeert het NFI in betrouwbaarheid, robuustheid en flexibiliteit van het instituut. We ontwikkelen een Zaakcentrum als contactpunt voor aanvragen en advies en een nog betere ontsluiting van onze forensische kennis.

Met de structurele financiering voor de forensische keten, die vanaf 2022 beschikbaar is gekomen, kunnen we eindelijk grote stappen zetten in het opschalen en uitrollen van nieuwe werkwijzen. Nu het programma ten einde loopt, zal dat vanuit de staande politieorganisatie moeten worden opgepakt. Dat is nog wel spannend. Zo lopen nog enkele belangrijke verkenningen waarvan de uitkomsten voor de uiteindelijke

inrichting van groot belang zijn. Bijvoorbeeld de plaatsing en inrichting van de forensische onderzoekslocaties (‘labs’) bij de politie en de toekomstige inrichting van het forensisch drugsonderzoek.

Robuuster

Ook de werkverdeling met private partijen (‘sourcing’) is nog niet volledig uitgedacht. Het NFI is voorstander van het betrekken van andere partijen, omdat die het forensisch veld robuuster kunnen maken door bijvoorbeeld piekbelasting op te vangen. Voorwaarde is wel dat het NFI op die gebieden voldoende zakenstroom overhoudt om de kennis en expertise te kunnen borgen en te innoveren. Uitdaging daarbij is om te zorgen dat, ook bij onderzoek door andere partijen, data centraal beschikbaar blijft in de keten.

Terugkijkend zijn de proeftuinen wat omvangrijker en daarmee ook langduriger uitpakkt dan we oorspronkelijk voor ogen hadden. We hebben er veel van geleerd en dit was nodig om de stappen te maken die we nu zetten. Meer voortgang kon niet, aangezien er nog geen structurele financiering was.

Blijven innoveren

Al met al zijn belangrijke stappen gezet om de samenwerking in en met de keten te verbeteren en het forensisch onderzoek sneller en in grotere volumes beschikbaar te maken. Essentieel is dat we, met de beschikbaar gestelde gelden, het momentum vasthouden om de werkwijzen breed te implementeren en weloverwogen keuzes te maken over de werkverdeling en inrichting. Tegelijkertijd moeten we doorgaan met innoveren en inspelen op ontwikkelingen en nieuwe mogelijkheden. Toepassing van data-science, automatisering en AI zullen, naast de commerciële aanbieders van forensisch onderzoek, daar de komende tijd een belangrijke rol in spelen.

Marc Elsensohn, algemeen directeur van het Nederlands Forensisch Instituut

**HET VERMOGEN OM
TE VERNIEUWEN**

Vanaf het einde van de negentiende eeuw keken Nederlandse politiechefs bij de inrichting van hun korpsen veel en goed naar de ontwikkelingen op politiegebied in Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Dit leidde stapsgewijze tot een belangrijke innovatie: de oprichting van Justitiële Diensten bij de grote(re) korpsen van Gemeentepolitie.

Omdat de Tactische Recherche, de Technische Recherche en de Informatieve Recherche geheide onderdelen waren van deze diensten, werd het mogelijk om naar de laatste stand van de ‘wetenschappelijke politie’ en op een geïntegreerde manier strafbare feiten op te helderen. Het letterwoord TOHD weerspiegelde deze doelstelling heel goed: Technische Opsporings- en Herkenningsdienst. Dus geen losse verzameling van diensten en dienstjes.

Hier moest ik aan terugdenken toen ik in het eerste hoofdstuk van De opsporing verdient sporen (1) (het ‘rode boekje’) moest lezen over de organisatorische, personele en materiële neergang van wat bij het Nationale Politiekorps forensische opsporing wordt genoemd. Die riep bij mij onmiddellijk de vraag op: hoe heeft het

kunnen gebeuren dat een onderdeel, dat eens een van de kroonjuwelen van de grote(re) Gemeentepolitiekorpsen was, zo diep in de problemen is geraakt? Het antwoord ligt voor de hand: dit is de treurige uitkomst van een ontwikkeling die in de jaren tachtig van de vorige eeuw is begonnen met de ondoordachte afbraak van die Justitiële Diensten en die bij de vorming van het Nationale Politiekorps in 2010 - ondanks de groeiende diversiteit, complexiteit en gevoeligheid van misdaadproblemen - niet werd gekeerd.

Toen ik vervolgens De opsporing verdient sporen (2) (het ‘blauwe boekje’) en de bijbehorende deelrapporten over de proeftuinen doornam, moest ik onwillekeurig opnieuw terugdenken aan dat verre verleden. Maar nu in positieve zin. Hier zag ik opeens de innovatieve geest aan het werk die ook die vroegere politiechefs bezielde om hun korpsen op het terrein van de opsporing bij de tijd te brengen. Maar deze keer met de hulp van vormen van wetenschap en technologie waar de bedenkers van de gerechtelijke fotografie, de gerechtelijke antropometrie en de gerechtelijke dactyloscopie geen idee van konden hebben. Wat niet wil zeggen dat nu in een oogwenk alle problemen (zullen) worden opgelost waar deze voorvaderen in de kern ook al mee te kampen hadden en die door de groeiende differentiatie en specialisatie van de opsporing in alle mogelijke technische, tactische en informatieve richtingen veel groter zijn geworden dan ze vroeger waren.

Hierbij doel ik niet alleen op de werving en (bij)scholing van voldoende gekwalificeerde medewerkers om on the ground (fysiek en digitaal) zo goed mogelijk alle relevante sporen te verzamelen en op de financiële middelen om de noodzakelijke ruimtelijke, organisatorische en technische voorzieningen op peil te houden. Ik denk ook aan het probleem dat er op hoog theoretisch en praktisch niveau politiechefs moeten worden gevormd die - net als dirigenten die met het Concertgebouworkest Mahler 7 willen uitvoeren - in staat zijn om de hoogwaardige activiteiten van de vele specialisten op een symfonische manier te dirigeren.

Prof. dr. Cyrille Fijnaut, criminoloog en hoogleraar

EEN CONCEPT TOT LEVEN GEBRACHT SNELHEID IS HET SLEUTELWOORD

Sneller, meer duiding, hoger
volume, meer marktwerking.

Van intensivering naar herpositionering. Forensische Opsporing ontwikkelt zich in rap tempo. FO bewijst door slim gebruik te maken van alle beschikbare sporen steeds vaker haar toegevoegde waarde. Maar Forensische Opsporing heeft nog veel meer in huis.

Het is elke keer de kunst nieuwe slimme stappen te maken, innovaties aan te jagen, te omarmen en medewerkers en ketenpartners hier nadrukkelijk bij te betrekken. Het proces van meer en sneller sporen veiligstellen en FO klaarmaken voor de toekomst is niet meer te stoppen. Immers, de opsporing verdient sporen. Het Programma Intensivering en Herpositionering FO heeft tussen 2018 en 2023 flink gas gegeven. Wat is er bereikt?

De forensische keten is de afgelopen jaren in een stroomversnelling geraakt. Maar zoals het vaker gaat met (proces)vernieuwingen: het is vallen, leren en weer opstaan. De goede dingen vasthouden en finetunen, van fouten leren. Toch is er (medio 2023) al enorm veel bereikt. Om de metamorfose beter te duiden en te begrijpen waar we nu staan, gaan we eerst terug in de tijd. Na de tweede wereldoorlog zag je dat de technische recherche stap voor stap aan betekenis won. Hun rol bij het oplossen van misdrijven werd steeds groter. Denk daarbij aan vingerafdrukken, die gebruikt worden voor uiteenlopende doelen. We kennen allemaal het afgeven van vingerafdrukken voor uiteenlopende doelen. Bijvoorbeeld bij het aanhouden van een verdachte of voor het verkrijgen van je identiteitsbewijs. Maar ook zijn forensische sporen als haren, bloed, schoenafdrukken of bandensporen altijd gebruikelijke sporentriggers geweest, en nog natuurlijk. Alleen is nu de manier van veiligstellen en vastleggen doorontwikkeld. ➔

▲ Ruud Staijen. © Patrick Kreling

Terug in de tijd

Monsterklus voor agent Ruud: hij moet forensische opsporing uit diep dal trekken

Politieman Ruud Staijen moet de forensische opsporing uit een dal trekken. In het door onderbezetting en vergrijzing geplaagde onderdeel van de politie, waar ze óók nog eens te maken hebben met gebrekkige techniek, richt hij zijn blik op de toekomst. Daarin moet alles een stuk sneller en efficiënter.

Carla van der Wal 13-06-19, 08:07 Laatste update: 13-06-19, 08:20

Vanaf de jaren ‘70 jaren wint DNA steeds meer terrein, gevolgd door het vaker en slimmer analyseren van chemische sporen. Rond de eeuwwisseling zie je snelle ontwikkelingen op het gebied van mobiele techniek in de vorm van camera’s en gezichtsherkenning. Tegenwoordig barst het van de sporen. Er kan steeds meer. De snelheid kan omhoog. Mooi natuurlijk, maar hoe stroomlijn je dat allemaal? Wie doet wat in dit bijzondere vakgebied?

Big change
Na de politiereorganisatie ‘decentraal tenzij’ (2011-2018) lag de nadruk op de vorming van de basisteams. De ‘kleine FO’ met haar 23 deskundigheidsgebieden, kreeg minder aandacht. Tel daarbij op dat de helft van de pakweg 1500 medewerkers ouder was dan 50 jaar. Met als gevolg een grote uitstroom van kennis en menskracht. Zorgelijk natuurlijk. Bovendien kampte de politie met een tekort aan opleidingscapaciteit en een hoog ziekteverzuim. En, cruciaal, de verouderde ICT kraakte in haar voegen. Deze was nodig aan vervanging toe. De hoogste tijd voor ‘a big change’: FO toekomst-bestendig maken. Van ‘lokaal denken en handelen’ naar landelijk doorontwikkelen en inbedden. De neuzen allemaal dezelfde kant op.

Een van de grootste hoofdpijndossiers was (en is) de uitstroom van ervaren mensen. Medewerkers met een schat aan bevoegdheid, kennis, het juiste fingerspitzen-gefühl gingen met pensioen. Toen rees al de gedachte: ‘We moeten meer in gezamenlijkheid personeel gaan werven. Laten we de krachten bundelen’. Maar dat gold natuurlijk ook in de breedte. Er waren meer mensen nodig op bijvoorbeeld ICT- en facilitair gebied, inkoop enzovoorts. Als je dan toch werft, is het slim om nieuwe mensen gezamenlijk op te leiden. Tegelijkertijd wist iedereen ook: FO is een ervaringsvak. Je kunt niet

zomaar iemand ‘even naar een moordmelding’ sturen. De ontwikkelingen volgden elkaar nu snel op. Ook in ‘Den Haag’ viel het kwartje.

Geboorte Programma Intensivering en Herpositionering FO
Eind 2018 stuurde de minister van Justitie en Veiligheid een visie op forensisch onderzoek naar het parlement met als hoofdboodschap: forensische onderzoeksresultaten moeten sneller, met meer duiding en in een groter volume beschikbaar komen. Hiermee vergroot je immers de pakkans, het draagt bij aan het veiligheidsgevoel en dit versterkt weer de geloofwaardigheid van het strafrecht. Politie, OM en het NFI zetten daar samen de schouders onder. Deze opdracht leidde tot de geboorte van het Programma Intensivering en Herpositionering Forensische Opsporing. En het Samenwerkingsconvenant Forensische Keten geeft hier mede invulling aan. Met die uitdagende opdracht in de achterzak stapte programmadirecteur Ruud Staijen op de trein. Zijn opdracht was helder. Meer en sneller sporen veilig-

Samenwerkingsconvenant
In 2019 maakten de Politie, het OM en NFI letterlijk en figuurlijk een unieke (bus)reis. Daarbij stond de vraag centraal hoe de resultaten van forensisch onderzoek sneller, met meer duiding en met een hoger volume beschikbaar konden worden gemaakt om zo nog meer bij te dragen aan de opsporing. De opbrengsten uit die reis zijn vastgelegd in het Samenwerkingsconvenant Forensische Keten.

Daarin staan zes actielijnen (‘rode draden’) en een gezamenlijke werkwijze om de forensische opsporing te intensiveren. Niet alleen door beter gebruik te maken van techniek, maar ook door het beter inrichten en op elkaar afstemmen van processen en door gezamenlijk te sturen op de juiste inzet. De rode draden geven richting en structuur om daaraan te werken. Essentieel daarbij is dat dit samenwerkingsconvenant gesteund en ondertekend is door het college van PG’s, de korpsleiding én de directie NFI. Gesteund door dit commitment is het gelukt om de benodigde extra financiële middelen te verkrijgen, en om daadwerkelijk stappen te zetten langs de uitgezette lijnen.

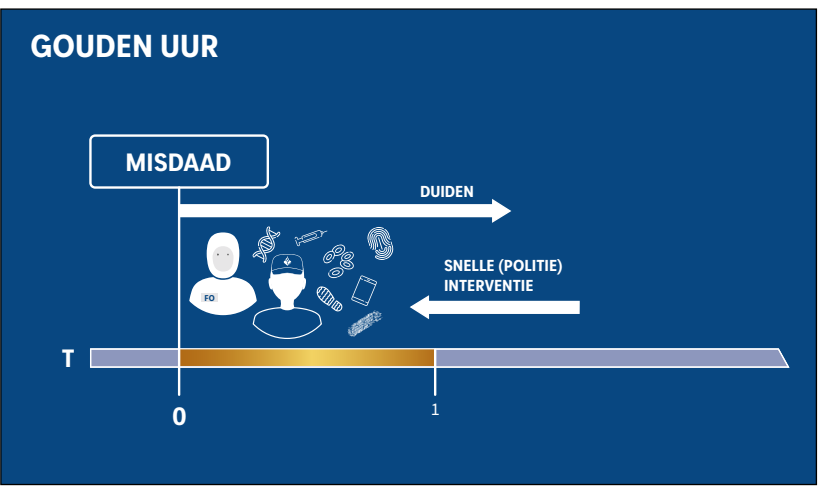
stellen en van betekenis voorzien. We willen immers zo snel mogelijk weten van wie een spoor is, omdat je daarmee sneller misdrijven kunt oplossen. Een voorbeeld. De vraag naar DNA-onderzoek groeide zeer sterk, tegelijkertijd duurde het een paar jaar geleden wel weken, soms vijf of zes, voordat de rechercheur antwoord had van wie het DNA is, als we die dader überhaupt al kennen. De wens was duidelijk. We willen sneller en meer sporen indienen en de doorlooptijden aanmerkelijk inkorten. Van dagen naar uren. De lat lag en ligt hoog.

Actief stakeholder management aanjagen
Om FO verder te ontwikkelen was een goed doordachte werkwijze noodzakelijk. Meerdere paden tegelijk bewandelen om dat doel te bereiken. Een uitdaging. Als je een vertragende factor bijvoorbeeld wil aanpakken zijn meer dingen tegelijk nodig: de logistieke keten en het analyseproces planmatig optimaliseren, standaardiseren en versnellen. En... forensische sporen verder digitaliseren. De lijnen korter maken en actief stakeholdermanagement aanjagen. Deze beweging hield ook in dat je meer mensen nodig hebt en hen gedegen opleidt. Een paar honderd mensen werden aangetrokken en het opleidingsproces kwam op gang. Dat bleek een uitdaging, want ondertussen stroomden er ook weer mensen uit. Om FO beter te bedienen en flexibeler en efficiënter te kunnen werken, schafte het korps duizend laptops aan. Op locatie werken, zonder veel heen en weer gereis. Immers, elke stap vooruit is er weer eentje. Gedurende de rit werd al snel duidelijk dat als je wilt versnellen je ook meer moet gaan samenwerken.

LAPTOPS
Door de geweldige inspanning van de collega's vanuit de diensten ICT en Informatiemanagement zijn de FO-collega's voorzien van 1.500 laptops.

OPTIMAAL OPSPOREN

Taal doet er toe. De politie-taal spreekt over ‘heterdaadkracht’ en ‘het gouden uur’. Intimi weten dat hoe sneller we de sporen kunnen duiden, hoe optimaler de opsporing. Sporen heten in de politie-taal stille getuigen. We proberen ze dan ook snel aan het woord te laten.

Scan de QR-code van de film Optimaal Opsporen en kijk zelf!

Buitenwereld helpt

Ondertussen volgden de eerste ontwikkelingen elkaar snel op. Denk daarbij aan de realisatie van het Ontwikkelplein, waar FO'ers kunnen leren door te doen. De Politieacademie die aanhaakt op de nieuw ingeslagen (studie)weg, de samenwerking met het NFI, Defensie, en de Douane. Maar ook komt Radiologie steeds meer in beeld en wordt er samengewerkt met Hogescholen en slimme studenten. Met andere woorden, als politie moet je de kennis ophalen als deze van toegevoegde waarde is. Zet de deuren dus open. En dat gebeurt ondertussen volop, benadrukt Ruud Staijen: "Ik juich die ontwikkeling toe. Het is wel een uitdaging om dit allemaal beheersbaar te houden. Je moet alles goed borgen."

Gedurende deze ontdekkingsreis steeg ook de vraag naar verdere innovatie. Immers, van het een komt vaak het ander. We moeten sneller en beter worden door verder te digitaliseren. En dat gebeurde de afgelopen jaren, in een flink tempo. Daarbij gaan alle credits naar veel bevlogen collega's die samen de schouders hebben gezet onder indrukwekkende tools.

Werken waar werk is

Hoe vervelend corona ook was, er is ook voordeel uit gehaald. Omdat we elkaar minder fysiek konden ontmoeten, maakten we meer gebruik van digitale apparatuur en gingen we meer ‘werken waar het werk is’. We maakten opeens veel meer gebruik van telefoons en laptops en wisten elkaar ook digitaal te vinden. Via ketentalkshows met aan tafel vakspecialisten en ketenpartners deelden we voortdurend nieuws en ontwikkelingen. Met aan tafel vakspecialisten, ketenpartners. Dat heeft ons erg geholpen. Sterker, dit heeft ons allemaal duidelijk gemaakt dat ICT leidend is om een bijdrage te leveren aan opsporing. Tegelijkertijd is en

blijft vakmanschap net zo belangrijk natuurlijk. Dit versterkt elkaar. Dat was ook de opmaat voor nauwere samenwerking tussen het OM en het NFI. De keten intensiveren door meer samen te werken.

Weten en toepassen

Gedurende de rit blijkt dat DNA een steeds belangrijker middel is om misdrijven op te lossen. Het is uniek, dus je kunt er veel mee. Maar het kan ook wrijven. Het is voortdurend de balans zoeken tussen 'weten' en 'toepassen'. Rekening houdend met privacy. Dat geldt ook voor camera's. Een hoofd van iemand is uniek. Dus je hebt mogelijk goud in handen. De kunst: hoe kan de computer ons hiermee verder helpen om te achterhalen wie de verdachte echt is? Bovendien kun je internationaal slagen maken en de samenwerking zoeken om daders op te sporen. ICT is niet meer weg te denken in de opsporing. Of neem de mobiele telefoon. Er is inmiddels zoveel technologie om je telefoon leeg te halen, maar wanneer doe je dat wel en wanneer niet? IV, HAVANK, CATCH, IBIS, FO-Module. Het is allemaal zo groots en vol mogelijkheden dat je echt moet nadenken hoe je hiermee om moet gaan.

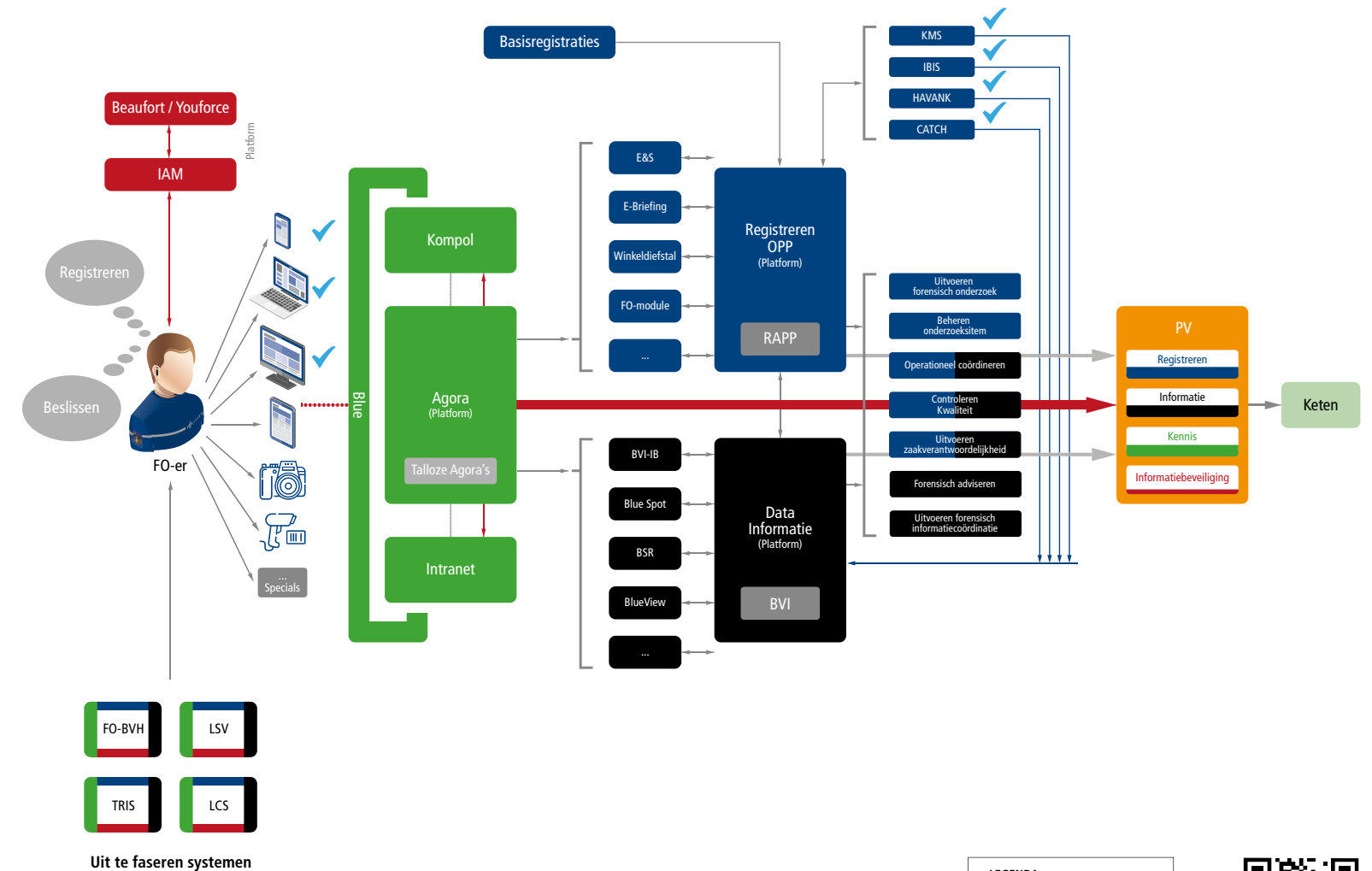
Resultaat versus privacy

Over privacy gesproken. Als je biometrie (gezichtsherkenning) als instrument gebruikt moet je ook de balans zoeken tussen resultaat versus privacy. Ruud Staijen: “Het OM is zich daar meer van bewust. De Officier van Justitie helpt ons daarbij. Verder is draagvlak in de samenleving hierbij onontbeerlijk. Veranderen, innoveren, het moet en het kan. En ik ben ervan overtuigd dat FO beter kan bijdragen aan de opsporing, maar het moet wel netjes. Binnen de wettelijke regels. Geborgd en afgekaderd.”

NIEUW UNIFORM FO

Als gevolg van de ontwikkelingen, zoals meer zijinstromers en verdere verdieping van het specialisme, introduceerde de politie voor de collega's van de Forensische Opsporing het specialisten uniform.

De collega's Theo van Campenhout en André Hendrix hebben hier jaren voor geknokt. Maar met succes: het nieuwe uniform wordt nu met trots gedragen. Zo laat ook portefeuillehouder Wilbert Paulissen in bijgaand filmpje zien.

De uitleg bij
deze praatplaat

Luister en oordeel zelf!

Podcast:
#07 - Als je het uit de stukken moet halen ben je te laat....

Ruud verteld hoe het politieveld, de keten, het PDC, lijnchefs en collega’s gezamenlijk de koe bij de horens gepakt hebben. Waarbij het belang van projectmatig en gestructureerd werken wordt onderbouwd.

Een concept tot leven gebracht

Het Programma Intensivering en Herpositionering FO heeft sinds 2018 heel wat werk verzet en in gang gebracht. Een concept tot leven gebracht: “Ik vind het belangrijk om te benadrukken dat wij slechts aanjagers zijn geweest. Wij gaven de impuls. De mensen uit het veld, ketenpartners verdienen alle credits. Zij zetten daadwerkelijk de schouders eronder. En... dit ging echt niet allemaal van een leien dakje. Toch zien we veel trots en bevlogenheid.” Dat viel tijdens de FO PitStop op 23 november 2022 in de ReeHorst in Ede ook zo op. Collega’s die in workshops vol enthousiasme over vernieuwingen vertelden en ervaringen deelden. Met andere woorden: we zijn onderweg en racen door.

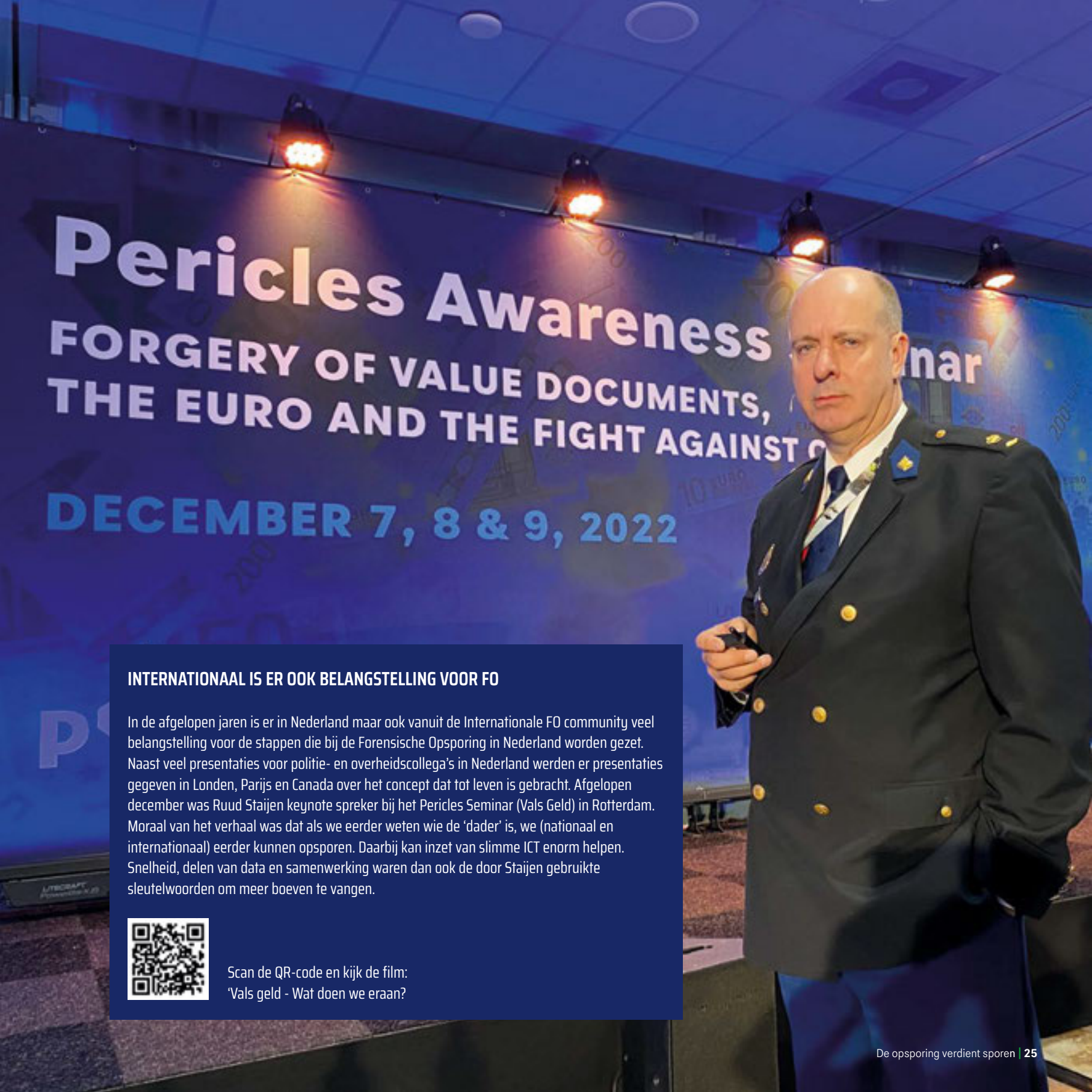
Als ik de glazen bol erbij pak zie ik dat we op de korte termijn nog veel meer mobiel en digitaal gaan werken, blikt Ruud Staijen vooruit: “FO zal nog harder in gaan zetten op DNA, gezichtsherkenning en dactyloscopie. Kortom, het lukt steeds

beter, er is meer prioriteit, we werken stap voor stap meer gemeenschappelijk en gericht. Er is meer samenhang en zien steeds meer het gezamenlijk belang. Dit programma stopt, maar we werken en denken door volgens het gedachtegoed. Tegelijkertijd blijven we betekenis geven aan ontschotting. We gaan samen vooruit.”

Als je je afvraagt waar we in 2030 en daarna staan is standaard werken met de nieuwste trends een te verwachte ontwikkeling. Digitaal is gewoon hot, daar ligt de toekomst. We delen steeds vaker data, ook internationaal neemt dit een vlucht. Op die weg daarnaartoe betrekken we specialisten uit allerlei gebieden, ook van buiten de politie, bij dit proces.

Ervaring en vakmanschap

We moeten ons wel blijven afvragen, wat kan en mag. Dat moet getoetst worden. Verder is er een worsteling op het gebied van ervaring/vakmanschap. Immers, kennis koop je niet even in de winkel. We zullen betekenis moeten blijven geven

Pericles Awareness
FORGERY OF VALUE DOCUMENTS,
THE EURO AND THE FIGHT AGAINST
DECEMBER 7, 8 & 9, 2022

INTERNATIONAAL IS ER OOK BELANGSTELLING VOOR FO

In de afgelopen jaren is er in Nederland maar ook vanuit de Internationale FO community veel belangstelling voor de stappen die bij de Forensische Opsporing in Nederland worden gezet. Naast veel presentaties voor politie- en overheidscollega’s in Nederland werden er presentaties gegeven in Londen, Parijs en Canada over het concept dat tot leven is gebracht. Afgelopen december was Ruud Staijen keynote spreker bij het Pericles Seminar (Vals Geld) in Rotterdam. Moraal van het verhaal was dat als we eerder weten wie de ‘dader’ is, we (nationaal en internationaal) eerder kunnen opsporen. Daarbij kan inzet van slimme ICT enorm helpen. Snelheid, delen van data en samenwerking waren dan ook de door Staijen gebruikte sleutelwoorden om meer boeven te vangen.

Scan de QR-code en kijk de film:
‘Vals geld - Wat doen we eraan?’

aan sporen, met gebruikmaking van (hernieuwde) kennis. Maar de mensen moeten het doen. En wat je ook altijd ziet bij procesvernieuwingen: er zal ook afscheid worden genomen van dingen ‘van toen’. Je zult mee moeten in de vaart der volkeren. Dat is het gevolg van het opruimen en opschonen. Overigens zijn er ook dingen niet voldoende gelukt. Dat steken we niet onder stoelen of banken. “Zo had ik graag meer groei in fte’s (lees 2022/2023) gezien. We hadden eind 2022 verder willen zijn met de FO-module. En kennisdeling had ik ook graag op een nog hoger plan gezien.”

“Als ik nog dieper in de glazen bol kijk zie ik dat we bij de politie nogal actiegericht zijn. Dat zit nou eenmaal in de haarvaten, maar we moeten ook leren om processen op de lange termijn meer in beeld te houden. Minder ad-hoc denken als het om planmatigheid en processen gaat. Misschien moeten we een Denktank inrichten met praktische visionairs die om de zoveel tijd bij elkaar komen en ontwikkelingen monitoren. Een soort bot-overleg (benen op tafel) Zoiets. Blijf alert en waakzaam.”

Jullie doen het!

Als de scheidend programmadirecteur terugkijkt op het vijf-jarige programma ziet hij roerige, maar mooie jaren: “Af en toe voelde het alsof ik op de zeepkist stond. Zoet en zuur delen. Ik vond het prachtig om FO te helpen iets verder te brengen, maar nogmaals, het zijn de mensen en keten-partners uit vele geledingen die ik een compliment wil geven. Jullie deden en doen het! Ik gun FO dat het zich verder doorontwikkelt.”

Het Programma Intensivering en Herpositionering FO stopt, maar het nieuwe denken en werken zal in het DNA van alle betrokkenen bij- en rond FO ingebed zijn, zo hoopt het team van het programma vurig. Samen hebben we de afgelopen vijf jaar geprobeerd om FO Nederland een stukje verder te helpen. Niet alles is gelukt, maar we zijn zeker niet ‘door het ijs gezakt’ en staan in de prioriteitsstelling niet meer op de laatste plaats. Sterker, we zijn inmiddels een voorbeeld voor anderen. Die

Samenwerking over de kolommen loont

Gedurende het programma werden er op verzoek van de ‘verbindster’ Marjan Hanrath vanuit de Directie Operaties voorlichtingsbijeenkomsten, over de Forensische Opsporing, voor de collega’s van Staf KL, de staven van PDC en belangstellenden vanuit de eenheden georganiseerd. Dit was volgens de deelnemers een groot succes! Op een heldere en professionele manier werd vanuit FO met filmpjes en toelichtingen door een aantal collega’s helder gemaakt wat FO inmiddels heeft bereikt, waar zij mee bezig zijn en waar ze naar toe willen.

Kijk naar de informatiesessie voor de staf korpsleiding

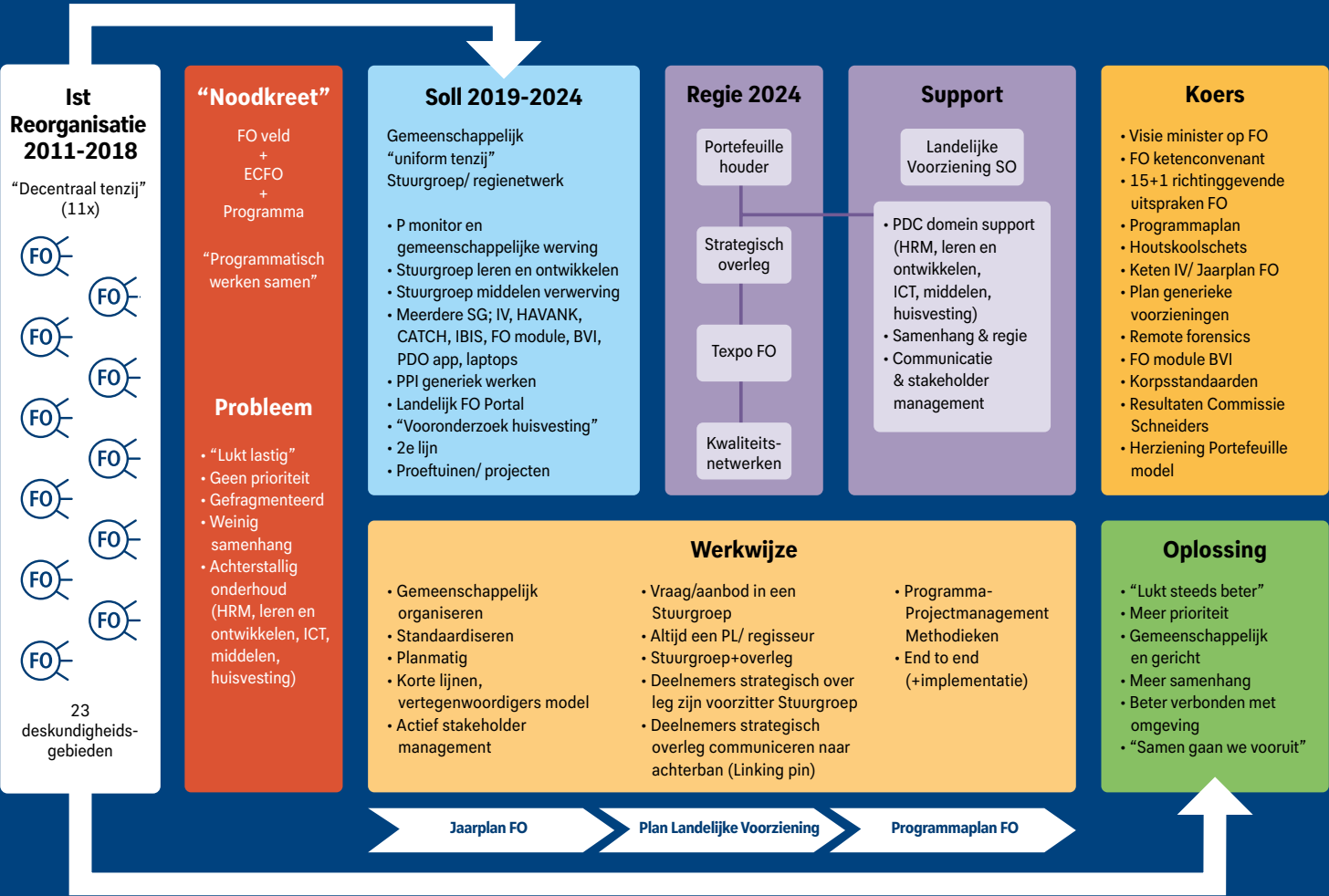
verworven plaats willen we graag vasthouden en waar mogelijk nog verder omhoogklimmen. Als we allemaal die nieuwe opvatting toepassen en koesteren ben ik erg tevreden. Dus laten we ervoor gaan.

Warme overdracht

Er is een concept tot leven gebracht! Een programma neerzetten, laten bloeien en laten indalen is mooi, lerend, intensief, uitdagend, maar het vervolg is net zo belangrijk. Een warme overdracht en vlekkeloze overgang van het Programma FO naar de staande organisatie is cruciaal. Om de inbeheername in goede banen te leiden is begin 2023 al gestart met het voorspel. Kom daarom ook in beweging en stap mee op de tandem. Wie zit er voorop, wanneer wordt er gewisseld, valt het niet stil, of laten we bewust van de fiets vallen? Of hebben we toch nog hulpmotoren nodig? Werk ook mee aan het verder uitrollen van sneller opsporen en omarm daarmee het motto #opsporingverdientsporen.

Ruud Staijen, programmadirecteur Intensivering en Herpositionering FO

SAMENHANG ONTWIKKELING FO

ZORGVULDIGE OVERDRACHT

Vanuit het programma is ingezet op een zorgvuldige geregisseerde stapsgewijze overdracht naar de staande organisatie. In beheer name na een programma is altijd lastig, maar de realiteit is dat de FO collega's het gaan doen zonder het programma als ‘buitenboordmotor’ en weer op eigen benen moeten gaan staan. Daar is in uitstekend overleg tussen het programma en de staande organisatie vanaf begin 2023 hard aan gewerkt.

HONDERDEN NIEUWE COLLEGA'S GEZAMENLIJK GEWORVEN! **EEN REVOLUTIE BINNEN FO!**

HRM-ontwikkeling in stroomversnelling. Terugkijkend is het goed te zien dat er mooie stappen op HR-gebied zijn gezet binnen het landelijk forensische werkveld. Een in-het-oog-springende stap is het omschakelen van eenheidsgericht werven naar domeingericht werven voor (tot nu toe) de functie generalist FO. In deze bijdrage gaat Monique Brant Corstius hier dieper op in.

Tot voor een paar jaar geleden zette elk FO-team in elke eenheid eigen vacatures voor hun generalistfuncties open. Elk op een eigen tijdstip dat paste binnen de planning van de eenheid. Maar van elkaar wisten ze niet wie wanneer deze zelfde functie openzette. Dit gaf voor zowel de in- als externe arbeidsmarkt een onduidelijk beeld. Domeingericht werven houdt in dat er een paar keer per jaar de behoefte naar nieuw generalisten FO-talent wordt geïnventariseerd en vertaald naar een gemeenschappelijke landelijke wervingsinzet.

Inzet was een gemeenschappelijk belang en urgentie om met de generalistfunctie een stevige basis neer te leggen. De voordelen zijn dat dit ervaringsvak vanaf de generalistenfunctie voldoende doorgroei

creëert, dat het vak zich professioneel profileert door eenduidig te werven op een krappe arbeidsmarkt en de krachten te bundelen om zo de verdiende aandacht te kunnen geven aan de vacatures. Het is inmiddels gangbaar om de generalistfuncties op de diverse deskundigheidsgebieden gemeenschappelijk te werven. Er zijn verkenningen om het proces van de gemeenschappelijke werving uit te breiden naar andere FO-functies. Essentieel hierin blijft landelijke regievoering vanuit FO in samenwerking met HR.

Slipstream

Hoe deden we dit dan? Door onder andere voorlichtingsavonden te organiseren, beleavingsblogs door zittende collega's te maken,

‘We kunnen zien dat er 4.000 mensen naar de wervingsfilm hebben gekeken.’

AANBEVELINGEN

De volgende zeven aanbevelingen waaraan door een werkgroep actiepunten zijn verbonden:

- Besteed aandacht aan de organisatorische kant van het FO werk.
- Investeer in de Operationele Expert op het gebied van personele zorg.
- Investeer in een interne ‘FO’ TCO-structuur (Team Collegiale Ondersteuning) binnen de eenheden.
- Verbeter de bekendheid en zichtbaarheid van het Team Veilig en Gezond Werken.
- Zorg voor periodieke MCU-gesprekken (Mental Check Up) binnen alle eenheden met aandacht voor behoefte aan continuïteit.
- Voortdurende aandacht voor en vormgeven aan persoonlijke ontwikkeling en mobiliteitsbeleid.
- Geef het onderwerp ‘mentale weerbaarheid’ landelijk in portefeuille van een teamchef FO.

Steun vanuit de leiding zorgt ervoor dat deze actiepunten gestaag vorm krijgen. Dit is een on-going proces.

vacatureteksten landelijk af te stemmen en te moderniseren en recruiters meer ervaring te laten opdoen met FO-vacatures. In de slipstream hiervan is het voor de partners in dit proces zeer fijn om gebundeld en gepland hun expertises te kunnen inzetten, zoals voor de collega’s bij arbeidsmarktcommunicatie, de selectiepsychologen, de medische keuringsartsen alsook voor de afdeling VIK voor de screenings. Tot slot is ook de Politieacademie door deze werkwijze goed aangehaakt, en staat klaar met de benodigde opleidingen wanneer die nodig is voor de instroom.

Commitment

Cruciaal bij dit alles is en blijft het commitment vanuit de eenheden om stevig in te zetten op de tijdige vervangingsvraag. Een nieuwe collega aan het werk te hebben als een vakbekwaam forensisch onderzoeker kent een flinke doorlooptijd. Belangrijk hierdoor is een vroegtijdig inzicht in en gedegen aanpak op de verwachte uitstroom die de komende jaren substantieel zal blijven, gezien de gemiddelde leeftijd bij de FO-teams. Het is van groot belang dat dit inzicht niet alleen op functieniveau is, maar vooral ook met duiding naar de vele deskundigheidsgebieden die het forensisch vak kent. Alleen zo kan er landelijk vakmanschap en continuïteit gegarandeerd worden. Dat vraagt bereidheid en commitment van de organisatie als geheel om het FO-vak domeingericht te blijven zien, te positioneren. Een voorbeeld. Op dit moment wordt er meer aandacht besteed aan het werven en selecteren voor de functie generalist FO Verkeer. Een uitdagende deskundigheid binnen FO waarvoor niet iedereen geschikt is. Samen met IDU (In-, Door- en Uitstroom) de Politieacademie en de Operatiën maken we nu een ‘aanvalsplan’ om landelijk meer resultaat te behalen. Benader je dit soort problematiek per eenheid, kun je zo’n vuist niet maken.

Aanbevelingen psychologische ondersteuning FO

Een ander groot goed is het landelijke onderzoek dat gehouden is naar de psychologische ondersteuning die er nodig is voor de Forensische Opsporing. Om met de kennis en ervaringen vanuit eerdere interventies over mentale weerbaarheid voor de forensische onderzoeker te komen tot aanbevelingen voor een zo passend mogelijke ondersteuning, is er literatuuronderzoek gedaan, zijn vele collega’s geïnterviewd en is er een enquête gehouden.

‘Om bij de de Forensische Opsporing te werken moet je een teamplayer zijn’

TRAJECT

Kijk de film ‘Alles wat je moet weten voor je begint’

Van eenheidsgerichte naar domeingerichte RI&E

Zeker net zo mooi is de Landelijke Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) voor FO waarmee de FO-teams nu verder kunnen om zo eenduidig de risico’s in het vak op het gebied van gezondheid en veiligheid van het personeel te beschrijven. Hiermee krijgt een teamchef snel inzicht in de situatie en kan hij/zij zien waar verbeteringen nodig zijn. Het bijzondere hieraan is dat ook dit een kanteling kent van eenheidsgericht naar domeingericht. Allen dezelfde Functie Risico Profielen gebruiken, allen dezelfde normeringen kennen en zo tot een uniform veilige werkomgeving te komen voor het forensisch personeel.

Unieke situaties

Dit vak kent best unieke situaties (zelfs voor de politieorganisatie) waarin het personeel zich soms bevindt, onbekende maar ook gevaarlijke stoffen waarmee ze moeten werken en hierop behoren in alle FO-teams op dezelfde wijze beheersmaatregelen opgenomen te moeten worden. Met deze Landelijke RI&E FO kan dit.

Landelijke SPP/SPO FO

Ondanks dat er nog meerdere onderwerpen benoemd kunnen worden, sluit ik hier af met het onderwerp SPP/SPO. Goed om te weten dat FO landelijk in sessies met vertegenwoordiging vanuit de Kwaliteitsnetwerken en de teamchefs deze reis aan gaan om zo met elkaar voor de langere termijn de maatschappelijke opgave te verkennen, de kwetsbaarheden en risico’s voor FO te beperken en steeds eenduidiger te gaan werken waar moet maar ook zeker passend te blijven werken waar nodig. Voor welke uitdagingen en keuzes ziet het vak zich de komende drie tot vijf jaar en welke interventies zijn daarvoor nodig om met het juiste personeel de goede dingen te kunnen doen en de dingen goed te kunnen. Om op die manier te kunnen blijven staan voor hun visie ‘Forensische Opsporing: Impact door Waarheidsvinding’. Het was mij een eer de afgelopen jaren deze gepassioneerde collega’s te mogen ondersteunen op HR-vlak. Mijn dank gaat naar hen uit.

Monique Brandt Corstius, HR-adviseur Landelijk FO-werkveld

ONS MOTTO: DOE MEE!

SAMENWERKING EN CO-CREATIE BINNEN FO IS ENORM GEGROEID

Eind 2019 Erik Pröpper vanuit de Politie-academie gedetacheerd bij het Expertise-centrum Forensische Opsporing (ECFO) op het thema Leren & Ontwikkelen. Juist op het moment dat de inzetbaarheid van nieuwe collega's een enorm knelpunt was. Er was achterstand in de opleidingen en onvrede tussen het werkveld en de Politieacademie over de samenwerking.

Er was feitelijk maar één oplossing, er moest samen gewerkt worden. Begin 2020 hebben we daarom in opdracht van het Breed Operationeel Overleg (BOO) een Realisatieteam samengesteld van collega's van de PA, het werkveld, ECFO en HRO met als doel om eerst de achterstanden in de opleidingen in te halen, om van daaruit door te ontwikkelen naar een FO-leerlandschap waarin onze professionals permanent kunnen werken aan het bijhouden van hun vakbekwaamheid. Ik kijk vooral met voldoening terug op wat we met heel veel collega's in een steeds betere samenwerking de afgelopen jaren aan resultaten hebben behaald. Met nadruk wil ik stellen, dat deze resultaten mede te danken zijn door de bijzondere support van onze portefeuillehouder Wilbert Paulissen en onze programmadirecteur Ruud Staijen.

Focus op FO

Het Realisatieteam heeft continu gedacht dat voor het creëren van een leerlandschap, waarin vakmensen permanent kunnen werken aan hun vakbekwaamheid, het van essentieel belang is, dat juist de vakmensen hieraan bijdragen. Vanaf het begin was ons motto: 'doe mee'. Maar hoe stimuleer je dat? Hieruit is Focus op FO ontstaan. Met trots kunnen we terugkijken op de totstandkoming en uitvoering van dit FO-journaal wat gemaakt is met collega's uit de eenheden, de PA en het NFI. Focus op FO leverde 15 afleveringen, waarin het vak werd geëtaleerd door de bril van onze vakmensen zelf. In de uitzendingen werden nieuwe opleidingen, trainingen, innovaties en ontwikkelingen onder de aandacht gebracht. De samenwerking/co-creatie, die binnen de FO gegroeid is om invulling te geven aan permanent leren en ontwikkelen is mijns inziens een mooi voorbeeld van wat dit kan opleveren. Zowel in de inhoud van het vak, als in de cultuur van samenwerken en samen leren. Het is fijn om te zien, dat dit steeds meer navolging krijgt breder binnen de Opsporing en Intell.

Erik Pröpper, landelijk projectleider Leren, Ontwikkelen en kwaliteit FO

WAT IS ER BEREIKT?

- Met de PA, met steun van Rob Tanis, werd er snel en doortastend gesleuteld aan de opleidingen, zodat binnen een jaar de inzetbaarheid van nieuwe collega's binnen de reguliere termijnen werd bereikt.
- Daarbij werd tegelijk een trainingstraject voor praktijkbegeleiders en -coaches opgezet en door het Gemeenschappelijk Instituut voor Toegepaste Psychologie (GITP) uitgevoerd. Dat traject is door bijna 200 collega's in de operatie gevolgd, die een zeer belangrijke rol vervullen in het coachen van nieuwe collega's. De training is zeer positief geëvalueerd en zal ook aangeboden worden aan nieuwe praktijkcoaches.
- Door de Kwaliteitsnetwerken (vakgroepen) intensief te begeleiden en te professionaliseren groeide de inzet van professionals in het bijdragen aan leren en ontwikkelen. Zowel in het samen met de PA-docenten sleutelen aan de opleidingen, maar juist ook in het zelf opzetten en uitvoeren van tal van oefeningen, trainingen voor de zittende collega's, zodat zij hun vak konden bijhouden.
- Daarbij is het Ontwikkelplein Dordrecht door inzet van een aantal essentiële pioniers verder ontwikkeld tot een plek waar initiatieven voor leren en ontwikkelen continu gefaciliteerd wordt en waar opleiding, oefening, training binnen het FO-vakgebied plaatsvindt, en ook breder. Zo zijn bijzondere resultaten behaald met een PD-oefening waar FO en DO elkaar bekwamen. Deze oefening gaat een landelijk vervolg krijgen.
- Met Dordrecht als 'voortrekker' zijn de afgelopen jaren ook samenwerking en initiatieven ontstaan met Noord en Oost Nederland en KMar, Limburg en Oost-Brabant, en in Amsterdam/ Midden Nederland en Noord-Holland.

FOCUS OP FO

IN VOGELVLUCHT

INSTRUCTIE DACTY

RELLEN ROTTERDAM

PDO-APP

OM ONTDEKT
MOGELIJKHEDEN VAN FO

BEZOEK
KORPSLEIDING

SNELLE DNA-STAAT

VIRTUEEL OP DE PD

Kijk hier naar de laatste aflevering van Focus op FO

LEREN EN ONTWIKKELEN IN DE FORENSISCHE PRAKTIJK

EEN LEVEN LANG LEREN

Om praktijk, theorie en permanente vakontwikkeling binnen de forensische opsporing beter op elkaar af te stemmen maakt de politie sinds een aantal jaar gebruik van het Ontwikkelplein in Dordrecht. Met als inspirerend motto ‘een leven lang leren’.

Het Ontwikkelplein is ‘the place to be’ voor Forensische Opsporing om te experimenteren, kennis te delen en nieuwe vaardigheden op te doen. Het is een praktische omgeving die mensen in staat stelt de regie te pakken over de ontwikkelingen in hun eigen werk. De opening van het Ontwikkelplein, op 2 november 2020, was de opmaat om Forensische Opsporing een belangrijke kwaliteitsimpuls te geven. Het Ontwikkelplein speelt inmiddels een cruciale rol in de opleiding van nieuwe medewerkers. Sterker, het Ontwikkelplein dient als verrijking van basiskennis. Immers, forensisch opsporingswerk vereist veel scholing en ervaring. Doen, doen en nog eens doen, zo is het idee. Op de Politieacademie doen de medewerkers basiskennis op, het Ontwikkelplein is hier een goede aanvulling op. Win-win.

Woningen

Maar hoe ziet dat er dan uit? Een lange gang op de eerste verdieping van het politiebureau in Dordrecht. Twee naast elkaar gelegen ruimtes zijn ingericht als woon- en slaapkamer. Drie ‘woningen’ naast elkaar. Voor iedere toegangsdeur ligt een plateau met een laagje zand waarin schoensporen zichtbaar zijn. In een van de deuren zit een ingeslagen ruitje. De lokalen doen dienst als praktijkhuizen, waar plaatsen delict in scène worden gezet. In het verleden was op deze verdieping van het pand de forensische afdeling van het toenmalige korps Zuid-Holland-Zuid gevestigd.

Elkaar inspireren en versterken

Tijdens een ochtendtraining ‘forensische- en digitale bewustwording op de plaats delict’ kijkt Dasja Tiemens tevreden toe. Dasja speelt samen met een aantal collega’s een vooraanstaande rol bij het vormgeven van een toekomstbestendige forensische opsporing (FO): ‘Deze training is door zowel forensische als digitale collega’s uit verschillende Eenheden samen opgezet. De kracht is om elkaar tijdens het onderzoek op een plaats delict bewust te maken van specifieke onderzoeksmogelijkheden en de juiste prioriteiten te stellen waardoor de specialismen elkaar versterken. Met dat verzoek zijn ze zelf gekomen. Wij faciliteren ze door een kleine plaats delict uit te zetten waarbij ze elkaar laten zien wat hun tak van opsporingswerk inhoudt en waar ze op moeten letten.’

Bevorderen van deskundigheid

Leren en ontwikkelen zijn belangrijke pijlers in het proces van een toekomstbestendige forensische opsporing. Het Ontwikkelplein is er een van. Hier komen het startbekwaam maken van medewerkers, het blijven bevorderen van deskundigheid en het bieden van een plaats waar het veld, met externe partners kan experimenteren en werken aan het vernieuwen van het vak, allemaal samen. Dit in een niet operationele omgeving, zonder last te hebben van beperkingen door bijvoorbeeld accreditatie of operationele druk. Het Ontwikkelplein is een tastbaar bewijs van deze ambitie. De locatie in Dordrecht was de eerste van meerdere van dergelijke leeromgevingen en kreeg later vervolg in een aantal andere samenwerkingsverbanden, bijvoorbeeld met de KMar in Noord- en Oost-Nederland waar Robert de Vries het pionierswerk voor zijn rekening nam.

Kruisbestuiving

Ongeacht de locatie blijft het principe hetzelfde. Aan de hand van korte, praktische trainingen, workshops, vakdagen, presentaties en vakgerichte bijeenkomsten ontstaat een kruisbestuiving tussen forensisch specialisten uit de politiepraktijk, wetenschappers en andere materiedeskundigen die op uitnodiging langskomen om hun kennis te delen met elkaar en de forensische opsporingsambtenaren.

Neem zelf een kijkje bij het Ontwikkelplein

Regie pakken

Dasja: ‘We willen het vak zo meer teruggeven aan de mensen die het uitoefenen. Het ontbrak in het verleden aan mogelijkheden om je kennis bij te houden, laat staan te vergroten. Feitelijk bestond de forensische opsporingswereld uit drie afzonderlijke onderdelen die nauwelijks bij elkaar kwamen: de opleiding, de dagelijkse operatie en de wetenschap. Hier brengen we deze elementen in samenwerking met Politieacademie, ketenpartners en de wetenschap samen. We creëren een omgeving die mensen in staat stelt de regie te pakken over hun eigen werk.’

Leercultuur

Het Ontwikkelplein sloot ook meer aan bij de sterk groeiende behoefte aan meer vakontwikkeling. Die wens kwam voort uit twee kritische onderzoeken over de kwaliteit van de FO. Er moesten onder meer honderdvijftig nieuwe en anders gekwalificeerde medewerkers worden geworven, was de conclusie. Maar hoe moesten we die nieuwe collega’s vakbekwaam maken en hadden we daarvoor de juiste leercultuur? Het bleek lastig deze vaak hoogopgeleide nieuwe medewerkers onderwijs op maat aan te bieden om hen startbekwaam te maken. Dat kon betekenen dat iemand die bijvoorbeeld aan het Hbo Forensic Science had gestudeerd eerst weer vier jaar bij de Politieacademie in de schoolbanken moest gaan zitten. Een laatste noodzaak tot verandering

lag in de strenge Europese eisen voor forensische accreditaties, bijvoorbeeld op gebied van dactyloscopie. Vereiste daarvoor is dat deskundigen op dit gebied zich permanent blijven ontwikkelen.

Kwaliteitsnetwerken

De vorming van kwaliteitsnetwerken was een eerste impuls om de kwaliteit van de Forensische Opsporing te verhogen. Binnen deze kwaliteitsnetwerken hebben inhoudsdeskundigen op tal van forensische disciplines zich verenigd. Bijvoorbeeld voertuigonderzoek, omgevingsonderzoek, DNA en werktuigsporenonderzoek. Erik Pröpper werd aangesteld om de kwaliteitsnetwerken te helpen in hun professionalisering: ‘We hebben met de jaren geleerd dat je dit soort initiatieven moet overlaten aan de mensen die er echt verstand van hebben. De kwaliteitsnetwerken vormden, samen met de ontwikkelpleinen en de nieuwe leerwegen die met de politieacademie vormgegeven werden, een leer- en ontwikkelarchitectuur waarbij collega’s meer zeggenschap kregen over hun vak. Nu denken zij onder meer mee over de forensische opsporingsnormen, onderzoek, onderwijs en ontwikkeling. Inmiddels zijn er twintig erkende kwaliteitsnetwerken binnen de Forensische Opsporing. Die zijn ontstaan op de werkvloer en worden gefaciliteerd door de leiding. Maar als je mensen vraagt hun eigen vak verder te ontwikkelen, moet je ze wel faciliteren en dat past perfect binnen het idee van een ontwikkelplein.’

Geboorte Programma Intensivering en Herpositionering FO

Dat al deze ontwikkelingen niet op zichzelf staan, bewijst de visie van de minister van Justitie en Veiligheid op de forensische keten, waar kwaliteit een prominente rol in neemt. Eind 2018 stuurde de minister een visie op forensisch onderzoek naar het parlement met als hoofdboodschap: Forensische onderzoeksresultaten moeten sneller, met meer duiding en in een groter volume beschikbaar komen. Hiermee vergroot je immers de pakkans, het draagt bij aan het veiligheidsgevoel en dit versterkt weer de geloofwaardigheid van het strafrecht. Politie, OM en het NFI zetten daar samen de schouders onder. Deze opdracht leidde vervolgens tot de geboorte van het Programma Intensivering en Herpositionering Forensische Opsporing. Een Samenwerkingsconvenant forensische keten geeft hier mede invulling aan. Ook de stimulerende werking van verschillende uitzendingen van ‘Focus op FO’ zorgde voor een extra kwaliteitsimpuls van het vakgebied.

Behoefte

Met deze belangrijke stimulans en drive in de achterzak was het tijd voor verdere actie. In 2018 kwam de forensische afdeling in Dordrecht leeg te staan. De Eenheid Rotterdam was enthousiast over de ambities binnen de FO en daarmee kon het eerste Ontwikkelplein vorm krijgen. ‘We begonnen met een budget van vijfduizend euro om de praktijkhuizen in te richten. Dat hebben we gedaan met spullen uit de kringloopwinkel’, vertellen Chris Pellemans, themamanager bij de Landelijke Voorziening FO/SO i.o, en Marcel Schuring, senior forensisch adviseur. ‘Eind 2018 moesten honderd nieuwe forensisch onderzoekers snel inzetbaar worden gemaakt om de druk op de FO te verlichten. ‘De Politieacademie kon dat op korte termijn toen qua capaciteit niet alleen opvangen, dus kwam deze locatie daarvoor in beeld. Alle apparatuur stond hier immers nog en was operationeel. In een half jaar hebben we die honderd mensen intern opgeleid, met hulp van deskundige collega’s en docenten van de Politieacademie. Ze hebben uiteindelijk regulier examen gedaan bij de Politieacademie, met goede resultaten. We voorzagen op dat moment echt in een dringende behoefte en doordat we flexibel zijn, konden we het vrij snel regelen.’ Toch was het startbekwaam maken van zo’n grote groep nieuwe forensische medewerkers in principe eenmalig. Die taak ligt immers primair bij de

Politieacademie. Het Ontwikkelplein focust meer op de periode na de initiële politie-opleiding, dan wel op de wetenschappelijke opleiding. Vakontwikkeling is immers een doorlopend proces. ‘We willen individuele leerlijnen afspreken, afgestemd op de rol die de nieuwe medewerker binnen de FO gaat vervullen en afgetoetst met rechtsgeldige certificaten. Zo kunnen mensen snel aan de slag. Zeker in de forensische wereld geldt een strakke normering dus ons aanbod is zeker niet vrijblijvend. Heb je bijvoorbeeld een universitaire opleiding afgerond, dan heb je al een hoop kennis, maar vaak kom je vaardigheid tekort. Daarop ligt hier juist de nadruk: leren in de praktijk, maar tegelijkertijd in een beschermde omgeving. Het vak verandert zo snel dat je jezelf moet blijven bijscholen. Dat geldt net zo goed voor meer ervaren collega’s.’ En wie weet beter waar behoefte aan is dan de mensen uit de praktijk? ‘Zij moeten weer de regie gaan voeren over het vak’, vult Dasja Tiemens aan. ‘Dat doen ze door aan te geven wat ze nodig hebben en hoe we dat het beste kunnen organiseren. Het moet vanzelfsprekend worden dat we dagelijks met elkaar werken aan vakontwikkeling.’

Fotografie

Een voorbeeld van het type dagen dat voor én door de collega’s georganiseerd wordt, is de tweedaagse basiscursus forensische fotografie. Een opfriscursus voor zittende collega’s gegeven door mede-collega en hét gezicht van het Ontwikkelplein in Dordrecht, Jani Moerlands: ‘Als trainers, specialisten op dit gebied, hebben we het lesprogramma gezamenlijk samengesteld. Daar leer je dus al van elkaar. Theorie en praktijk worden afgewisseld en het deelnemersveld is heel divers. Zo krijg je een kruisbestuiving van deelnemers, trainers en eenheden. In het verlengde hiervan werken de deelnemers aan verdieping op de moeilijkere vormen van fotografie, zoals nacht- of zedenfotografie, maar bijvoorbeeld ook aan (her) certificering en het onderhouden van competenties. Dit is nodig voor accreditaties en beoordeling van de vakbekwaamheid door de rechterlijke macht.’

Brug tussen politiepraktijk en wetenschap

Behalve tussen politiecollega’s beoogt het Ontwikkelplein ook een brug te slaan tussen de politiepraktijk en de wetenschap. Alle forensische hogescholen en universiteiten, de politie, het NFI en de Politieacademie

zijn verenigd in de zogenaamde ‘transfertafel’ waar zij meedenken over de ontwikkelingen in de forensische opsporing en zodoende ook over het aanbod op het Ontwikkelplein. Een tastbare uitkomst daarvan was een vakdag voor laboranten. Chris Pellemans: ‘Die werd georganiseerd in samenwerking met Avans Hogeschool. Zij leverden docenten die samen met het Kwaliteitsnetwerk Laboratoriumonderzoek de inhoud verzorgden. Zo proberen we ons werkveld te verbreden en de samenwerking te intensiveren. Wij kunnen van hun leren, maar zij ook van ons. Vermoedelijk hebben veel wetenschappers en docenten nog nooit een plaats delict gezien, maar ze leiden wel de kweekvijver van mensen op die uiteindelijk bij ons komen werken.’

Stapsgewijze uitbreiding (leer)mogelijkheden

En zo moet er de komende jaren steeds meer bedrijvigheid ontstaan op de voormalige forensische afdeling in Dordrecht. Dasja Tiemens benadrukt daarbij dat het Ontwikkelplein een laagdrempelig en flexibel karakter heeft. ‘Ook collega’s met leuke ideeën voor workshops of experimenten kunnen zich bij ons melden. Wij denken mee en helpen het te faciliteren.’ Tegelijkertijd worden ook de mogelijkheden voor vakontwikkeling verder uitgebreid. Daarvoor is inmiddels budget vrijgekomen. ‘We hebben onlangs op verzoek van een collega uit de praktijk een spectrometer aangeschaft waarmee lichtonderzoek kan worden gedaan’, vertelt Chris Pellemans verder. ‘Zo hebben we nu de beschikking over drie pd-omgevingen (plaats delict), een instructieruimte, een fotostudio waar we kunnen trainen met virtual reality, een auditorium met honderd zitplaatsen en een garage voor forensisch voertuigonderzoek. En ook de nodige

laboratoriumfaciliteiten, voor bijvoorbeeld bloedspatonderzoek en bemonsteringstechnieken.’

Samenwerking externe partners

Ondanks de coronajaren is het gebruik van het Ontwikkelplein gestaag toegenomen, én vindt er steeds meer samenwerking plaats met externe partners. Zo hebben in 2022 zo’n 1370 deelnemers uit de justitiële keten een training of workshop gevolgd. Dit betreft dus niet alleen FO-collega’s. Zo is er samengewerkt met in- en externe partners zoals GGP (PO21), Digitale Opsporing, Openbaar Ministerie, Nederlands Forensisch Instituut, Defensie en verschillende externe onderwijsinstellingen. Het aanbod aan trainingen, vakdagen en andere vormen van ondersteuning voor het vak is dan ook zeer divers. Het reikt van trainingen rondom het herkennen van een brandverloop voor forensisch rechercheurs tot een groot aantal officieren van justitie van de arrondissementen Rotterdam en Zeeland West-Brabant (Breda en Middelburg) die een programma Forensische Bewustwording op het Ontwikkelplein volgen.

Een leven lang leren

Ondanks deze diversiteit reiken de ambities echter nog verder vertelt themamanager Elmarije van Straalen van de Landelijke Voorziening i.o.: ‘FO heeft de afgelopen jaren mooie stappen gezet. In het groeien naar permanent leren wil FO vooruit blijven lopen. Meer en meer in een bredere samenwerking volgens de ‘houtskoolschets’ (= kwaliteitsverbetering van het politiewerk, door de samenhang tussen de opsporing en de informatieorganisatie te vergroten). Daarbij werken we steeds meer toe naar permanente vakontwikkeling waarbij de collega’s ‘een leven lang’ kunnen blijven leren. Het vergt nog steeds flinke investeringen om de ingezette weg ook daadwerkelijk te borgen, maar dit verdient zichzelf op termijn terug. Zo is al flink geïnvesteerd in de samenwerking met onze in- en externe partners, maar willen we dit nog verder verdiepen en verbreden.

STANDAARDISATIE IS NU OOK DE NORM BIJ INKOOP EN VERWERVING

Elf keer, of zelfs soms vaker ‘je eigen ding doen’ en daarna merken dat het landelijk niet te koppelen is. We doen als korps in navolging van de processen bij leren en ontwikkelen steeds meer gezamenlijk. Eenheden, het vak en de PDC hebben net zo als bij leren en ontwikkelen de krachten gebundeld. De stuurgroep middelen heeft ook daar onder leiding van Peije de Meij inmiddels een fraaie reeks projectresultaten behaald. Peije deed dat ‘kunstje’ al eerder bij leren en ontwikkelen met succes zoals in het hoofdverhaal valt te lezen. Onder aansturing van de stuurgroep middelen zijn nieuwe FO hulpmiddelen centraal verworven en wordt het proces tot en met de implementatie en evaluatie begeleid. De norm is: altijd standaard, tenzij.

Collega Bert Smit heeft als voorzitter van het LOO (vakgroepen) altijd voor een goede verbinding met het veld gezorgd en heeft wanneer er vragen kwamen deze in samenhang beantwoord. Daarbij heeft hij iedereen meegenomen in de nieuwe werkwijze. Door zijn interventies is de verbinding met het PDC beter dan ooit.

Dat betekent dat we, wat ooit begon als Ontwikkelplein FO, in co- creatie verder gaan ontwikkelen naar een brede en integrale Veldacademie. Zo zoeken we steeds naar een logische clustering van kennis die je nodig hebt om als partners tot door-ontwikkeling te komen. Steeds gestuurd vanuit de praktijkbehoefte, daar is de gehele keten bij gebaat.’

Het Ontwikkelplein zal er mede voor zorgen dat de forensische opsporing continue wordt verbeterd, en dat de medewerkers de juiste skills onder de knie krijgen. De (forensische) trein is gaan rijden en is niet meer te stoppen.

Elmarije van Straalen, themamanager Kwaliteit bij de Landelijke Voorziening i.o.

HET GEZICHT VAN FO: BENTE VAN KRALINGEN

Je zag het gezicht van collega Bente van Kralingen de afgelopen vijf jaar ongemerkt overal opduiken in alle FO-uitingen. De ooit door haar Amsterdamse collega Peter Nijsen gemaakte foto van Bente werd het beeldmerk van de Forensische Opsporing.

In rood, als het programma zoals bij het eerste programma- plan om aandacht vroeg, in blauw wanneer het politie materie betrof, in groen bij ketenpublicaties en eenmaal in het oranje waar het een publicatie van de Politie samen met het OM betrof.

Zo werd Bente het gezicht van FO. Tijdens de Pitstop hebben we haar en fotograaf Peter dan ook even in het zonnetje gezet.

NIEUWE

BIOMETRIE- VOORZIENING: SNELLER EN BETER BOEVEN VANGEN

‘Biometrie: je kunt het zien als een klein specialisme. Maar identiteitsvaststelling is vaak wél het begin van een onderzoek. Hoe gaan we daar sneller en beter boeven mee vangen?’

Als senior user van het Centrum voor Biometrie praat John Riemen graag over de kracht van de sterk verbeterde biometrievoorziening (CATCH 2.0 en HAVANK 4.0). Vooral in het gouden uur, als het incident net heeft plaatsgevonden, heb je er veel aan als je snel een identiteitsvaststelling (ID) nodig hebt. Wie Johns presentaties bezoekt, is onder de indruk van zijn kennis over wat er kan en mag met gezichtsherkenning en vingerafdrukken. En er liggen nog nieuwe mogelijkheden in het verschiet.

Met CATCH 2.0 en HAVANK 4.0 beschikt de politie over state of the art technologie, waar menig buitenlands korps van droomt. Geautomatiseerd ondersteunde herkenning van gezichten en vingerafdrukken die supersnel is. Het werkt op basis van vergelijking. Speciale software vergelijkt een biometrie-afbeelding met één of meer bestaande afbeeldingen op een referentie-database. De uitkomst is een kandidaatlijst. Deze werkwijze geeft snel een eerste voorselectie. Experts kunnen daarna heel gericht aan het werk. Zo komen identiteiten van verdachten sneller beschikbaar. Dat geeft richting aan het onderzoek.

Wat kún je zoal met CATCH 2.0?

CATCH 2.0, staat aan de vooravond van livegaan, heeft een verder doorontwikkeld en preciezer algoritme dan zijn voorganger, waardoor de terugvindkans hoger wordt en meer herkenningen oplevert. Je kunt beter en sneller meer gelaatssporen duiden. Dit is van cruciaal belang voor succesvolle opsporing in het gouden uur.

De nieuwe versie dient het opsporingswerk op verschillende manieren. We zetten enkele interessante toepassingen voor je op een rij. Daarbij zal steeds moeten worden gekeken of we het middel mogen inzetten.

- **Verdachten in oude zaken herkennen**

Gezichten van nieuw aangehouden Voorlopige Hechtenisverdachten (VH), die aan de ID-zuil zijn vastgelegd, kun je direct

Gezichtsvergelijking: Samenspel mens en computer

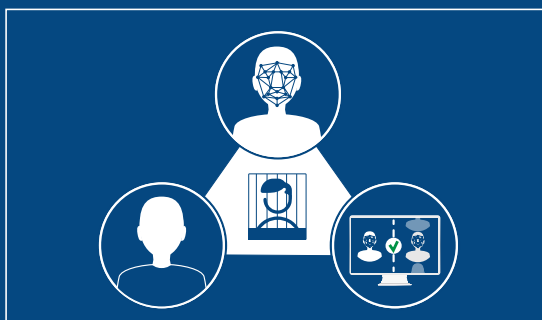
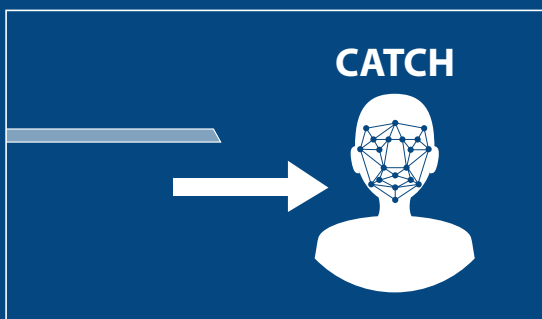
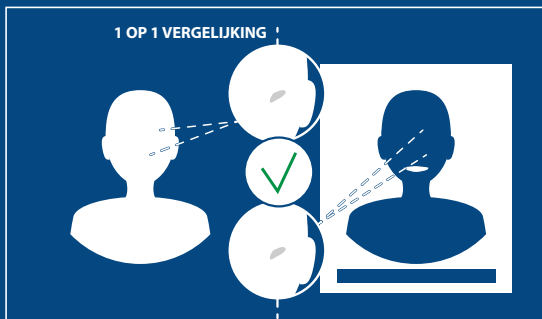
Kijk de film
‘Gezichtsvergelijking,
samenspel tussen
mens en computer’

Kijk de film
'CATCH 2.0',
van foto naar ID

Catch

laten vergelijken met gezichten uit onopgeloste zaken uit het verleden. Dat levert mogelijk identiteiten van nog onbekende verdachten op in oude zaken.

- **Verbanden tussen zaken spotten**

Je kunt in CATCH 2.0 ook gezichten van onbekende verdachten onderling vergelijken. Hebben verschillende zaken eenzelfde verdachte, dan kun je dus zaken bundelen. Handig, bijvoorbeeld bij pinpasfraudeurs.

- **Zoeken in inbeslaggenomen data**

Zoeken naar een specifieke verdachte in inbeslaggenomen data aan de hand van zijn gezicht is iets wat dadelijk kan met de technologie die ook door CATCH wordt gebruikt. Met deze toepassing besparen we een hoop mankracht die weer voor andere zaken ingezet kan worden.

Wat kún je zoal met HAVANK 4.0?

Ook HAVANK 4.0 heeft een nieuw en beter zoekalgoritme en biedt meer voordelen. Ook hier geldt weer dat de terugvindkans hoger is en meer resultaat oplevert. Je kunt beter en sneller meer vingerafdruk- en handpalmsporen duiden. Dit is van cruciaal belang voor succesvolle opsporing in het gouden uur. Voor cold cases biedt dit nieuwe kansen nu wel de verdachte te vinden

De biometrievoorziening draait op de generieke infrastructuur van de politie (politie private cloud) en laat zich makkelijker koppelen met andere politie-applicaties door het gebruik van API's. Er zijn geen beperkingen meer in het aantal expert gebruikers en databases (licenties zijn afgekocht). Hierdoor kunnen we eenvoudiger gaan werken met mobiele telefoons en het systeem opschalen in het geval van een calamiteit of een speciaal onderzoek.

Kijk de film
'HAVANK 4.0'

- **Binnen een zaak vergelijken**

HAVANK 4.0 maakt het mogelijk om binnen één zaak vingerafdrukken van betrokkenen te vergelijken met de sporen uit deze zaak. Zo kunnen sporen van bijvoorbeeld slachtoffers en verdachten van elkaar worden onderscheiden en zoeken we alleen met 'dadersporen' in andere databases. Dat bespaart veel onnodig werk en maakt dat we zuiverder werken.

- **Hogere kans dat je sporen van misdrijven terugvindt, ook in cold cases**

De verbeterde zoekmogelijkheden in HAVANK maken het mogelijk om geautomatiseerd veel dieper naar mogelijke matches te speuren. Sporen die eerder niet tot een herkenning leidden kunnen nu wel een verdachte opleveren. Met HAVANK 4.0 wordt het ook mogelijk eerder herkende vinger- en handpalmsporen automatisch in het *Automated*

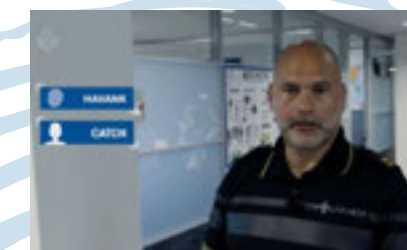
Fingerprint Identification System (AFIS) van de VS te gaan zoeken. Dit in het kader van het PCSC-verdrag. Deze mogelijkheid komt naast de al bestaande PRUM mogelijkheden om automatisch te zoeken in de strafrecht databanken van 21 aangesloten EU landen. Daar wordt ook nog de mogelijkheid aan toegevoegd om automatisch in de UK te zoeken.

- **Vingerafdrukken vergelijken al direct op de plaats delict (PD)**

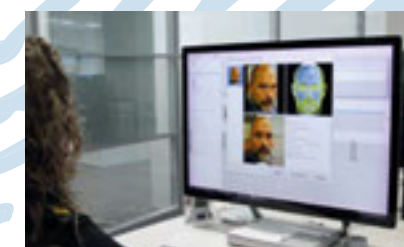
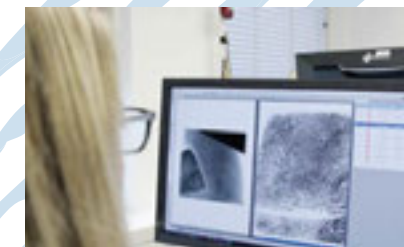
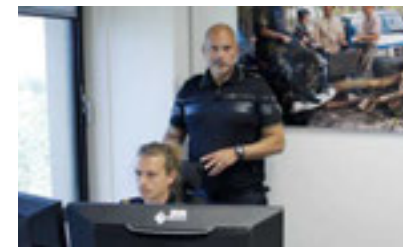
HAVANK 4.0 ondersteunt de PDO-app volledig. Hierdoor kun je op de plaats delict (PD) al direct de eerste sporen met je smartphone wegsturen voor directe beoordeling van een expert op afstand en HAVANK vergelijking. Dat levert heel veel tijdswinst op en niet zelden al meteen een identiteit van een verdachte of slachtoffer. Hiermee kan de opsporing dan direct aan de slag terwijl er nog op de PD doorgewerkt wordt.

RONDLEIDING CENTRUM VOOR BIOMETRIE

Beleef het
Centrum voor
Biometrie zelf

De mogelijkheden van 'snelle vingers en gezichten'
maken in samenhang met snelle chemische analyse,
snel DNA en digitale sporen dat de opsporing nog
effectiever wordt.

PDO-APP

Een ICT-toepassing die je werk met 2000% versnelt? Je zou denken, dit kan niet waar zijn! En toch is dit werkelijkheid geworden. Met de PDO-app op hun mobiele telefoon kunnen FO-collega's vingerafdrukken rechtstreeks naar HAVANK sturen en krijgen in een recordtijd retour gezonden of er een match is.

Wil je zien hoe het werkt? Scan de QR-code en kijk dan wat de collega's vinden van deze nieuwe toepassing op de diensttelefoon.

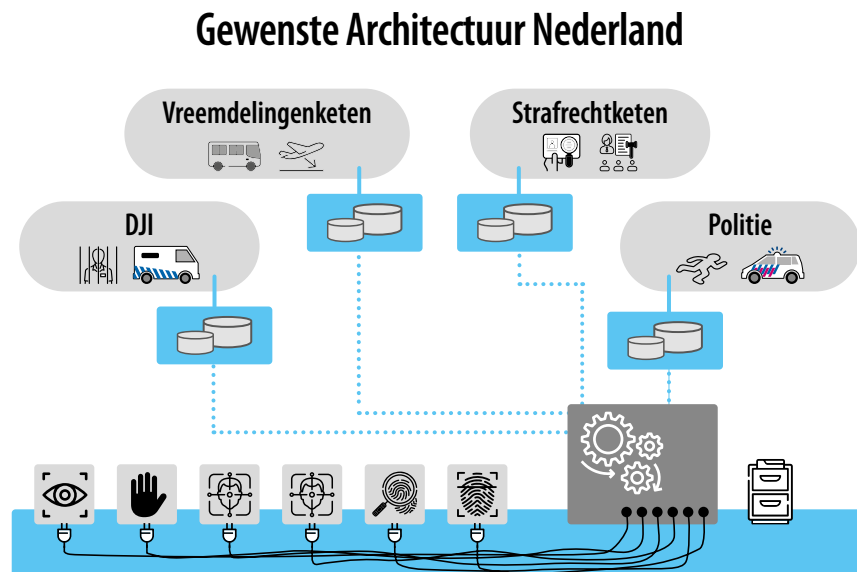
OVERDRACHTSDOCUMENT MARKEERT LIVEGANG NIEUWE BIOMETRIEVOORZIENING

In de zomer van 2023 is het Overdrachtsdocument CATCH 2.0 – HAVANK 4.0 opgeleverd. De nieuwe biometrievoorziening van de politie is live gegaan. Een heuglijk feit waar we trots op zijn.

Met de allernieuwste biometrievoorziening beschikt de politie over state of the art technologie om vanuit biometrische sporen snel waardevolle informatie te maken. In het voordeel van de opsporing. Het overdrachtsdocument geeft je een doorkijkje in de nieuwste mogelijkheden en blikt terug op de realisatie van twee waardevolle onderdelen: CATCH 2.0 voor gezichtsherkenning en HAVANK 4.0 voor vingerafdrukken en sporen

Ongekende mogelijkheden

Deze technologie voorziet in de herkenning van gezichten en vingerafdrukken. Het werkt op basis van vergelijking, waarbij de mogelijkheden ongekend zijn. Speciale software vergelijkt een biometrie-afbeelding met een of meer bestaande afbeeldingen op een referentiedatabase. De uitkomst is een kandidaatlijst. Deze werkwijze geeft snel een eerste voorselectie. Daarna kunnen we heel gericht aan het werk. Op die manier komen identiteiten van verdachten sneller beschikbaar. Dat geeft richting aan het onderzoek. En dat is precies wat we willen bereiken. Bij de ontwikkeling hiervan zijn we niet over een nacht ijs gegaan. Er lag een grote uitdaging. Terwijl het opsporingsvak zich ontwikkelde, stond de ontwikkeling van het gereedschap stil. Nieuwe gebruikerswensen stonden on hold. Dit moest anders en het werd anders. Eind 2018 is het programma FO gevraagd regie te nemen bij de vervanging van de hard- en software voor HAVANK en voor CATCH. En zo kwam stap voor stap nieuwe functionaliteit in beeld en voor alles een sterk verbeterde zoekfunctionaliteit. Toen is ook besloten om de vernieuwde systemen beter beschikbaar te maken op de generieke infrastructuur. En de voorwaarde geschapen om biometrische opsporingsmogelijkheden dichterbij de operatie te brengen.

GEZICHTSHERKENNING EN VINGERAFDRUKKEN: SYNERGIE VOOR DE OPSPORING!

Architectuur

Een ander facet wat aan de basis ligt voor de nieuwe biometrievoorziening is de Nederlandse Architectuur (vreemdelingen keten, strafrechtketen, DJI, politie). Zie op de linkerpagina de infographic 'Gewenste Architectuur Nederland'. Voor de veiligheid van ons land maakt de overheid voor identificatie en opsporen gebruik van biometrievoorzieningen. Cruciaal dus.

Internationale samenwerking

Als we inzoomen op de politiearchitectuur kunnen biometriegegevens met nationale en internationale registers worden uitgewisseld. Voor de opsporingstaak zoekt de politie aan de hand van gevonden sporen van vingers, vingerafdrukken van aangehouden verdachten, handafdrukken, en/of gelaatfoto's een databank van verdachten, veroordeelden en gewezen verdachten. Als de nationale databank geen resultaat oplevert, dan kunnen landen van de Europese Unie en de VS worden geraadpleegd. Van groot belang is dat de politie zich tijdens de verwerking aan strikte wetgevende kaders houdt. De politie heeft dit proces geaccrediteerd, waardoor de burgers, de rechterlijke macht en andere landen op de kwaliteit van de dienstverlening kunnen vertrouwen.

Roadmap

De toepassingsmogelijkheden van biometrische technieken blijven zich doorontwikkelen. We zijn ons ervan bewust dat de wereld om ons heen snel verandert. Dus zullen en moeten we hierin meebewegen. Het zal telkens aanpassing vragen van het afwegingskader voor de inzet van biometrie. Sterker, biometrie moet zich permanent blijven doorontwikkelen. Hiervoor heeft het Centrum voor Biometrie een roadmap gemaakt die jaarlijks wordt herijkt. Deze roadmap maakt het mogelijk om meerjarig samenhangend te plannen. Want opsporen is ook vooruitkijken. Duidelijk is dat de toekomst digitaler is dan het verleden.

Lees hier zelf het Overdrachtsdocument Catch 2.0 en HAVANK 4.0

Naast zijn werk voor IBIS heeft Edwin van der Veer ook een grote rol gespeeld bij de implementatie van een nieuw kwaliteitssysteem.

IBIS STAAT OP SCHERP

NIEUW SYSTEEM VOOR WAPENS EN HULZEN

In deze bijdrage gaat Edwin van der Veer in op het nieuwe IBIS (Integrated Ballistics Identification System) dat in 2022 is opgeleverd. Een systeem gericht op de toekomst.

De politie en het NFI maken al zo'n vijftien jaar gebruik van IBIS, wat nodig aan vervanging toe was. Met enige regelmaat vielen er werkstations langdurig uit. Ook kon het onderhoud niet worden gegarandeerd, omdat nieuwe onderdelen niet meer beschikbaar waren. Door het uitvallen van het systeem werd het onderzoek naar illegale vuurwapens ernstig verstoord en leidde dit zelfs tot het mislukken van de bestrijding en onderzoek naar illegale vuurwapens, terrorisme, politieke moorden of andere schietpartijen. Zo viel het Amsterdamse systeem ook uit tijdens de moord op Peter R. de Vries. Wij hebben toen nog kunnen uitwijken naar het NFI, maar je moet er niet aan denken dat je dit soort onderzoeken naar cruciaal bewijs niet kan uitvoeren.

Imagoschade

Toch had het systeem zich bewezen en was al jaren een geaccepteerd bewijsmiddel bij strafzaken. De business had een sterke behoefte aan continuering van het proces en wilde onnodige sepots en vrijspraak van verdachten voorkomen. Het niet meer kunnen leveren van bewijs, en geen inzicht hebben in schietincidenten had ook een negatief effect op de maatschappij: de geloofwaardigheid van de politie en de afbreukrisico's voor de politiek kwamen in het geding. Bovendien had de politiek geen inzicht meer in dreigingsanalyses over schietincidenten en kon er niet meer worden voldaan aan Europese verplichtingen. Het gezag van de politie nam af, waarbij zelfs een herhaling van de aansprakelijkheid van de politie in het geding kan zijn zoals in de casus Tristan van der Vlis. Het schietincident in Alphen aan den Rijn (2011) betekende het aftreden van de korpschef, betalen van schadeclaims door de politie en imagoschade.

Toename schietincidenten

Na een uitgevoerd vooronderzoek, doorliep de politie en het NFI een Europese aanbesteding voor het verwerven van een nieuw systeem voor de bestrijding van illegale vuurwapens en onderzoeken van ruim 500 schietincidenten per jaar.

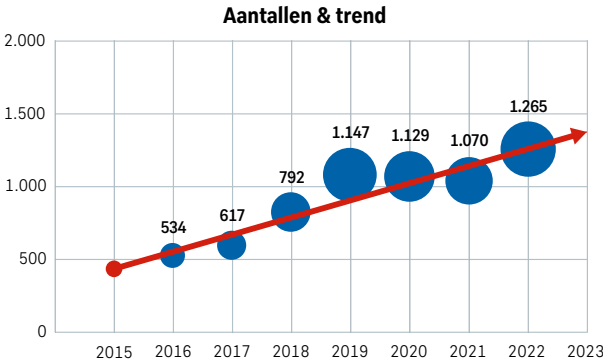
HOE WERKT IBIS?

De politie neemt elk jaar zo'n vierduizend tot vijfduizend illegale vuurwapens in beslag. Zo'n vijftienhonderd daarvan onderwerpen politie en het NFI aan ballistisch onderzoek. Dankzij IBIS kan worden achterhaald of een wapen bij schietincidenten is gebruikt. Dat gebeurt door hulzen uit door het wapen afgeschoten munitie te vergelijken met hulzen die al in de IBIS-database zitten. In 2020 leverde dit onderzoek 98 keer een zogenoemde hit op, een recordaantal.

Hoe werkt het? IBIS fotografeert en registreert sporen op patroonhulzen en vergelijkt die vervolgens razendsnel met sporen in de database. Deze database bevat sporen van patroonhulzen die bij eerdere gepleegde misdrijven zijn achtergebleven. Het systeem 'kijkt' naar de sporen op de hulsbodem, het slaghoedje en eventueel het gebied daaromheen. Vindt het sporen in de database die daar erg op lijken, dan geeft het die weer in een lijst met 'hits'.

Wat vinden de collega's van het nieuwe IBIS

Na selectie wordt het systeem ingezet ter vergaring van bewijsmateriaal en het in beslagname van ruim 1.500 illegale vuurwapens per jaar. Een goede en noodzakelijk actie, want er zijn steeds meer illegale vuurwapens in omloop. Het aantal schietincidenten neemt nog steeds toe en daarmee de onderzoeken aan vuurwapens ook, zie in de grafiek hierboven

Werkstations

Het nieuwe IBIS is in 2022 opgeleverd en medewerkers zijn opgeleid als deskundigen voor het onderzoeken en vergelijken van vuurwapens, kogels en hulzen. In totaal staan er acht werkstations geografisch verspreid over locaties in Nederland. Door twee extra locaties, verkorten we de reistijden.

Bijkomende voordelen

De resultaten van het nieuwe IBIS liegen er niet om. De achterstanden zijn weggewerkt die waren ontstaan bij het bestrijden van illegale vuurwapens. Er is continuïteit in het aanleveren van overtuigend en rechtmatig bewijs in strafproces-onderzoeken naar schietincidenten en liquidaties. Daarnaast is een IV-beheerorganisatie bij het PDC ingericht en kan je de Servicedesk ICT bellen.

Edwin van der Veer, business expert Forensische Opsporing

WERKCONFERENTIE
23 MAART 2023

Donderdagmiddag 23 maart vond bij het Centrum voor Biometrie in Zoetermeer de werkconferentie 'Toekomst en veilig gebruik Gezichtsherkenning' plaats.

Een middag vol sprekers, inhoudelijke informatie, voorlichtingsfilms en goede discussies onder het motto: de trein rijdt, maar we zijn nog niet bij het eindstation.

Hoe kunnen we de enorme mogelijkheden van gezichtsherkenning nog verder uitnuttten? De toepassing van biometrie, waar gezichtsherkenning onderdeel van is, vraagt ook om een stevig (juridisch) fundament, menskracht, digitale techniek, voldoende budget en een gedegen inbedding, breed in de (politie) organisatie.

Scan de QR-code en kijk naar het korte verslag van de werkconferentie 'Toekomst en veilig gebruik Gezichtsherkenning'.

DRUGSONDERZOEKEN IN 2023 DIGITAAL

KETENS DIGITALISEREN IS HARD WERKEN

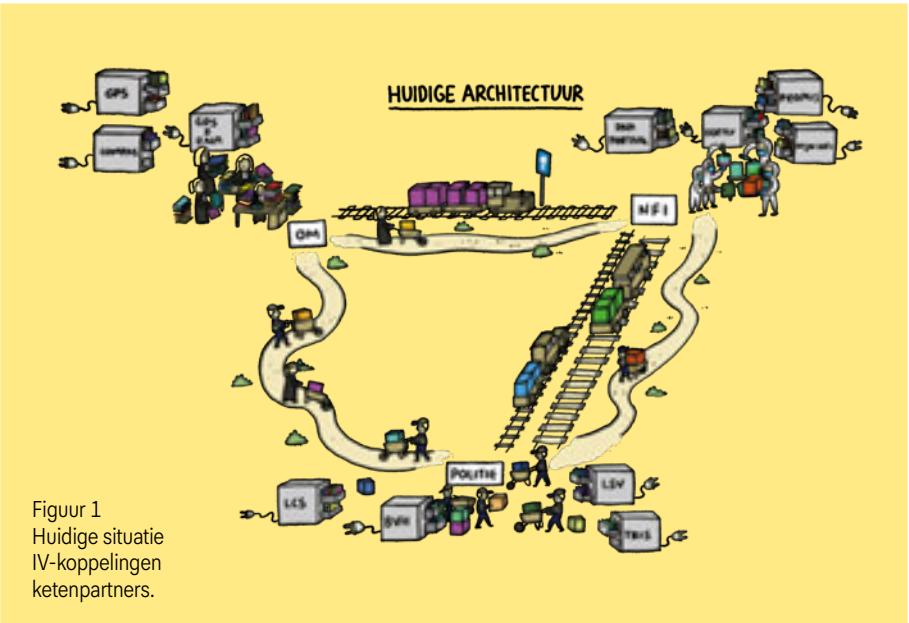
Nadat de Visie Verbeteringen Forensisch Onderzoek in de Strafrechtketen op tafel lag bleek daar een stevige IV-uitdaging in te zitten. In 2019 zijn we met de mensen die het FO-werk in de praktijk uitvoeren bij elkaar gaan zitten om de belangrijkste knelpunten op tafel te krijgen. Die waren er voldoende en er was veel draagvlak, ook bij de bestuurders, om het samen met OM, politie en NFI beter te maken.

Op basis van het knelpunten onderzoek zijn we met een klein team gestart. Maar digitaliseren gaat niet vanzelf en FO staat niet alleen op de aarde. In de strafrechtketen wordt in een breder perspectief al jaren gewerkt aan digitalisering van de keten en we hebben ervoor gekozen om de principes en aanpak die daar is bedacht zoveel mogelijk te volgen, zodat FO ook in de toekomst mee kan blijven groeien met de IV-ontwikkelingen. En bij het OM, politie en NFI is er natuurlijk ook een bredere IV-strategie.

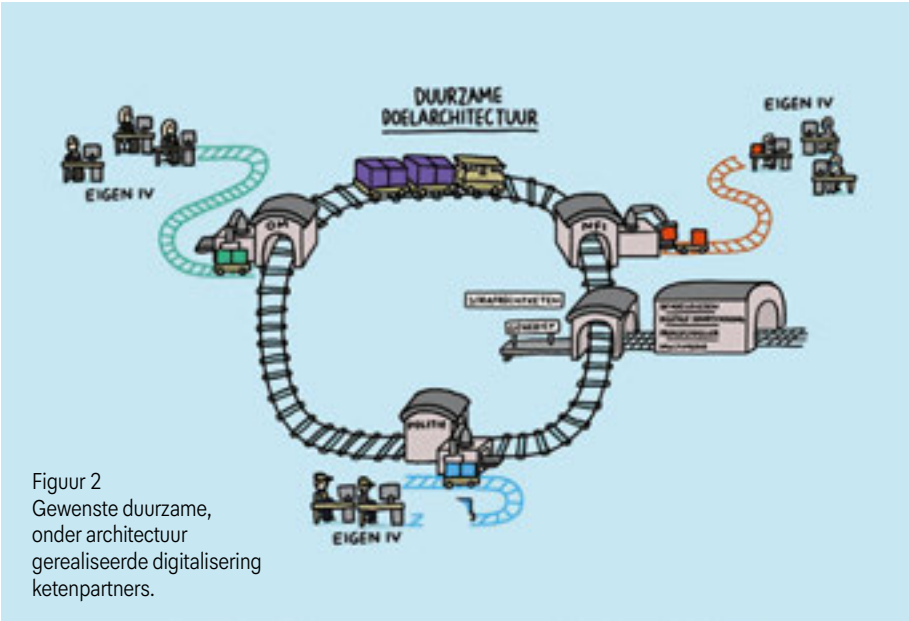

SLIM HERGEBRUIK EN SAMENWERKING

Het Forensische deel van de registratieve nieuwe keten IV voorziening wordt voor het politie deel op het OPP/PVR Platform gerealiseerd. Daar wordt slim hergebruik gemaakt van de reeds beschikbare generieke componenten. Denk daarbij aan de digitale handtekening en multimedia. Daarbij loont de intensieve samenwerking tussen het Keten IV programma, het programma Intel en PVR. Ook wordt synergie bereikt met het programma Ketensamenwerking.

Figuur 1
Huidige situatie
IV-koppelingen
ketenpartners.

Figuur 2
Gewenste duurzame,
onder architectuur
gerealiseerde digitalisering
ketenpartners.

Benadering vanuit het ketenperspectief

Het heeft niet zo veel zin om snel even een IT-oplossing voor FO te maken die vervolgens niet toekomst vast blijkt te zijn. Dat alles maakt het in eerste aanleg niet een ‘appeltje-eitje’ en snel traject. Maar ik geloof erin dat dit voor de FO-keten wel de meest duurzame oplossing is. Vanaf het eerste moment is dit IV-traject benaderd vanuit het ketenperspectief en niet vanuit het belang van één organisatie die daar ook een ander voor nodig heeft.

Praten we over hetzelfde?

Steeds kijken we naar de gedeelde belangen en kiezen we daar weer een koers in. Ik denk dat dit behoorlijk uniek is, we respecteren elkaars belangen en het tempo dat gemaakt kan worden. We spreken steeds meer dezelfde taal als ketenpartners en dat is absoluut nodig om de IV goed te laten werken, een gezamenlijk begrippenkader. In 2023 wordt de eerste versie van de digitalisering van de FO-keten opgeleverd, waarbij we 17.000 drugsonderzoeken per jaar die vanuit OM en politie bij NFI worden uitgevoerd digitaal kunnen afhandelen. De volgende stap zal gericht worden op de digitalisering van de DNA-processen waarbij het OM ook een belangrijke partij is. Met 26.000 DNA onderzoeken per jaar wordt daarmee al een belangrijk deel van de beoogde administratieve lastenverlichting bereikt. Er gaat dan heel veel papier uit de keten en hopelijk worden de FO-eindgebruikers die het werk doen hier heel blij van!

We zijn koersvast

Maar daarnaast was de kern van de Visie om meer, sneller en beter vanuit forensisch onderzoek de opsporing en strafvervolgung te steunen. Vanuit de IV is er eind 2025 geen belemmering meer om de kostbare tijd te besteden aan het echte FO werk in

MINDER DUBBEL INVOEREN

De ingezette koers om voor de keten-collega’s nieuw duurzaam en werkbaar gereedschap op te leveren lijkt succesvol. Dus minder vaak dubbel invoeren, aansluitend op de nieuwe werkprocessen en in samenhang met andere organisatie-ontwikkelingen binnen FO en haar omgeving biedt de nieuwe IV veel kansen. Samen maken we dit stapsgewijs.

plaats van dubbel invoeren in systemen, afdrukken en scannen en naar elkaar versturen van papieren dossiers. We hebben goed afgestemd wie welke informatie nodig heeft en dragen daarmee dan bij aan een verbeterde opsporing en straf- vervolging. Forensisch bewijs liegt niet. Het wordt nog mooier wanneer we de data die we met elkaar in de FO keten en bij de ketenpartners vastleggen kunnen koppelen aan de overige opsporingsgegevens door ze in het grote gegevens datawarehouse op te nemen. Dan vinden we nog meer boeven. We zijn zeker nog niet klaar, maar we zijn koers- vast!

**Marcel Huting, programmamanager
Informatievoorziening Keten Forensisch
Onderzoek (OM, NFI, Politie)**

PRATEN WE OVER HETZELFDE?

Ketenbegrippen

Praten we over hetzelfde?

Lees hier de Begrippenkaart helemaal.

Ketenbegrippen

Praten we over hetzelfde?

Ketenbegrippen zijn begrippen waarvan de betekenis in de keten eenduidig moet zijn zodat bij gegevens-uitwisseling iedere ketenpartner dezelfde betekenis er aan geeft. Een ketenpartner kan intern een synoniem hanteren, maar het heeft de voorkeur dat iedere ketenpartner een ketenbegrip adopteert als intern begrip.

In de lijst staan begrippen die in de keten forensisch onderzoek gebruikt worden. Soms zijn dit begrippen die ook in andere domeinen voorkomen. Bij het begrip wordt verwezen naar de bron van de definitie. Belangrijke bronnen zijn het Canoniek Datamodel van de Strafrechtketen (CCDM-SRK) en de ISO-norm 21043 Forensic Sciences. Waar mogelijk is de definitie gebaseerd op deze bronnen.

In de definitie wordt soms verwezen naar een ander begrip in de lijst, in dat geval wordt het begrip cursief weergegeven.

maart 2022

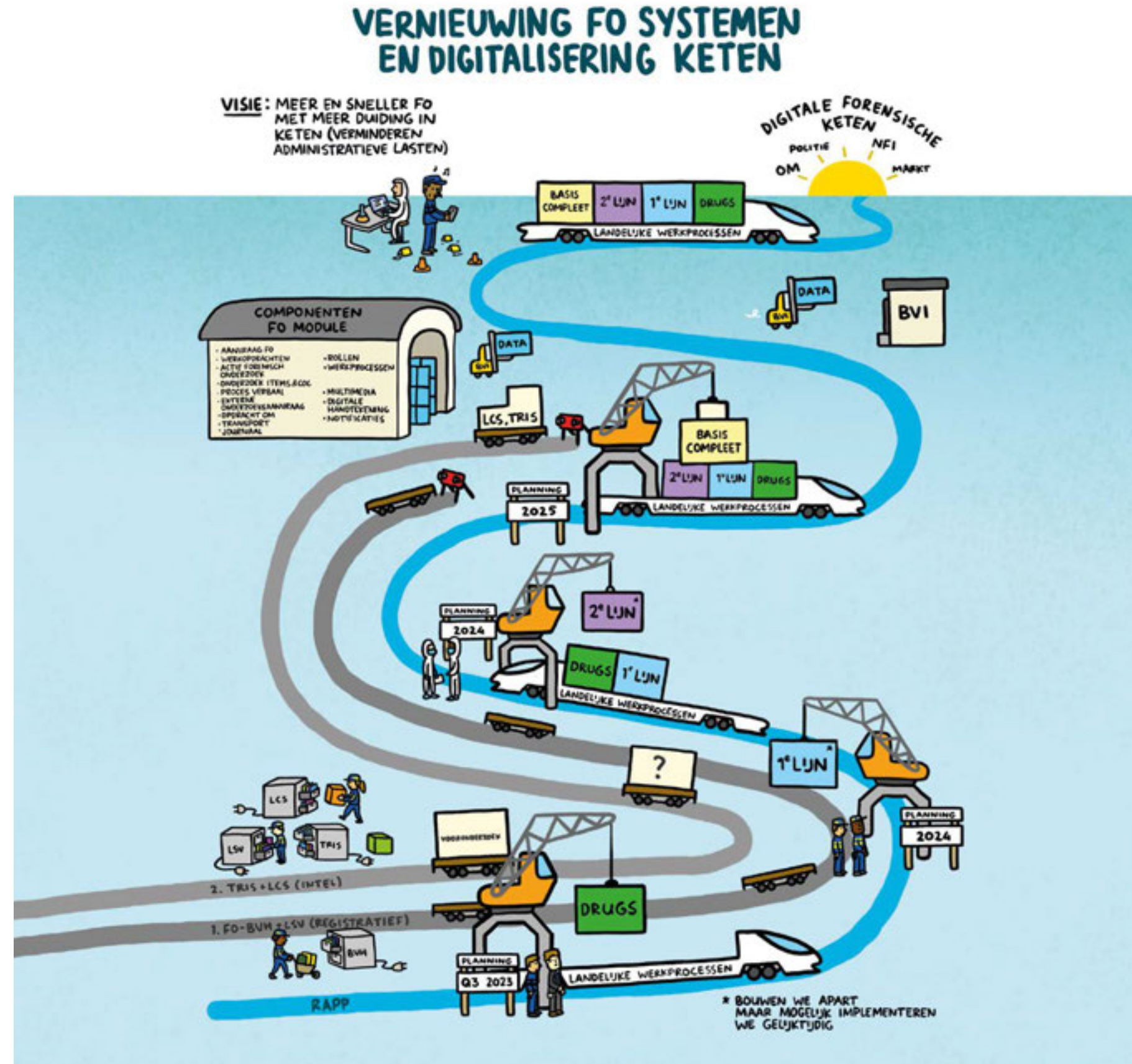

Goede werkprocessen zorgen ervoor dat nieuwe ICT gebouwd kan worden. En dat oude systemen kunnen worden gesaneerd. Collega Linda Schreuders laat in de FO Module Mock Up zien welke ondersteuning de collega's in de forensische opsporing komend jaar krijgen. In de FO-module zal gestart worden met het onderdeel drugs, die in het derde kwartaal van dit jaar gereed is en daarna wordt geïmplementeerd. Dit is een complexe operatie omdat hier ook de ketenpartners NFI en het OM bij betrokken zijn en onderlinge afhankelijkheden enorm zijn.

Lees hier
het rapport

BELANGRIJKE STAPPEN GEZET OM TE VERSNELLEN

Forensische Opsporing heb ik leren kennen als een hoogwaardig, specialistisch onderdeel binnen de politieorganisatie met bijna ongekende mogelijkheden. De vele (wereldwijde) ontwikkelingen en de hulpmiddelen lijken eindeloos. Toch piept en kraakt het om uiteindelijk de “stille getuigen te laten spreken”. Vanuit het programma kregen wij de kans om een stap extra te zetten en een organisatieontwikkeling te realiseren: sneller, beter en meer (op-) sporen, om uiteindelijk meer zaken op te lossen. Een mooie opgave realiseren in een relatief klein onderdeel van de organisatie.

Als je de kans krijgt om met FO mee te lopen zie je de vele deskundigheidsgebieden, de dagelijkse ‘bijzonderheden’ waar FO mee wordt geconfronteerd, de (on-) mogelijkheden om sporen veilig te stellen en te zorgen voor snelle identificatie. FO heeft veel potentie en is steeds bereid om een stap vooruit te zetten.

Bij de start van het programma kwam de visie van de minister: een gezamenlijke inzet vanuit de keten NP, OM & NFI op het forensisch onderzoek. Deze visie had tot doel sneller, met meer duiding, in hogere volume, zowel bewijswaardig als indicatief onderzoeksresultaten op te leveren. De eerste stap naar proeftuinen werd snel gemaakt.

Terug in de tijd

De proeftuinen waren verdeeld over de eenheden en gericht op de verschillende fases van het werkproces. De proeftuinen zijn onderverdeeld over het veiligstellen van sporen, het onderzoeken en leveren van duiding, het richting geven aan het opsporingsonderzoek in de gelijkwaardige driehoek van specialistische opsporing, intelligence en tactiek. Door de plannen te schrijven vanuit de betrokken organisaties kon naast de opvolging ook vervolging vanuit het OM worden meegenomen. Bovendien werd de ketensamenwerking uitgebreid met de publiek-private samenwerking met Eurofins TMFI.

In praktijk brengen

Een proeftuin als project benaderen is mooi, maar het in de praktijk brengen is het doel. De politie heeft daarin het voortouw genomen met projectleiders vanuit de eenheden. Dit is soms geen gemakkelijke opgave, waardoor er vraagstelling ontstaat en de samenwerking vanuit projectmanagement en vakmanschap komt. De begeleiding van het programma bestond uit sparren en ervaringen uitwisselen, cursussen volgen en vooral veel ondersteuning in de uitvoering. Maar de projectleiders waren aan zet. Als organisatie hebben we enorm veel geleerd van de proeftuinen. En konden we opgedane ervaringen van de collega's in de eenheden met elkaar delen, om zo stappen vooruit te kunnen zetten. Achteraf was de eerste proeftuin Anders op de PD onze beste leerervaring. Door 'vallen en opstaan', hebben we de andere zeven proeftuinen nog beter kunnen structureren en begeleiden.

Al snel kwamen de eerste zaken en kleine successen. Dit vertellen en "etaleren" is zorgvuldig gedaan. Het is belangrijk dat er nog steeds bekendheid wordt gegeven aan FO. Een initiatief opstarten met een plan, (bij-) sturen gedurende een proeftuin vanuit project- en stuurgroepen en afronden met een effectmeting. Dit laatste is o.a. gedaan vanuit het FO lectoraat van Hogeschool van Amsterdam & politieacademie en door externe consultants. Zij hebben de ketensamenwerking beschreven en de effecten gemeten: bewijs leveren en vastleggen waardoor niemand er meer om heen kan (FO ten voeten uit). Dit hielp halverwege de looptijd van het programma om de minister te overtuigen structureel financiële middelen toe te kennen.

Dit gaf natuurlijk een boost om daadwerkelijk door te kunnen pakken in alle proeftuinen.

Doorlooptijd

De eerste organisatieontwikkelingen werden een feit. De doorlooptijd werd aanzienlijk verminderd van weken naar dagen en nu soms in enkele uren voor het opleveren van een forensisch resultaat. 'Snelle identificatie' levert een district of basisteam de mogelijkheid voor opvolging en de burger tijdig te informeren. Het doet iets in de samenwerking tussen afdelingen van de politie en de samenwerking van betrokken organisaties, waarbij ieder onderdeel telt. Je probeert dan ook samen de successen te vieren. Het bleek ook een besparing te zijn van opsporingshandelingen en -instrumenten. Het "werken in de actualiteit" heeft een positieve uitwerking en geeft motivatie aan collega's die bij een zaak betrokken zijn en daarmee is de organisatieontwikkeling zichtbaar geworden. Inmiddels hebben we veel resultaten geboekt binnen het programma FO. Deze onderzoeken, (tussen-) rapportages en effectmetingen hebben geleid tot 'richtinggevende uitspraken'. Het doel is te komen tot 'een duurzaam gepositioneerde Forensische Opsporing binnen het opsporingsproces'. Het is daarom van belang om de mogelijkheden van FO onder de aandacht te houden en alle denkbare bestuurders er over laten spreken om het op diverse plekken op de agenda te krijgen. Ik vertel er graag over, alhoewel ik vaak specialisten heb gebeld om nog een keer tekst en uitleg te krijgen om goed voorbereid op pad te gaan.

'De opsporing verdient sporen' concreet realiseren, kent een lange adem en een gedegen proces. Ik heb de afgelopen jaren veel inkijk gekregen in het specialisme van DNA, maar er is zoveel meer. Het programma FO heeft geholpen in het bijstellen van beleid voor wapeninname wat een werkbeparing heeft opgeleverd. Ook hebben we projectmatig een verbetering van de doorlooptijd van zedenzaken gerealiseerd. We pakken door met behaalde resultaten en ronden de laatste paar proeftuinen af. Het herpositioneren van FO is nu in volle gang.

Annemarie Maandag,
programmamanager Organisatieontwikkeling

ORGANISATIEONTWIKKELING

De afgelopen jaren zijn (in totaal acht) verschillende proeftuinen opgezet om aan te sluiten bij, door de minister van Justitie en Veiligheid, benoemde belangrijke uitgangspunten voor de forensische opsporing.

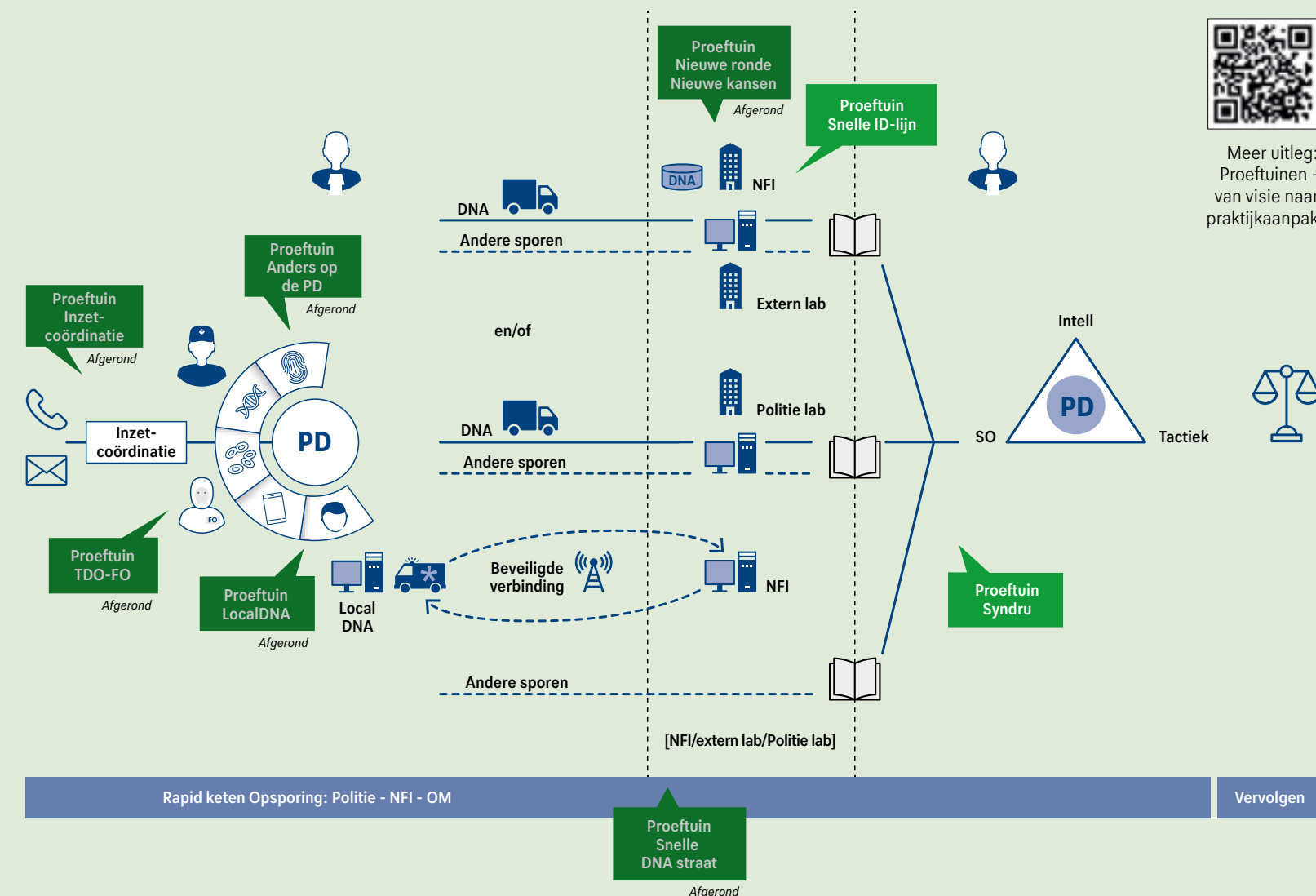
Het streven is om de resultaten van forensisch onderzoek sneller, met meer duiding en met een hoger volume voor de hele keten van opsporing tot vervolging in te kunnen zetten. Daarbij helpt forensische informatie richting te geven aan het opsporingsproces. Hiervoor is het van belang om op een slimme, duurzame en betaalbare wijze randvoorwaarden te scheppen, zoals blijkt/volgt uit de notitie herpositionering Forensische Opsporing.

Lees hier de
Eindrapportage
'Analyse eerste vijf
proeftuinen FO'

PROEFTUINEN FO

- Anders op de PD ✓
- Snelle DNA-straat ✓
- Snelle ID-lijn
- LocalDNA ✓
- Syndru (verwacht eindrapport september 2023)
- Inzetcoördinatie (BIC SO) ✓
- DO-FO ✓
- Nieuwe Ronde Nieuwe kansen (NRNK) ✓

UNIEKE SAMENWERKING MET COMMERCIËLE DNA-LAB TMFI

EERDER RICHTING GEVEN AAN OPSPORINGSONDERZOEK

DNA is hot. De politie en het OM zien steeds meer kansen om de dader eerder aan te houden en criminaliteit op te lossen. Wat eerst begon als een proeftuin krijgt een succesvol vervolg. Het label ‘proeftuin’ is er bijna af, de Snelle DNA-straat is officieel ingebed in de staande organisatie van politie Limburg, en bij sommige andere eenheden wordt de methode ook toegepast of uitgetest.

De Snelle DNA-straat heeft veel meer voordelen dan alleen snelheid. Sinds de private partij Eurofins The Maastricht Forensic Institute (TMFI) na de start van de proeftuin in augustus 2020 is ingestapt, is flinke vooruitgang geboekt. De snelheid is verhoogd. Het onderzoek in het lab duurt 48 uur, daarna zit het rapport in de mailbox. Daarmee kun je echt slagen maken.

Boodschap
Het is een en al win-win. Los van snelheid, is er nu ook meer capaciteit. Alle goede, bruikbare sporen kunnen ingezet worden.

Snelle DNA-straat & Eenheid Limburg

KORTE LIJNTJES ZIJN ESSENTIEEL

Frank Booij vertegenwoordigt het NFI bij de proeftuin Snelle DNA-straat. (NFI: Frontdesk, DNA-databank & Divisie Biologische Sporen). Vanuit zijn rol en expertise blikt hij terug op de proeftuin.

Uit de eerdere proeftuin Anders op de PD kwam naar voren dat er op alle onderdelen van het onderzoeksproces ruimte voor versnelling was. Van de Plaats Delict (PD) tot in de rechtszaal. Bij de start van de proeftuin de Snelle DNA-straat bracht de projectgroep alle processtappen, met daarbij ook afhankelijkheden en risico's, in kaart. Voor het NFI bleek dat er ter versnelling van de DNA-straat winst te behalen was bij de Frontdesk en de DNA-databank.

De proeftuin maakte duidelijk dat korte lijntjes tussen de verschillende organisaties essentieel zijn. Door goede afspraken en heldere verwachtingen over en weer konden we steeds verder bouwen aan de proeftuin. Juist het versnellen van het hele proces is belangrijk, niet slechts een onderdeel van een proces. Alles moet goed aansluiten, zodat er snelle opvolging mogelijk is. De leermomenten werden uitgebreid besproken in de projectgroep en de gesprekken tussen alle organisaties waren constructief. Dit zorgde voor meer begrip over elkaars processen en meer verbinding tussen de organisaties.

Voor de toekomst ziet het NFI meerwaarde in verdere digitalisering en automatisering. Zo heeft het NFI bijvoorbeeld reeds het veelvoorkomend DNA-onderzoek grotendeels geautomatiseerd (zie proeftuin Snelle ID-lijn). Voor de locaties die met een snelle DNA-straat werken, kan het digitaliseren en automatiseren van werkzaamheden door de Frontdesk en/of de DNA-databank interessant zijn.

Frank Booij, projectleider bij Divisie Biologische sporen NFI

‘WE WILLEN NIET MEER ZONDER’ APK-KEURING MET GLANS DOORSTAAN

Het Arrondissementsparket (AP) Limburg juicht de werkwijze van de Snelle DNA-straat toe.

Gedurende de hele proeftuin is het woord apk-keuring meermalen (al dan niet gekscherend) gevallen. Doel van de Snelle DNA-straat was (en is nog steeds) om een sneller proces van DNA-onderzoek met hogere volumes tot stand te brengen. Dus meer sporen en een sneller resultaat. Tijd is namelijk de dominante factor als het gaat om het vergroten van de toegevoegde waarde van sporen(onderzoek). Hoe sneller relevante informatie beschikbaar is, hoe sneller er betekenis en opvolging aan gegeven kan worden. En dat gebeurt inmiddels ook.

Voorwaarde is dat het gehele proces, zowel aan de voorkant als aan de achterkant, daar wel op ingericht en aangepast moet zijn. Dat vraagt het nodige van alle ketenpartners (tactiek, FO, OM, TMFI én NFI) en de communicatie tussen deze partijen. Dan moeten de sporen dus ook snel bij het TMFI zijn en niet blijven liggen bij de basisteams of FO. En moet het OM er ook voor zorgen dat de hit-zaken snel worden beoordeeld en de hits ook daadwerkelijk worden uitgezet en opgepakt. Om dit voor elkaar te krijgen hebben we gezamenlijk ieders werkprocessen naast elkaar gelegd, kritisch bekeken, op elkaar afgestemd en waar mogelijk verbeterd. Vandaar de apk-keuring.

Het blijft natuurlijk altijd ‘werk in uitvoering’, maar de eerste keuring hebben we met glans doorstaan en ik durf inmiddels wel te stellen dat we met de Snelle DNA-straat een prachtig project hebben neergezet en een werkwijze waar wij als AP Limburg niet meer zonder willen.

mr. Esther Hurkmans,
Arrondissementsparket Limburg

Daarmee bevordert je natuurlijk ook uitgebreider onderzoek. Daarnaast is het OM blij met de verhoogde snelheid. Immers, als je een verdachte eerder aanhoudt, voorkom je mogelijke andere misdrijven, slachtoffers en/of recidive. Bovendien geef je als politie en OM een boodschap af aan de slachtoffers, directbetrokkenen en nabestaanden: kijk, we nemen de zaak serieus en maken vaart.

Vliegwiel

Iedere match werkt als een vliegwiel. De tactische recherche heeft er ook baat bij. De ervaring leert ons dat we met eerder resultaat van het DNA-onderzoek meer richting kunnen geven aan het opsporingsonderzoek. Want er is meer dan alleen DNA natuurlijk. Mobiele data, beelden, telefoonmasten. Alles helpt. En als je sneller een verdachte aanhoudt, scheelt dat een ander/extra onderzoek. Je bespaart dus ook op tactische opsporingswerkzaamheden.

Verbinding

De Snelle DNA-straat zorgt daarnaast voor meer verbinding, je vindt elkaar beter en sneller. Het OM juicht dat toe. Elke ochtend vindt er afstemming plaats met de DRR en basisteams. Wat ons betreft is dit een blijvertje en kan het verder landelijk uitgerold worden.

Snelle DNA-straat in een notendop: meer snelheid, meer verbinding tussen (keten)partners (politie, TMFI, NFI, OM). Bijkomend effect: meer diepgang en gebruik werkprocessen.

Ellen van Rens, projectleider Snelle DNA-straat

PROEF- TUINEN

DNA-PROCES TERUG NAAR MAXIMAAL 48 UUR

Eurofins TMFI ziet kansen voor de toekomst.
Thomas Ondracek licht het toe.

Sinds de oprichting van TMFI ligt de focus op het maximaal ondersteunen van de strafrechtketen. Het tweedelijs laboratorium dacty en DNA-vooronderzoek van de politie regionale eenheid is sinds de zomer van 2020 ondergebracht bij Eurofins TMFI. Dit sloot mooi aan bij de start van de proeftuin Snelle DNA-straat in augustus 2020, waarbinnen het gehele ketenproces van PD tot opvolging van een resultaat is geoptimaliseerd. Het is Eurofins TMFI, in samenwerking met de ketenpartners, gelukt om het gehele DNA-proces terug te brengen van ongeveer 60 dagen naar maximaal 48 uur.

Sinds de start van de proeftuin is met alle partijen continu gewerkt aan het optimaliseren van het gehele ketenproces, waardoor zoveel mogelijk vertraging binnen en tussen de verschillende processtappen is geëlimineerd. Het is mooi om te zien hoe alle lagen van de keten een bijdrage hebben geleverd om van deze proeftuin een succes te maken.

Alle medewerkers van Eurofins TMFI zijn er trots op dat er elke dag snelle resultaten worden geleverd die direct de opsporing en vervolging verder helpen. Daarnaast zorgen de korte lijnen tussen OM, politie en Eurofins TMFI voor betere (dagelijkse) afstemming en biedt dit de mogelijkheid om met elkaar te bepalen wat de beste onderzoekstrategie is binnen (of buiten) de Snelle DNA-straat. De vergaande samenwerking motiveert de medewerkers die het elke dag weer voor elkaar krijgen om onder tijdsdruk de resultaten te leveren waar de politie echt iets aan heeft. De proeftuinstatus van de Snelle DNA-straat wordt opgeheven en omgezet naar het nieuwe reguliere proces. We zien ernaar uit om deze vorm van snel DNA-onderzoek met al zijn voordelen breder in Nederland te introduceren.

Thomas Ondracek, directeur Eurofins TMFI

DNA-ONDERZOEK IN DE HOOGSTE VERSNELLING

Goede grip, top acceleratie en met een betrouwbare motor. De tijd dat DNA-onderzoek leek op een eindeloze stop-and-go penalty binnen het opsporingsonderzoek, is met de Proeftuin Snelle DNA-straat verleden tijd. Hiermee hebben wij de juiste racepace gevonden om niet alleen een bijdrage te leveren in de vorm van kwalitatief hoogstaand bewijs, maar ook de snelheid om richting te kunnen geven aan het onderzoek. Net als in de Formule 1 verzamelen wij data en investeren wij veel tijd in onze samenwerkingen. Daarom vertrekken wij nu met een volle tank. Geen krapte, geen prioritering, maar vol gas van start tot finish.

HET NFI GEEFT GAS BIJ PROEFTUIN SNELLE ID-LIJN

Het NFI wist in 2021 als eerste instituut ter wereld het DNA-proces van A tot Z te automatiseren met de Snelle ID-lijn. Door deze automatiseringsslag kunnen DNA-profielen standaard binnen drie werkdagen vergeleken worden met de DNA-databank en gevonden overeenkomsten worden geautomatiseerd teruggekoppeld naar politie en OM. De snelweg is beproefd in een samenwerking tussen de ketenpartners NFI, Openbaar Ministerie en politie binnen de Eenheid Rotterdam.

Het resultaat van de snelle Identificatielij is (veel) sneller dan het handmatige proces en levert in sommige strafzaken zelfs een DNA-overeenkomst op die niet meteen uit de handmatige workflow komt.

Kijk hier naar de
impressie van de
kick-off van de
Snelle ID-lijn

HET NFI GEEFT GAS BIJ PROEFTUIN SNELLE ID-LIJN

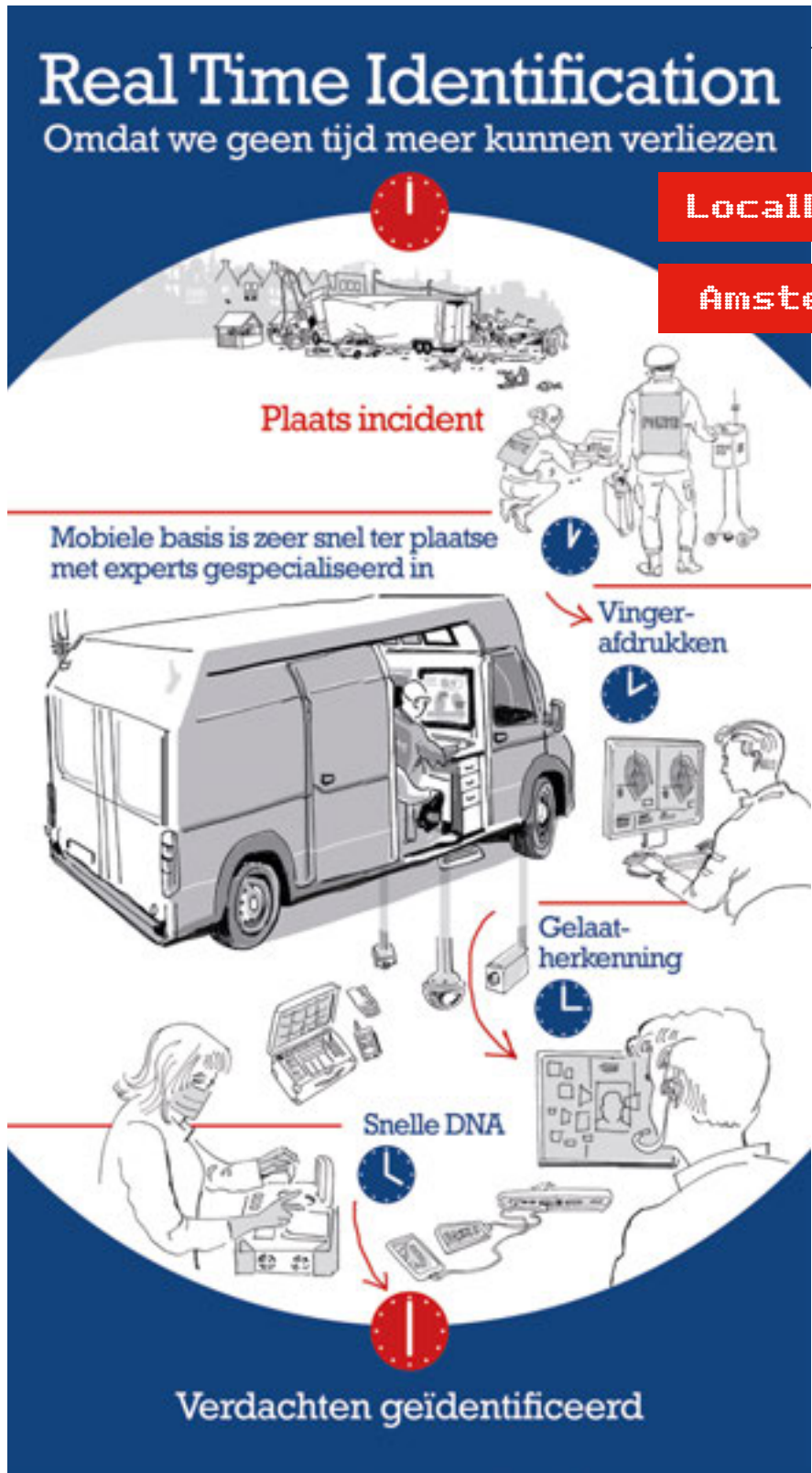
Het NFI wist in 2021 als eerste instituut ter wereld het DNA-proces van A tot Z te automatiseren met de Snelle ID-lijn. Door deze automatiseringsslag kunnen DNA-profielen standaard binnen drie werkdagen vergeleken worden met de DNA-databank en gevonden overeenkomsten worden geautomatiseerd teruggekoppeld naar politie en OM. De snelweg is beproefd in een samenwerking tussen de ketenpartners NFI, Openbaar Ministerie en politie binnen de Eenheid Rotterdam.

Het resultaat van de snelle Identificatielij is (veel) sneller dan het handmatige proces en levert in sommige strafzaken zelfs een DNA-overeenkomst op die niet meteen uit de handmatige workflow komt.

Kijk hier naar de
impressie van de
kick-off van de
Snelle ID-lijn

DE PROEFTUIN LOCALDNA EEN LAB IN EEN BUS

De proeftuin LocalDNA was een baanbrekend project dat samen met de Nationale Politie, het Nederlands Forensisch Instituut, het Openbaar Ministerie en Hogeschool van Amsterdam werd uitgevoerd. Aan dit onderzoek gingen jaren werk vooraf. Pioniers zoals Klaas Vervloet, Anna Mapes en Marchel Zomer hebben hier keihard aan getrokken. De doelstelling van de proeftuin was om strafzaken sneller op te lossen met gebruikmaking van forensische technieken op de PD.

Kijkend naar de context is er in het project LocalDNA gekeken naar hoe experts in de strafrechtketen snelle DNA-analyse-apparatuur kunnen gebruiken en welke meerwaarde dit heeft bij het oplossen van zaken. Met de gebruikte DNA-analyse-apparatuur is het eerste deel van de DNA-analyse door de forensisch onderzoekers van de politie al op of nabij de plaats delict uit te voeren.

Hoe werkt het? Het apparaat haalt ter plaatse DNA-informatie uit bijvoorbeeld bloedsporen. Via een rechtstreekse, beveiligde internetverbinding delen politie en NFI de gegevens. Het NFI analyseert, deskundigen interpreteren de DNA-gegevens vervolgens.

De DNA-profielen worden daarna vergeleken met de Nederlandse DNA-databank voor strafzaken. Het resultaat van

deze vergelijkingen gaat direct door naar de politie en het OM. DNA is via deze nieuwe procedure al binnen enkele uren te analyseren. Dat is een stuk sneller dan de dagen tot weken die er nu gemiddeld voor staan, met sporen die op de gebruikelijke manier in een forensisch laboratorium worden geanalyseerd.

Conclusie

Plegers van inbraken, straatroven en andere veelvoorkomende misdrijven zijn met snelle DNA-technieken in minder dan een halve dag op te sporen. De nieuwe procedure werkt alleen wanneer rechercheurs, forensisch onderzoekers en andere experts in de strafrechtketen goed op elkaar zijn ingespeeld. Rapid DNA vraagt om een ‘Rapid georganiseerde opsporing’ in de keten.

Wordt vervolgd?

Het onderzoek was vooral gericht op vrij grote bloed- en speekselsporen, omdat de apparatuur waarmee is gewerkt daar het meest geschikt voor is. Maar wat het resultaat als we ook snel DNA uit kleine, onzichtbare DNA-sporen konden analyseren die zijn veiliggesteld op de plaats delict? Met gebruik van de juiste techniek of procedure op de juiste plaats en op het juiste moment wordt de kracht van DNA-onderzoek in de opsporing maximaal benut. Een en ander vraagt van alle betrokken partijen wel om kritisch kijken naar de meest efficiënte en effectieve inzet van die middelen. Een onderzoek als LocalDNA was daarom cruciaal om hierover kennis op te doen en uiteindelijk de slimme keuzes te maken. De onderzoekers willen ook meer inzicht in de meerwaarde van snelle DNA-technieken op de plaats delict, specifiek bij grote onderzoeken naar ernstige delicten, zoals moord. Snelle sporenanalyse op de plaats delict kan helpen bij het bedenken van scenario’s voor het oplossen van een zaak. De inzet en enthousiasme van de collega’s van de landelijke eenheid is hierbij een belangrijke stimulans geweest.

Rob van der Veer, projectleider Proeftuin LocalDNA

PROEF-TUINEN

ORGANISATIEONTWIKKELING

ONDANKS SUCCES GEEN LABS IN BUSSEN

Hoe kunnen we meer, sneller en ter plaatse daders opsporen maar wel de kwaliteit hooghouden? Vragen waar de forensische opsporing dagelijks mee worstelt. Deze proeftuin liet zien dat ketensamenwerking en slim gebruikmaken van data kansen biedt voor het oplossen van deze vragen.

De LocalDNA-procedure is gericht op het effectief gebruik van een snelle mobiele DNA-analysetechniek op de plaats delict door forensische rechercheurs en een snelle informatiestroom tussen de ketenpartners van de politie, het Nederlands Forensisch Instituut en het Openbaar Ministerie. Uit het onderzoek is gebleken dat wanneer de procedure kan worden ingezet deze belovend is. Het DNA-onderzoek in de bus leidt relatief vaak tot een bruikbaar DNA-profiel waarmee verder kan worden gerechercheerd. Gemiddeld zorgt de inzet van de LocalDNA-procedure voor een grote versnelling in het algehele opsporingsproces bij zaken die hebben geleid tot snelle identificatie en opsporing van verdachten. Ondanks de behaalde successen door de proeftuin LocalDNA komen er voorlopig toch geen labs in bussen. Buiten dat zowel bij de politie als de ketenpartners de werkprocessen nog onvoldoende gestandariseerd en schaalbaar zijn, ontbreekt het ook aan voldoende financiële middelen om de DNA-bussen aan te schaffen. De verwachting is dat het concept van remote forensics over enkele jaren opnieuw wordt gezien. Komende jaren wordt ingezet op de opschaling van de proeftuin Snelle DNA-straat Limburg.

Tot 4,5 jaar cel voor acht mannen om drugsfab Nijkerk

Anton Adelaar

21 jul, 16:00 • 2 minuten leestijd

Een van de verdachten in een witte overall
© Persbureau Nieuws

ARNHEM - Zeven mannen uit de omgeving van Amsterdam krijgen 4,5 jaar gevangenisstraf vanwege een drugslaboratorium voor amfetamineproductie in Nijkerk. Een achtste man, de verhuurder van de loods, krijgt een celstraf van 2,5 jaar. Dat meldt de rechtbank in Arnhem.

Op 11 oktober 2022 trof de politie in een loods het werkende drugsfab aan. Tien verdachten zijn destijds aangehouden.

De politie kwam twee mannen op het spoor bij het passeren van een Mercedes Sprinter. Die auto was in 2020 eerder gezien bij een pand waar drugs werd geproduceerd. Bij het doorzoeken van de auto vond de politie onder meer twee telefoons, twee verboden jammers (stoorzenders) en een briefje met een soort codes.

Diezelfde dag doorzocht de politie ook een Mercedes-Benz. Daar troffen agenten eenzelfde briefje met codes, een telefoon en een MFI-kastje aan. Met het MFI-kastje kan in het geheim worden gecommuniceerd.

Later die dag viel de politie een loods binnen waar de twee auto's vandaan kwamen. In het pand was de productie van amfetamine volop gaande. Agenten troffen grote hoeveelheden grondstoffen aan die nodig zijn voor de productie van de drug. Een aantal van die grondstoffen kwam ook voor op de gevonden codebriefjes.

Straffen

Vier mannen die bij de inval aanwezig waren, wisten naar eigen zeggen niet dat er een lab gaande was. De rechtbank vindt dit ongeloofwaardig. "Dit proces vereist mensen die met het proces bezig zijn en alleen deze vier mannen waren die dag in het lab aanwezig. Daarbij trof de politie in het lab DNA van de mannen aan, ook op voorwerpen die direct te relateren zijn aan het productieproces", aldus de rechtbank. De uitvoerders krijgen een celstraf van 40 maanden.

De man in de Mercedes-Benz krijgt 51 maanden gevangenisstraf omdat hij in het bezit was van een briefje met codes die betrekking hadden op de grondstoffen. Ook werd zijn DNA aangetroffen in de drugsfab.

De mannen uit de Mercedes-Sprinter bleken de leveranciers te zijn van die grondstoffen, blijkt volgens de rechtbank uit appberichten van de doorzochte telefoons. De rechtbank legt het duo een gevangenisstraf op van 54 maanden. Zij krijgen een hogere straf, omdat de rechtbank hen ook veroordeelt voor de verboden jammers.

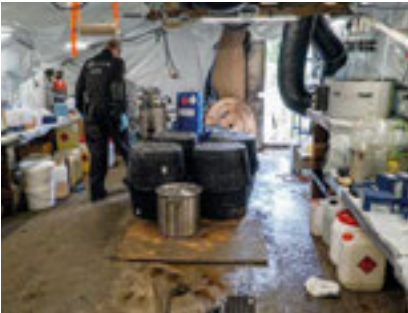
Een 77-jarige man uit Nijkerk is de verhuurder van de loods en volgens de rechtbank medeplichtig aan het produceren van de drug. Op zijn telefoon trof de politie foto's van het drugsfab aan. De man krijgt daarom 30 maanden cel opgelegd.

Syndru: Oost-Nederland + LE

De proeftuin Syndru is opgestart om te onderzoeken in hoeverre de analyse van data uit informatiegestuurd forensisch sporenonderzoek op productieplaatsen van synthetische drugs een waardevolle toevoeging is aan het bestaande informatiebeeld van de illegale handel en productie van synthetische drugs. In de proeftuin hebben we ons niet alleen gericht op de gebruikelijke verdachten, maar vooral op de facilitators met het doel vanuit die personen meer zicht te krijgen op de bovenlaag van organisatoren en financierders.

PROEFTUIN SYNTHETISCHE DRUGS COMPUTERBEELD DRUGSCRIMINALITEIT

Inmiddels kunnen we zeggen dat die waardevolle toevoeging een feit is. Het heeft geleid tot een completer beeld op deze vorm van drugs-criminaliteit. Meer identificaties van bekende en nieuwe gezichten, meer vulling van databanken en meer verbanden met andere criminele personen, syndrulabs en samenwerkingsverbanden. Ook kunnen met dit onderzoek op indicatieve

basis rollen worden toegekend. Vanuit deze roltoekenning is meer zicht gekomen op de facilitators, met soms een haakje naar de bovenlaag. In de rechtszaal heeft de nieuwe werkwijze, tot vreugde van het OM, al geleid tot meer veroordelingen en meer ontnemingen en kostenverhaal.

Gelijkwaardige samenwerking

Daarnaast is er een optimale, gelijkwaardige samenwerking tot stand gekomen tussen tactiek, informatieorganisatie en specialistische opsporing met een flinke toename van expertise, kennisniveau en informatiedeling. In de opsporingsketen is deze tendens ook zichtbaar geworden in de samenwerking met het OM, NFI en Eurofins TMFI. We kijken met trots terug op de bereikte resultaten van de proeftuin en vooral op de ontstane positieve dynamiek in die samenwerking.

Borgen in de opsporingsketen

Op basis van de eindrapportage kunnen we wel vaststellen dat we deze nieuwe vorm van datavergaring en -analyse leidt tot een hoger presterend vermogen in de opsporingsketen: het informatiebeeld is verrijkt, tactische teams kunnen eerder doorpakken, er wordt vaker een vervolgonderzoek gestart en de bewijskracht is toegenomen. Teams hoeven daarnaast minder te investeren in tijdrovende omgevingsonderzoeken, observaties en interceptiewerkzaamheden. Daarom moeten we deze manier van werken absoluut borgen in de opsporingsketen.

Aaldrik Krol, projectleider proeftuin Syndru

PROEF- TUINEN

ORGANISATIEONTWIKKELING

PROEFTUIN SYNTHETISCHE DRUGS 'DE BARON ACHTER DE KOK'

Deze titel kan zowel figuurlijk als letterlijk genomen worden: de baron maakt het de kok weliswaar financieel en facilitair mogelijk om synthetische drugs te produceren, maar deze persoon weet zich wel slim achter deze kok in nevelen te verhullen. In plaats van naar de gebruikelijke verdachten in het lab te zoeken, willen wij graag dichterbij de baron komen. Het bestaande informatiebeeld van de criminele drugsindustrie is niet volledig. De koks en de helpers krijgen we nog wel in beeld, maar de grote bazen blijven buiten beeld. In deze proeftuin wordt onderzocht of de analyse van data uit informatiegestuurd forensisch sporenonderzoek (Forensic Intelligence) dit beeld compleet kan maken. Het forensisch onderzoek op een productieplaats richt zich dan ook op specifieke rollen. Deze manier van werken moet zicht gaan geven op welke personen in welke rollen en in welke onderlinge verbanden binnen dit fenomeen criminele activiteiten verrichten.

De proeftuin is ondertussen achttien inzetten verder en kan zich bogen op interessante uitkomsten. Uitkomsten waar tactiek, de informatieorganisatie en het OM zeer blij van worden.

BIC SO:

Midden-Nederland + Amsterdam

BIC SO: DE OPSPORING WERKT MULTI-DISCIPLINAIR SAMEN

Bureau Inzet Coördinatie Specialistische Opsporing (BIC SO) is in het leven geroepen om invulling te geven aan de wens en de noodzaak om een efficiënte en effectieve multidisciplinaire inzet van verschillende opsporingsspecialismen te leveren, om het maximale uit het opsporingsonderzoek te halen. Merel Herzberg, Senior Forensisch Adviseur in Midden-Nederland en landelijk projectleider van de proeftuin BIC SO, vertelt er meer over.

Merel: “Vanuit mijn vroegere rol als Coördinator Plaats Delict bij de Forensische Opsporing kwam ik veel op plaatsen delict bij moordzaken. Bij dergelijke zaken wordt altijd alles uit de kast getrokken om zoveel mogelijk sporen die kunnen leiden naar een verdachte of dader veilig te stellen. In die tijd heb ik bemerkt dat wij binnen de Forensische Opsporing (FO) veel informatie en bewijsmateriaal kunnen leveren, maar ook waar onze grenzen liggen.”

Samenwerken en elkaar versterken
Wij leven momenteel in een digitaal tijdperk waar zelfs uit een wasmachine en deurbel opsporingsinformatie te halen is, vervolgt Merel: “FO Verkeer kan tegenwoordig op basis van omgevingsonderzoek, bijvoorbeeld data uit verkeerslichten, een mogelijke afgelegde (vlucht)route reconstrueren. Ook hier zie je dat afdelingen de krachten bundelen: FO Verkeer, met bijvoorbeeld Digitale Opsporing en Observatie & Techniek. Financiële opsporing wordt steeds digitaler en observeren is niet altijd de snelste manier om erachter te komen of iemand op een locatie actief is, of niet.

Naast mijn persoonlijke PD-ervaringen, bemerkte ik een groeiend collectief bewustzijn dat wij als Specialistische Opsporing elkaar veel meer moeten gaan opzoeken. Dit om geen zaken dubbel te doen of om te onderzoeken wie de beste kaarten in huis heeft, wat leidt tot een efficiëntere en effectievere opsporing.”

Pilots
Om dit handen en voeten te geven is binnen het Programma FO de Proeftuin Inzet Coördinatie Specialistische Opsporing gestart. De proeftuin borduurde voort op een vraag vanuit de werkvloer. Merel: “De proeftuin liep aanvankelijk met pilots in de eenheden Midden-Nederland, Amsterdam, Noord-Nederland en de Landelijke Eenheid. Hierbij experimenteerden we bijvoorbeeld met het organiseren van één centrale intake, meer multidisciplinaire inzetten

van specialisten en meer SO-brede operationele zaaksbesprekingen zoals brainstormsessies en crime consults.” De organisatie hiervan vindt plaats vanuit het BIC SO.
“De teamchefs van de Specialistische Opsporing hadden al gauw door dat deze vorm van inzetcoördinatie bijdraagt aan het leren kennen van elkaars specialismen en het effectief en efficiënt inzetten hiervan. Ook zagen zij dat het zorgt voor meer gelijkwaardigheid in de driehoek van opsporingsdisciplines, volgens de principes van de Houtskoolschets. Zij omarmden het idee daarom al snel.”

Gedachtegoed borgen
Merel: “Inmiddels is er een landelijk BIC SO-netwerk waarin we ‘best practises’ regelmatig met elkaar uitwisselen. Met dit netwerk, de teamchefs en de proeftuin is recentelijk een (clickable) Handelingskader (link naar) ontwikkeld. Deze is bedoeld om de eenheden te helpen bij het organiseren van samenwerking en het opzetten van een BIC SO. Dit Handelingskader is een groeidocument en hulpmiddel. Wij hopen met de afsluiting van de proeftuin dat de specialisten gezamenlijk het stokje overpakken en het gedachtegoed van het BIC SO verder brengen ten behoeve van een kwaliteitsverbetering van de gehele opsporing.”

BIC SO: DE OPSPORING WERKT MULTI-DISCIPLINAIR SAMEN

HOE NU VERDER?

Na een succesvolle proeftuin is het nu zaak om BIC SO landelijk goed te borgen en verder door te ontwikkelen. Iedere eenheid is hard aan het werk om dit vorm te geven op een manier die voor hen past. Maar het doel is uniform: ervoor zorgen dat we alle specialismen die we in huis hebben zo efficiënt en effectief mogelijk inzetten en we daardoor een zo groot mogelijke bijdrage leveren aan een professionele en succesvolle opsporing en politieorganisatie.

De belevingsconferentie, die in het najaar van 2023 voor alle BIC SO-leden wordt georganiseerd, draagt hier verder aan bij. We delen kennis en ervaringen, wisselen best practices uit en richten de neuzen nog iets meer dezelfde kant op. Zo stappen we uiteindelijk allemaal de deur uit met het gezamenlijke bewustzijn: hier zijn wij van!

In de praktijk zien we het al steeds meer; BIC SO is van steeds grotere toegevoegde waarde. We kunnen als Specialistische Opsporing zoveel betekenen. BIC SO helpt ons om dit gericht te doen, meer aan de voorkant te komen en goed te prioriteren. Een mooie klus vanuit een prachtig vakgebied, met zeer gedreven en enthousiaste collega's die BIC SO tot een succes maken.

Annemieke Dokter,
teamchef Specialistische Opsporing Den Haag

Kijk hier
de film over
BIC SO

DO-FO:

Zeeland-West-Brabant + Oost-Brabant

SAMENWERKING LOONT! DO EN FO TREKKEN SAMEN OP

Het gezamenlijk optrekken van Digitale Opsporing (DO) en Forensische Opsporing (FO) op de Plaats Delict (PD) kan naast een enorme tijdswinst, op meerdere vlakken winstpunten opleveren voor de opsporing in al zijn facetten.

Dat is een van de eindconclusies van de proeftuin waarin DO en FO samen op de PD een samenwerking hebben opgezocht en digitale technieken in goed overleg sneller bij elkaar gebracht. Deze proeftuin laat zien dat voor een optimaal resultaat meer nodig is in termen van capaciteit, rollen en technische middelen. Helaas is dit nu nog geen vanzelfsprekendheid. Er zijn vier uitgangspunten in deze proeftuin te benoemen die vragen om een verdere ontwikkeling op dit samenwerkingsvlak:

- Digitale coördinatie: in verband met de groei van digitale vraagstukken in de meest brede zin van het woord binnen de opsporing.
- Samenwerking: DO/FO op de PD vraagt om nadere afstemming omdat de werkprocessen van FO en DO afwijkend zijn ten opzichte van elkaar. Het gaat hier namelijk om sporen in het fysieke en digitale domein.
- Opvolgcapaciteit: dient voldoende aanwezig te zijn om de gerealiseerde versnelling te kunnen garanderen.
- Adequate middelen: zijn binnen de digitale opsporing vereist om ter plaatse data forensisch veilig te stellen en zo een versnelling te realiseren.

Proces in gang zetten

Het Portefeuille Team Digitale Opsporing wil als initiatiefnemer van deze proeftuin een proces in gang zetten waarmee bovenstaande vier aanbevelingen tussen DO en FO gerealiseerd gaan worden. Het organiseren van de versnelling binnen de opsporing is geen toekomstige ontwikkeling maar moet nu al plaatsvinden. Er moet echter nog wel wat gebeuren om te komen tot de gewenste ontwikkeling en implementatie binnen de gehele Nationale Politie.

Ervaringen en successen uitdragen

De portefeuillehouder Specialistische Opsporing onderschrijft de wens om de opgedane ervaringen in deze proeftuin te implementeren. Daar is niet alleen een korpsopdracht voor nodig als einddoel, maar veel meer nog is het van belang om de ervaringen en successen van deze proeftuin uit te dragen. Het Portefeuille Team Digitale Opsporing wil hier een rol in spelen zodat de aanbevelingen uit de proeftuin geen papieren exercitie blijven maar een werkmethode gaat worden binnen alle eenheden met de beschikking over de juiste middelen, een digitaal coördinatiepunt en voldoende opvolgcapaciteit. Samenwerking loont!

Jan van Vlokhoven, John Nijhoff en Gerard van Cuijk
(portefeuilleteam Digitale Opsporing)

HET VERSCHIL MAKEN

Samenwerking FO en DO maakt het verschil. De moderne samenleving is in hoge mate gedigitaliseerd. Op de hedendaagse PD treffen we daarom naast 'stille getuigen' steeds meer digitale sporen aan die een steeds prominentere rol binnen opsporingsonderzoeken krijgen. FO en DO werken daarom steeds meer samen op de PD. Deze proeftuin toont aan dat deze samenwerking niet alleen inzicht geeft in elkaars werkwijze en belangen, maar ook het opsporingsonderzoek als geheel versnelt. Sneller beschikbaar hebben van data geeft inzicht in de situatie, en helpt bij hypothesen en scenario's. Coördinatie, opvolgcapaciteit en onderlinge afstemming zijn hierbij kritische succesfactoren.

In het eindrapport van de proeftuin zijn deze resultaten onder hoofdstuk vijf nog eens nadrukkelijk na te lezen.

Lees het
eindrapport
Proeftuin
DO-FO

NRNK:

Alle Eenheden

NIEUWE RONDE NIEUWE KANSSEN

PROEFTUIN ZORGT VOOR DAVERENDE RESULTATEN

In de proeftuin Nieuwe Ronde Nieuwe Kansen worden complexe DNA-(meng)profielen periodiek vergeleken met de DNA-databank, wat eerst niet mogelijk was. En met succes. De proeftuin van de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) heeft in twee jaar tijd al in meer dan vijftig huidige zaken een verdachte in beeld gebracht. Het gaat om zedenzaken, onderzoeken naar schietpartijen, geweldsdelicten, drugsdelicten en ontvoeringen. De proeftuin wordt nu geïmplementeerd in het reguliere werkproces.

Er waren zaken met DNA-profielen die kwalitatief niet toereikend waren om te worden opgenomen in de DNA-databank voor strafzaken. Deze complexe, incomplete (meng-)profielen werden tot voor kort slechts eenmalig vergeleken met profielen in de databank, maar waren niet geschikt voor een opname en dus ook niet voor een continue vergelijking in de databank. In de praktijk

PROEF- TUINEN

betekende dat vaak dat het bij die eenmalige vergelijking bleef. Leverde dat niets op, dan verdween het gevonden DNA-profiel met de rest van het dossier op de plank, wachtend op het moment waarop iemand bij politie of OM er na verloop van tijd aan dacht om het nog eens te proberen. Sommige collega's hielden zelf lijstjes bij van dat soort onopgeloste zaken, anderen hielden dat soort lijstjes helemaal niet bij. En ging iemand uit dienst, dan verdween vaak ook zijn of haar lijstje. Op die manier lieten we veel kansen liggen.

Willekeur weg

Het NFI ontwikkelde een webapplicatie die het bijhouden van lijstjes, zoals politiemensen jarenlang op eigen initiatief deden, overbodig maakt. In die app staan alle lopende zaken per politie-eenheid. De willekeur is daarmee dus weg. Per zaak staat er bovendien bij vermeld tot wanneer de zaak periodiek meedraait in de DNA-databank. Loopt die periode bijna af, dan krijgt de forensisch adviseur van de eenheid in de app automatisch een melding. Vinden wij als politie dat een zaak langer zou moeten meedraaien, dan leggen we dat voor aan het OM. Op die manier verdwijnt er geen enkele zaak meer ongemerkt van de radar, zonder dat wij daar zelf actief aan moeten denken. Het aantal zaken dat een beslissing nodig heeft stapelt wel op, waardoor er extra (uitzoek)werk bij de forensisch adviseurs van de FO-afdelingen is komen te liggen, maar wel voor een goed doel.

Toekomst

Binnenkort sluiten ook twee externe labs waar veel DNA-onderzoek wordt uitgevoerd voor de politie en OM, The Maastricht Forensic Institute (TMFI) en het Forensisch Laboratorium voor DNA-onderzoek (FLDO), aan met huidige zaken. In de nabije toekomst is het ook de bedoeling om oudere zaken te betrekken bij Nieuwe Ronde Nieuwe Kansen. Dit gaat om vele mogelijke geschikte zaken tot tientallen jaren terug, dus daar wordt nog het een en ander voor uitgezocht met de projectgroep.

Lees hier het volledige bericht

Kans op nieuwe match

Sinds 16 juni 2021 draaien 1700 profielen, afkomstig uit ruim 1000 zaken, mee in de proeftuin Nieuwe Ronde Nieuwe Kansen. Het is enorm fijn dat deze zaken nu automatisch meedraaien en overzichtelijk in de webapplicatie staan. In de databank zitten momenteel ruim 380.000 profielen van personen en 70.000 profielen afkomstig van sporen-onderzoek. Ook worden er jaarlijks aan de DNA-databank voor strafzaken zo'n 20.000 personen toegevoegd. Dus er is een kans dat er later alsnog een match naar voren komt in huidige zaken die nu automatisch meedraaien of binnenkort alsnog in oude zaken als die kunnen gaan meedraaien.

Thalassa Valkenburg, operationeel specialist C

Proeftuinen

DE PROEFTUINEN VAN DE FORENSISCHE OPSPORING *De resultaten mogen er zijn*

Proeftuinen, dat is een mooi instrument om nieuwe technologieën en ander vormen van samenwerking binnen de forensische opsporing en in de keten te kunnen uitproberen. En dat hebben we gedaan, en hoe?!

Binnen het Programma FO zijn onder het motto 'sneller, meer duiding, meer volume' en 'laat de stille getuigen spreken' goede ideeën vertaald naar hele concrete proeftuinen waarbij op kleine schaal (meestal binnen één eenheid) en in samenwerking met het Openbaar Ministerie (OM), het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) en het private laboratorium The Maastricht Forensic Institute (TMFI), heel constructief is gekeken naar meerwaarde voor de opsporing en vervolging. Dit heeft geleid tot acht proeftuinen met betrokkenheid vanuit de eenheden. Zes van de proeftuinen in ketenverband en twee binnen de politie. Eén die gericht was op de specialistische opsporing. Honderden collega's uit de keten zijn serieus bezig geweest en hebben hier veel tijd in gestoken. Hoe deden we dat? Zoals het hoort, in de juiste structuur met een gemarkeerd begin en einde: een opdrachtomschrijving, een projectplan, een kick-off, tussenrapportages, eindrapportage, kick-down. Maar ook altijd de juiste governance: een opdrachtgever, een stuurgroep, een projectleider en een projectgroep. Strategische communicatie zorgde voor de juiste verbinding.

Vrolijk

De resultaten mogen er zijn. Echt sneller als je een deskundigenrapport van een DNA-onderzoek binnen 48 uur hebt, daar wordt de Tactiek vrolijk van. Samenwerking en afstemming voor dat je naar de plaats delict gaat: wie neemt het voortouw. Een beter zicht op de organisaties die zich bezighouden met de productie van drugs. De juiste samenwerking tussen 'digi' en 'forensisch'. Maar ook, we zijn er nog niet helemaal klaar voor om een rijdend lab naar de plaats delict te brengen. Mooie resultaten bij de publiek-private samenwerking. Én, mooie samenwerking en nog beter inzicht in elkaars werk in de keten van politie, OM, NFI en TMFI. Inmiddels zijn er vier proeftuinen afgerond; dit jaar zullen de andere vier proeftuinen ook worden afgerond. En we zijn inmiddels druk bezig om resultaten landelijk te implementeren.

Frank de Groot, projectmanager Proeftuinen

HOE GAAN WE FO BOVEN- REGIONAAL ORGANISEREN?

Sneller en gericht opsporen. Krijgt dit vorm? Er zijn al mooie bewegingen. Bijvoorbeeld de tweedelijns FO-labs. Zij spelen een belangrijke rol binnen opsporing en strafvervolgning en de waarde neemt toe. Een tussenstand.

Het onderzoek naar de organisatie van de tweede lijns FO labs wordt getrokken door Danny Frijters, sectorhoofd Recherche Eenheid Limburg.

In het najaar van 2022 spraken stakeholders van het departement, vakbonden, OM, NFI, de COR en operationele bazen in het ‘ronde tafel overleg’ over de cruciale rol van de tweedelijns FO-labs. Immers, deze FO-labs geven veel meer richting aan het onderzoek. Daarmee voorkomen we tijdverlies in het onderzoek en zijn we in staat sneller betekenisvolle forensische informatie te leveren.

Businesscase

Een discussie over koersen op een meer werkbare, robuuste en toekomstvaste richting, vraagt veel van onze mensen. Dat is dan ook precies de reden dat deze vraag gesteld is aan collega’s uit het vakgebied en de leiding. Dat leverde twee belangrijke punten op: we nemen de opgehaalde meningen serieus, en er moet een duidelijke keuzerichting komen.

In opdracht van de Commissie Opsporing, en met steun van de betrokken leidinggevendenden en de COR, is een werkgroep gestart met het uitwerken van een businesscase voor de tweedelijns FO-labs.

Een ander standpunt is eerder al gedeeld; we moeten meer inzetten op het anders organiseren van tweedelijns-FO, waarbij het natuurlijk gaat om de ‘een of elf discussie’. Achterliggende gedachte hierbij is: elf hoogwaardige FO-labs zijn op termijn niet betaalbaar en het opvolgen van ontwikkelingen in het huidige model is lastig. Het moet namelijk steeds sneller en digitaler. Dit vereist integrale afstemming. Zo’n ambitie vraagt om richting en kaders.

Interviews

Niet alle deskundigheidsgebieden, die vallen onder de tweedelijns-FO, lenen zich voor bovenregionaal organiseren. Om dit onderscheid te maken is in interviews gevraagd naar de belangrijke organisatieprincipes, de locatie en sturing van het werk. Op basis van de interviews zijn ook de definities van de eerste, tweede en derde lijn en de afbakening van een tweedelijns-lab opgesteld.

Model

Om te begrijpen wat we het beste op een bovenregionale plek kunnen organiseren, is een model ontwikkeld en gebruiken we de inzichten uit interviews en gesprekken. Met dit model zijn vervolgens scenario’s beschreven waarin de robuustheid, effectiviteit, inzetbaarheid en ruimte voor vakontwikkeling terug te zien zijn. Maar wel binnen kaders. De businesscase wordt opgesteld om het goede gesprek te stutten en verder te brengen. De werkgroep neemt daarin geen beslissingen, maar brengt juist de beelden bij elkaar om richting te geven en faciliteert het beslistraject, dat zelf zal op andere ‘tafels’ plaats zal vinden. De informatie die hieruit volgt, zal gedeeld worden volgens de officiële communicatielijnen.

Marc van Orlé, programmamanager

BETER ZICHT OP WERKSTROMEN BIJ FO

STANDAARDISATIE IN GANG GEZET

De forensische opsporing ontwikkelde al vóór de reorganisatie generieke werkprocessen. Een mooie basis om de FO-teams bij de oprichting van de Nationale Politie eenduidig te kunnen inrichten. Marieke laat in dit artikel haar licht schijnen over deze ontwikkelingen.

Eerst even terug. Wat was er aan de hand? De generieke werkprocessen waren nog vrij abstract, terwijl de verschillende registratieve systemen dit proces niet optimaal ondersteunden. Deze combinatie bood de ruimte om het toch in elke eenheid net even anders te doen. De verschillen die hierdoor ontstonden in de uitvoering van processen, rollen en het registreren, waren op allerlei manieren terug te zien. Niet alleen waren de data van de eenheden niet vergelijkbaar. Het bleek ook een uitdaging om zicht te creëren op kwaliteit, werklust, workflow, bottlenecks in de processen, doorlooptijden, effectiviteit, benutting van deskundigheid en bijbehorende leerbehoefte. En de behoefte aan producten en diensten van externe partners.

Werk aan de winkel

Inzicht in deze onderwerpen is dus hard nodig, want de inzetbaarheid van FO staat onder druk. We moeten keuzes maken in waar we onze schaarse capaciteit voor inzetten, hoe we de werklust die mensen ervaren beter kunnen verdelen (tussen mensen, maar ook tussen eenheden) om ze duurzaam inzetbaar te houden en bijvoorbeeld ook welke opleidingscapaciteit we hierbij nodig hebben. Om samen sterker te worden was meer eenduidigheid in de uitvoering nodig.

Deze ontwikkeling naar landelijk eenduidige werkprocessen zien we ook wel als een voorbeeld van een dynamisch ontwikkelproces waarin we continu blijven leren en verbeteren om samen één sterk FO te vormen.

Leidende principes

In Oost-Nederland was het een extra grote uitdaging om met vier uitruklocaties en één hoofdlocatie, met onderling grote afstanden, zicht op de operatie te houden. Daarom werden de generieke werkprocessen die er al waren verder uitgewerkt tot een sluitend systeem van procesbeschrijving en rollen tot en met concrete werkafspraken over hoe we registreren in de systemen. Twee leidende principes in deze ontwikkeling waren het duidelijk beleggen van de inhoudelijke verantwoordelijkheid bij de vakmens én het aantonen van kwaliteit van het werk. Deze leidende principes vertaalden zich in het toekennen van één zaaksverantwoordelijke aan elke zaak, en het toevoegen van kwaliteitschecks met bijbehorende registraties in het proces. Stap voor stap ontstond er meer structuur, eenduidigheid. Een voorbeeld: hoe het ervoor staat in de zaken waar je verantwoordelijk voor bent is nu veel makkelijker in beeld te houden, waardoor je op het juiste moment de juiste acties kunt inzetten. En de kwaliteitschecks verbeteren zienderogen het proces en het product.

De effecten van deze vorm van generiek werken in Oost-Nederland bleven niet onopgemerkt in het land. Er was zicht op het werk, de processen, de bottlenecks, en ook op de werklast van mensen. Hierdoor ervoer het personeel betere ondersteuning door de leiding, ging de kwaliteit van het werk omhoog, leerde men van foute keuzes en maakte FO in

Oost-Nederland betere afspraken met (keten)partners. De teamchefs FO besloten dit in het hele land in te willen voeren. Op naar de volgende stap in meer eenduidigheid.

Landelijk invoeren en borgen

Bijkomend beoogd doel was dus om de eenduidigheid tussen de eenheden te vergroten zodat FO echt samen sterk zou staan. Door een landelijk ontwikkelteam is toen een start gemaakt om samen met collega’s uit de eenheden de kritische elementen vast te stellen van deze uitgewerkte werkwijze met als stip op de horizon deze manier van werken landelijk in te voeren en te borgen.

Win-win, want al vrij snel na de start leverde dit beter zicht op de werkstromen bij FO. Door het bijhouden van een monitor waarin we kunnen zien of we ons aan de registratieafspraken houden sturen we nog beter op de inbedding van de werkprocessen. Door middel van nieuwe Cognos-rapporten, waarin sturingsinformatie binnen een zaak, proces, team of het land duidelijk wordt weergegeven, maken we nu al betere keuzes. De ontwikkelde dashboards geven inzicht in soorten delicten waarop FO wordt aangevraagd en ingezet, maar ook op de werkzaamheden die wij daarbinnen uitvoeren. Bij de laboratoria houden we de werkvoorraad, instroom, uitstroom en doorlooptijden goed in de gaten. Op die manier spreken we steeds beter af wat we doen, en tonen we aan dat we doen wat we afspreken.

Volledige implementatie én borging is het doel. De invoering van de landelijke werkprocessen (situatie zomer 2023) is nog niet afgerond, de eenheden zijn echter goed op weg. Volledige implementatie én borging is het doel. Want je kunt niet ‘een beetje voldoen aan de kritische elementen’. Het is alles of niets. Een landelijk implementatieteam met leidinggevend en collega’s uit elk FO-team vormt het gezamenlijke stuur op deze realisatie. Ze maken hierbij gebruik van factsheets op alle onderdelen van het proces, duidelijk beschreven rollen, de steeds groter wordende set aan helpende Cognos-rapporten, en een toolbox met visuele middelen.

Meebewegen

De eenheden begonnen vanuit verschillende startposities met de lancering van de werkwijze en ondervinden op verschillende momenten in het implementatieproces de uitdagingen die erbij horen. Bovendien hebben de werkprocessen een stabiele kern, maar zijn ze niet geheel statisch. Ze blijven op bepaalde punten mee-innoveren met de forensische opsporing. Zo onderzoeken we bijvoorbeeld mét de tactiek en intel hoe we samen steeds beter gebruik kunnen maken van forensische informatie om de buitenwereld veiliger te maken.

Verder bouwen

De nieuwe IV die nu voor FO wordt gebouwd zal zorgen voor administratieve lastenverlichting, snellere – geautomatiseerde- informatie-uitwisseling binnen de keten én ondersteunt de landelijke werkprocessen. Maar voor de bouw van deze ondersteunende IV zijn goed geïmplementeerde eenduidige processen van belang. Bij de verdere doorvoering van de FO-module trekken we samen op met het landelijke implementatieteam. We zijn op weg!

Marieke Krom, projectleider

WAAROM DOEN WE DIT?

Omdat we dit willen en voor een groot deel nu al kunnen: een paar reacties uit het veld:

“Eerst uitzoeken hoe er in een andere eenheid gewerkt en geregistreerd moet worden? Nee joh, we werken allemaal hetzelfde, dus ik kan zo bij een andere eenheid invallen als dat nodig is.”

“Is er veel werkaanbod in de ene eenheid, dan kan er bijgesprongen worden door een andere.”

“Ons rooster is nu meer afgestemd op het aanbod van zaken waarop we in willen zetten.”

“Als ik op vakantie ga heb ik geen lopende zaken meer in mijn eigen werkvoorraad, die heb ik netjes overgedragen aan een collega.”

“We weten hoe snel we resultaten kunnen opleveren, dit maakt ons heel betrouwbaar.”

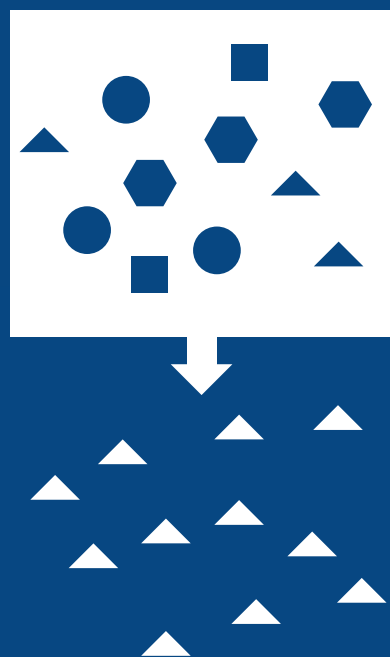
LANDELIJKE WERKPROCESSEN

Goede bruikbare ICT is eigenlijk alleen te maken als je de processen waarvoor ICT een hulpmiddel is goed hebt beschreven. Dat is geen eenvoudig klusje als je bedenkt dat de landelijke politie bestaat uit elf eenheden, die historisch en geografisch allemaal een eigen werkwijze hadden en hebben. Daarom wordt ingezet op meer een uniforme werkwijze met de mooie naam 'Landelijke werkprocessen'. De collega's vertellen graag wat deze inspanning je uiteindelijk oplevert.

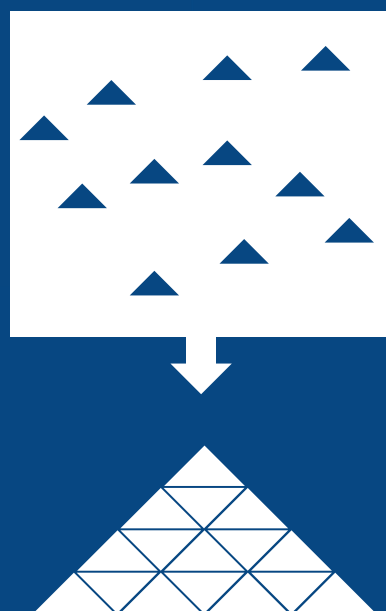
Meer weten? Scan de QR-code.

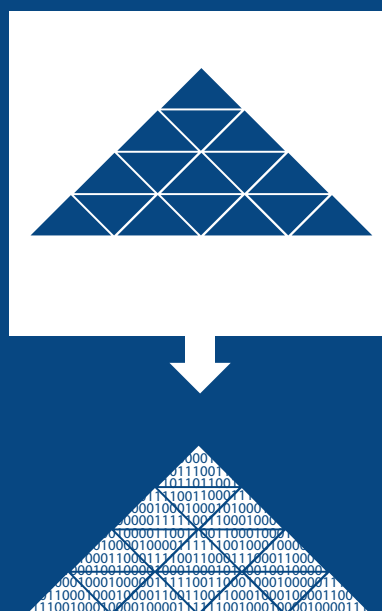
1 STANDAARDISEREN

2 ORGANISEREN

3 DIGITALISEREN

BIANCA VAN DEN STEEN VAN OMMEREN STOOKT COLLEGA'S OP BIJ KAMPVUURSESSIES

We schrijven oktober 2022. Bianca van den Steen van Ommeren is nog géén jaar werkzaam als Themamanager Proces en Inrichting bij het Expertise Centrum Forensische Opsporing. Met haar opgedane kennis en ervaring bij het domein van Openbare Orde en Veiligheid en het Openbaar Ministerie pakt zij, vanuit haar drang om te komen tot vernieuwing binnen FO, de handschoenen op en organiseert zij voor de teamchefs en OSD's zogenaamde Kampvuursessies.

Daar waar eerder dat jaar de teamchefs in een aantal sessies 'de samenhang der dingen' op een rijtje hadden gezet, maakten de collega's nu de stap van het inrichten naar het verrichten. Hoe en wanneer vinden de implementaties van de FO-module plaats? Hoe kan er operationeel gestuurd worden? Wat is het belang van het werken aan uniforme werkprocessen en wat is er allemaal wel niet mogelijk als de FO-data ook in de BVI beschikbaar komen? Er is echt jaren over gesproken, maar met Bianca aan het roer zette het implementatieteam concrete stappen richting en met de eenheden. De implementatieteamleden vanuit de eenheden werden voorzien van voorlichtingsmaterialen om de implementatie in de eigen eenheid te ondersteunen. Bianca vertelt er bevlogen over in bijgaand filmpje.

Bianca van den Steen van Ommeren,
themamanager Proces & Inrichting
bij de Landelijke Voorziening i.o.

Kijk hier
naar de film
Business
Intelligence

PROJECT FO-ZEDEN

VERSNELLING FO-DEEL ZEDENONDERZOEKEN GEREALISEERD

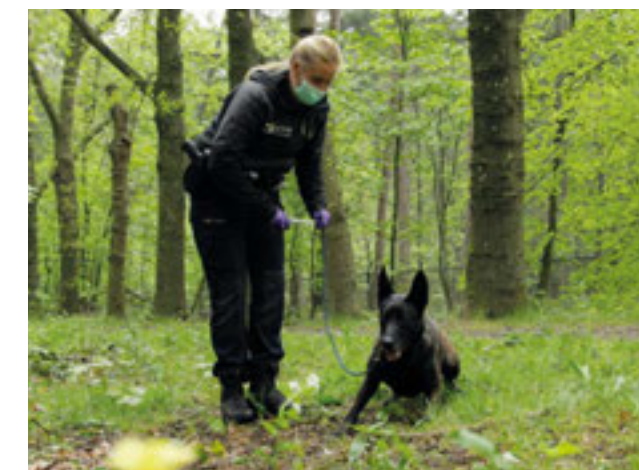
Het aantoonbaar verkorten van de doorlooptijden van het FO-deel van zedenonderzoeken. Verbetering van de samenwerking in het werkproces tussen de betrokken teams van Zeden en FO. Dat waren de belangrijkste doelstellingen van het Project FO-Zeden.

Een project dat invulling geeft aan de zogeheten Klavergelden: de motie van de politiek leider van GroenLinks, Jesse Klaver, die voorziet in het structureel beschikbaar stellen van gelden voor Zeden Recherche en de Forensische Opsporing Zeden om bovengenoemde doelstellingen te realiseren. Zedenzaken zijn vaak complex en gevoelig. De resultaten van sporenonderzoek door FO kunnen richting geven aan het tactisch onderzoek en sterk bijdragen aan waarheidsvinding. Verkorten van de doorlooptijd helpt hier enorm bij.

Kamerbreed gesteunde motie

Maar door drukte, onderbezetting, zedenonderzoeken die te lang op de plank blijven liggen, is het effect niet altijd wat je wil. Dat wringt bij politie, OM, maar natuurlijk vooral bij de slachtoffers. Mede daarom heeft GroenLinks een kamerbreed gesteunde motie ingediend om de doorlooptijden van zedenonderzoeken te verkorten. Naar aanleiding hiervan investeert het kabinet gefaseerd en structureel 15 miljoen euro (Klavergelden) in extra capaciteit voor de teams Zeden, in forensisch onderzoek en in opleidingen voor zedenrechercheurs. Het project FO-Zeden richt zich op versnelling van het forensisch onderzoek in zedenzaken en wordt ondersteund door het Programma Intensivering en Herpositionering FO. Het met behulp van de Klavergelden toekennen van meer capaciteit aan de forensische opsporing, is het de bedoeling dat doorlooptijden wél worden verkort. Hierbij speelt een goede samenwerking tussen Zeden en FO-Zeden natuurlijk een belangrijke rol.

SPEURHONDEN SUCCESVOL BIJ ZEDENZAKEN

Scan de QR-code en kijk de film 'Speurhonden - direct resultaat voor gericht opsporen'

TWEETRAPSRAKET

De Klavergelden geven de mogelijkheid om ieder FO-team voor zedenonderzoeken extra capaciteit toe te kennen. Dat ging via een tweetrapsraket:

- 1. Met de aanstelling van twee extra generalisten is structureel capaciteit vrijgemaakt voor het aanstellen van procescoördinatie binnen FO: de voornaamste taken hierin zijn het aanjagen van onderzoeken, toevoegen van expertise, initiëren van verbeteringen en de rol als aanspreekpunt voor in- en externe partners.
- 2. Een extra tijdelijke (twee jaar) boost voor administratieve ondersteuning. In de FO-teams van alle regionale eenheden zijn de procescoördinatie en de administratieve ondersteuning een feit, en zijn de procescoördinatoren verenigd in een landelijk netwerk.

Werkwijze

De domeinen FO en Zeden werken nu schouder aan schouder, benadrukt projectleider Yvonne van der Pasch: “In iedere eenheid investeren de teams FO en Zeden hun wederzijdse samenwerking. Dit levert vanaf de start goede gesprekken en mooie resultaten op. Er is een landelijke projectgroep met FO- en zedencollega’s actief om het project succesvol vorm en inhoud te geven, passend bij de context van de diverse eenheden. Ook biedt deze vorm van samenwerking een platform voor het delen van (leer)ervaringen en het versterken van elkaars kennis. Deze interactie en de resultaten hiervan zijn ook onderdeel van de projectrealisatie.”

Resultaten

En dat merken we: beter zicht op zaken, een betere samenwerking met Zeden wat leidt tot veel meer wederzijdse kennis over en begrip voor elkaars werk. Daarnaast zoeken we meer en meer contact met het OM om de mogelijkheden en verbetering en versnelling in de ketensamenwerking rond zedenonderzoeken te bespreken. En, uit metingen over de eerste periode blijkt dat de doorlooptijden effectief korter zijn. In de komende periode zal het project worden afgerond en vindt er opnieuw een effectmeting op de doorlooptijden plaats.

Tot slot

Terugkijkend naar de doelstellingen: Verkorten van de doorlooptijden en een betere samenwerking met de collega’s van Zeden: die zijn heel goed gelukt! Tot slot kunnen we zeggen dat het project weliswaar eindigt, maar de procescoördinatoren zijn en blijven verenigd in het landelijke netwerk FO-Zeden. Kennisuitwisseling en scherpte in het werk blijven behouden; en dat alles mooi als zuil van het Kwaliteitsnetwerk Forensische Medische Zaken.

Nabranders:
“We denken stiekem dat de ontbijtjes die op elke eenheid bij de start aan de betrokkenen zijn verstrekt, wel eens bijgedragen kunnen hebben aan de resultaten.”

VERSNELD DRUGSONDERZOEK
RUBEN KRANENBURG

Over toekomstgericht werken en denken gesproken. Er zijn grote ontwikkelingen op het gebied van drugsonderzoek. Ruben Kranenburg is een wetenschappelijk pionier. In zijn boek neemt hij jou mee naar methoden die de opsporing versnelt.

Lees hier meer over nieuwe manieren om drugs te identificeren in forensische onderzoeken

WAT KOMT ER OP DE POLITIE AF?

Elke dag is er wel nieuws over drugsgelateerde criminaliteit. Over ontdekte criminele drugslaboratoria, gedumpt afval, liquidaties, een verontwaardigd buitenland, dat wordt overspoeld door postpakketten met drugs uit Nederland... En tegelijkertijd zien we gigantische illegale verrijking van criminele ‘ondernemers’ via allerlei witwasconstructies. Gevaarlijke drugssoorten zoals Crystal Meth en Fentanyl hebben ons land bereikt. Het is wachten op de eerste berichten over slachtoffers door deze stoffen in Nederland. De VS en Canada kennen al veel slachtoffers door overdosering van Fentanyl. Handhavende instanties trekken daar aan de bel. Ook voor handhavers kan contact met deze stoffen namelijk levensgevaarlijk zijn. In deze strategische verkenning is gesproken met een aantal keyspelers die aangaven dat we in Nederland achter de feiten aanlopen in de opsporingsketen en een been bij moeten trekken. Het huidige instrumentarium biedt niet het gewenste, anticiperende antwoord op de adaptieve criminele netwerksamenwerking.

Nieuwsgierig? Lees dan de verkenning

SAMENSPEL SLEUTEL TOT SUCCES

OPGAVEGERICHT WERKEN
VRAAGT OM ANDERE MANIEREN
VAN ORGANISEREN

In deze bijdrage gaat Landelijk Programmadirecteur Opsporing Wim van Amerongen in op de ontwikkelingen binnen, maar ook buiten FO. Er wordt steeds beter en onbaatzuchtiger samengewerkt tussen programma's en portefeuilles. Zijn pleidooi: denk (nog) meer in samenspel!

In 2018 luiden de toenmalige politiechefs Pieter-Jaap Albersberg en Hans Vissers de noodklok. De snelheid van de noodzakelijke veranderingen in de opsporing was gewoon onvoldoende. In de Ontwikkelagenda Opsporing werd 'sporenexpertise' aangemerkt als een domein waarop radicale verandering noodzakelijk was. De toenmalige werkwijze was te veel gericht op het leveren van een bijdrage, puur voor het creëren van wettig en overtuigend bewijs voor de vervolging. Volgens de samenwerkingsgedachtelijn vanuit de Houtskoolschets zou juist deze expertise in het 'Gouden Uur' ook veel meer rendement kunnen krijgen, als de duiding van het spoor sneller beschikbaar zou zijn voor de opsporing.

Derde crisis

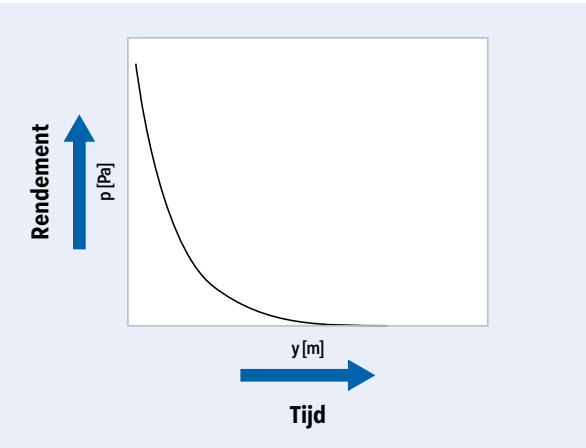
Pieter-Jaap en Hans waren enthousiast en gaven aan dat dit ook een goed antwoord zou zijn op de al eerder door Stoffel Heijnsman (jarenlang portefeuillehouder Opsporing) benoemde ‘derde crisis’ in de opsporing: de effectiviteits-crisis: zijn we nog wel toegesneden op de snelheid waarmee alles in de maatschappij tegenwoordig gebeurt?

Kweekvijver

De Kwekerijweg in Zeist (waar de verschillende programma’s waren gehuisvest) werd als het ware de kweekvijver van steeds meer samenwerking van programma’s. ‘Onbaatzuchtig’ zoals Jan ter Mors predikte. Een wekelijks overleg om snel naar de samenhang te kijken en daarop te acteren werd ingesteld. Elkaar de bal toespelen, slim samenwerken aan de veranderopdracht van de ander. Met elkaar de realisatiekracht vergroten.

Het tijdstip is nu!

De expertises moesten sneller op het opsporingsspeelveld ingezet worden. Meer versnelling in doorlooptijden. Deze gedachtelijn werd door het toenmalig programmalid Wim van Geloven als volgt uitgewerkt in een mooi overzichtelijk schema. Wim is cum laude wis- en natuurkunde afgestudeerd aan de TU Delft. Op een gegeven moment belde hij mij vroeg in de ochtend (06.30 uur) op. Hij had de oplossing: T= 0! Eerlijk gezegd moest ik wel even schakelen. Maar later begreep ik de verstrekkende werking van zijn in drie tekens weergegeven analyse. Het kwartje viel. Ik vind T=0 een mooi voorbeeld waarom we meer moeten handelen in het moment. Het tijdstip is nu! Een mooi uit-vloeiSEL van de Houtskoolschets. Welke expertises heb je nodig bij welk delict? Zoek dan direct deze expertises bij elkaar en werk samen. Dit biedt voordelen: korte(re) lijnen, meer samenwerking, expertise op de juiste plek, begrip voor elkaars (on)mogelijkheden. En als je het rendement verhoogt, los je sneller een zaak op.

Winst

Dus in plaats van 200 uur opsporingscapaciteit over drie maanden verspreiden, was het verhaal van Wim van Geloven juist dat je in het eerste moment de essentiële expertise moet inzetten, waardoor je uiteindelijk niet 200 maar bijvoorbeeld in de eerste drie dagen 100 uur inzet nodig hebt. Verder constateer ik dat het (informeel) leren in multidisciplinaire teams vele malen makkelijker en beter verloopt. Hiermee hebben we direct een oplossingsmethodiek in handen om de snelle kennisontwikkeling in de samenleving om te zetten naar snelle vakontwikkeling van onze collega’s. Het in huis hebben van vakgroepen is dan wel een essentiële voorwaarde. Ik zie dat het domein van FO met haar kwaliteitskringen een uitstekend voorbeeld is voor de rest van het werkveld.

Kracht van teams

Gedurende deze reis kwam er wel degelijk wat op gang. Programma’s vonden elkaar steeds meer. Samenwerken kwam steeds op de agenda’s. Meer focus op ontschotten. Ik geloof heilig in het volop (door)bouwen op de kracht van multidisciplinaire teams, waarin expertises vanuit gelijkwaardigheid veilig, competent en effectief samenwerken.

Wendbaar werken

In het begin van het programma FO stond de dominantie van de tactiek die groei in de weg. Het was tijd voor emancipatie. Het credo ‘wie het weet, mag het zeggen’ gaf uiting aan meer wendbaar werken, je continu aanpassen aan de nieuwe, veranderende omstandigheden, om je (opsporings)doel te bereiken. Het werken vanuit een gezamenlijke operationele opdracht werd basis van ons handelen. Data delen, tenzij. Ook in de ontwikkelagenda Intelligence werd aangegeven dat hier enorm veel winst op te halen viel.

Team of Teams

De Amerikaanse generaal Stanley A. McChrystal heeft dat in zijn boek ‘Team of Teams’ mooi beschreven. Hij kwam erachter dat zijn manier van organiseren niet meer effectief was in de huidige wijze van oorlog voeren. Voor diegenen die niet zo van lezen houden, op YouTube heeft hij ook een paar leuke filmpjes staan. Het uitgangspunt van ‘team of teams’ is dat je organisatie bestaat uit een samenstel van flexibele multidisciplinaire teams, die in staat zijn om snel autonoom opdrachten uit te voeren, maar wel werkend vanuit een vast, vooropgezet plan. Je vak bijhouden om je toegevoegde waarde te kunnen blijven leveren, is een eigen verantwoordelijkheid! Vakontwikkeling is echt de ruggengraat van de organisatie en vakgroepen zijn essentieel voor de continuïteit van de organisatie. We werken momenteel nog te veel vanuit ‘command of teams’. Daar moeten we ons bij de politie nog veel meer bewust van zijn, maar ook naar handelen.

Blijf nieuwsgierig

Terugkijkend zie ik enorme groei in nieuwsgierigheid! In de oude researchecultuur werd er heel veel gedaan vanuit eigen opgedane ervaring, die ook nog eens werd uitvergroot tot een opvatting hoe dingen moesten. We stonden vroeger te weinig open voor andere aanpakken en opvattingen. Sowieso lijkt het mij goed om meer over de schutting te kijken. Hoe werken andere organisaties/bedrijven?

Wat kunnen wij hiervan leren? Zorg dat je altijd nieuwsgierig blijft. Maak elkaar beter.

Samenhang

Als ik terugkijk op vijf jaar programma FO constateer ik dat we enorm veel geleerd hebben. Met vallen en opstaan zijn we vooruitgegaan. Gedurende deze reis kwam ik er bijvoorbeeld achter dat FO veel meer in samenhang met andere programma’s opgetuigd moest worden. Als de FO versnelt, moet bijvoorbeeld de tactische recherche er ook klaar voor zijn. Neem als voorbeeld een PD. Hier vind je niet alleen forensische, maar vaak ook digitale sporen. Zo kwamen we erachter dat gedurende de rit digitale opsporing een belangrijke partner is als je wil versnellen. Schoorvoetend kwam dat besef op gang. Achteraf gezien had ik daar veel eerder stampij over moeten maken.

BIC SO

Maar ik zie ook een versnelling van nieuwe werkwijzen van elkaar overnemen. Implementeren komt veel meer aan op communiceren en verspreiden. Feitelijk is BIC SO daar een mooi voorbeeld van. De opsporing samen verder brengen. Deze proeftuin was in het leven geroepen om invulling te geven aan de noodzaak om een efficiënte en effectieve multidisciplinaire inzet te leveren. Met als doel sneller een bijdrage te leveren aan de opsporing.

Werk als een team

Met andere woorden, we moeten veel meer in samenhang vanuit de opgave gaan denken. Het gaat om het samenspel van iedereen die een toegevoegde waarde heeft bij het opsporen zodat we dit effectiever, sneller en duurzamer maken. En dat geldt voor de hele politieorganisatie, samen met (keten) partners. Nederland veiliger maken als één opsporingsteam! Hoe eerder, hoe beter!

Wim van Amerongen,
landelijk programmadirecteur Opsporing

EEN VLEGWIEL VOOR EEN MOOIE TOEKOMST VOOR FO

Net als vele andere collega's stonden Paul Ijker en Peter Velthuis de afgelopen vijf jaar ook aan het roer om het programma verder smoel te geven. Paul vanuit het Landelijk Forensisch Service Centrum LE, Peter als Teamchef Specialistische Opsporing Noord-Nederland.

Daarnaast trokken ze drie jaar samen op als voorzitters Texpo FO. **Ze blikken terug.**

Paul: “Er is in vijf jaar enorm veel bereikt. Het zat op cultuur en processen doorbreken. Samenwerken. Je moet als operatie ook de samenwerking met de dienst IV aangaan. Waar ligt de behoefte? Het heeft alles te maken met systemen, mensen, hoe ga je invoeren. De succesvolle proeftuinen SYNDRU en Snelle DNA-straat. Of neem Dacty. Dat gaat groot worden. Van kwastjes en poeder naar sneller gebruik en resultaat via de laptop en mobiele telefoon. De opsporing kan veel sneller duiden en reageren. We kunnen rustig zeggen dat we een voorbeeld zijn voor anderen. Van een reactieve naar een proactieve club. Ik ben er trots op dat we op deze manier samen kunnen werken aan een veiliger Nederland.”

Noodklok

Peter beaamt het vurige ‘FO-pleidooi’ van Paul: “Toen we vijf jaar geleden begonnen met deze move was er achterstallig onderhoud. De noodklok werd onder andere geluid door Hans Vissers in 2017. Niet alleen dat. Er waren ook dringend meer menskracht en daarmee ook investeringen nodig.”

Op de trom slaan

Na de aftrap van het Programma Herpositionering en Intensivering FO is er veel gebeurd en neergezet, vertelt Peter verder: “Er werd direct gas gegeven. Vol overgave. De verandering kwam op gang. Belangrijke steun in de rug was natuurlijk het groene licht van Ferdinand Grapperhaus, voormalig minister van Veiligheid en Justitie. Wat ik waardeer in de manier van werken en communiceren door Ruud Staijen en William Swaters was het voortdurend op de trom slaan, het op de agenda zetten van het programma. Ze gebruikten het netwerk, haalden sterkmakers bij FO binnen. Tegelijkertijd werden er parallel hieraan innovaties geboren en ingevoerd. Dat maakte het verhaal natuurlijk wel sterker. De acht

proeftuinen. Tegelijkertijd lag er de uitdaging om mensen binnen te halen. Immers, er vertrokken ook elke keer ervaren krachten vanwege hun pensioen (dakpan-constructie). Het spanningsveld tussen aanstormend jong talent en ‘vergrijzend’ personeel.”

Vliegwiel

Paul: “Maar kijk wat er anno 2023 op tafel ligt. Er zijn veel nieuwe collega’s binnen, leren en ontwikkelen heeft een flinke impuls gekregen. IBIS, HAVANK 4.0 voor vingerafdrukken en sporen, Dacty, IBIS, BICSO, PDO-app, geslaagde proeftuinen.” Peter: “Inderdaad. En met de introductie van de Houtskoolschets reed de trein verder. Ruud Staijen ging met stakeholders om tafel, herhaalde de boodschap. Maar eerst moest basis op orde. IV kreeg meer betekenis in het geheel. Als ik terugkijk zie ik dat Ruud altijd aan het duwen is geweest. Zijn spreekwoorden, beeldspraak vond ik altijd zo kenmerkend om de boodschap over te brengen. Hij en William Swaters namen het netwerk mee, de mensen op de werkvloer, de buitenwereld, de media. Zelfs de politiek wisten ze te overtuigen of in ieder geval erbij te betrekken. En nu? Er is gewoon ontzettend veel gedaan. Eerlijk gezegd had ik graag gezien dat Ruud Staijen nog wat langer aan het programma verbonden was gebleven, om het verhaal echt goed te laten landen. Paul en ik hopen in ieder geval vurig dat FO op de strategische agenda blijft staan. We zullen eraan moeten blijven werken. Zelf vonden we het als voorzitters Texpo FO een mooie, leerzame periode. De succesvolle proeftuinen en innovaties zijn het vliegwiel voor een mooie toekomst voor FO. Laten we daar samen de schouders onder blijven zetten.”

Paul IJmker en Peter Velthuis, teamchefs, voorzitters TEXPO FO

DOOR DE BOMEN HET BOS ZIEN

De uitspraak ‘we zien door de bomen het bos niet meer’ was voor de voorzitters van het TEXPO aanleiding om voor de collega’s teamchefs FO een bijeenkomst te organiseren. Dit met als doel de samenhang te duiden in de ontwikkelingen op de forensische informatie, de FO-module en de landelijke werkprocessen. De ontwikkelingen op het gebied van het Portal, de BVI-producten, de IV-ketenontwikkelingen kwamen als een sneltreinvaart over een ieder heen gewalst. Iedereen voelde de noodzaak van het standaardiseren voor onder meer de kwaliteitsverbetering en de landelijke werkprocessen, maar hoe doe je dat in een tijd waar schaarste eigenlijk het enige is waar geen gebrek aan was. Onder het motto: ‘zonder participatie géén transformatie’ werden alle ontwikkelingen aan de hand van deze praatplaat toegelicht met als doel om de FO processen en werkwijzen in samenhang te veranderen om te kunnen te versnellen.

‘DE BEWEGING DIE IS INGEZET IS ERG GOED’

Dave Vluggen, momenteel plaatsvervangend Sectorhoofd in Zuid-West Limburg, was tot medio juli 2022 als teamchef samen met Peter Veldhuis voorzitter van het TEXPO. Hij blikt nu tevreden terug op de ingezette koers en behaalde resultaten. “We hebben elkaar binnen FO nodig om vanuit al die verschillende kolommetjes het juiste product voor de opsporing op te kunnen leveren. De beweging die met steun vanuit het programma is ingezet is erg goed. Mensen om me heen worden er enthousiast van. Zelf zat ik als TEXPO voorzitter natuurlijk dicht bij het vuur. Maar ook als ik er boven ga hangen zie ik dat we in samenhang onomkeerbare stappen hebben gezet. We zitten nu volop in de fase dat ook de werkvloer hierin meegenomen wordt en zij tastbare nieuwe producten kunnen gaan gebruiken.”

DE VERANDERING VAN FO: **SOMS HEB JE EEN LOODS NODIG** ‘OOK BUITEN ONZE ORGANISATIE IS NU GOED BEKEND WAT FO IS EN DOET’

In 2017 tekende zich in de Tweede Kamer de start van de visie op de forensische keten af. Deze visie werd in 2018 door de keten omarmd. Kort daarvoor gaf de toenmalige Portefeuillehouder FO, Hans Vissers, al een stevige waarschuwing met betrekking tot de situatie, zoals omschreven in het rode boekje (het overdrachtsdocument) rond FO Nederland.

Inmiddels was duidelijk dat er (wederom!) een programma kwam om FO een boost te geven. Deze boost had, naast een betere positionering van FO binnen de opsporing en de keten, drie hoofdpunten met betrekking tot sporen: meer, sneller en met meer duiding. Het programma Intensivering en Herpositionering FO werd, onder leiding van Programmadirecteur Ruud Staijen, in de tweede helft van 2018 vormgegeven.

Hoe was het bij FO voor het programma?

Hoewel FO veel uitdagingen kende was de wereld wel overzichtelijk. FO was nog een zelfstandige portefeuille en had een stevige portefeuillehouder. De lijnen naar het OM en NFI waren kort en hecht. Binnen het domein hadden we de zaakjes eigenlijk ook wel voor elkaar. Er stond een stevig TEXPO en ook de kwaliteitsnetwerken waren goed ingedaald. Dit bleek echter de stilte voor de storm. Hoewel FO veel en goed werk deed, en veel processen best aardig op orde had, was het wel losgekomen van de rest van de organisatie. We waren met z'n allen in de valkuil van het specialisme gestapt.

We deden goede dingen, maar vergaten met grote regelmaat onze omgeving mee te nemen. Daarmee stonden we niet op de kaart, naast het feit dat FO Nederland ook relatief klein is. De omgeving zag gelukkig wel de potentie die FO in zich had.

Andere mensen met andere competenties

Met de komst van het programma gebeurden er een aantal dingen. Ten eerste kwam er een aantal dedicated mensen die fulltime, met budget en op een programmatische manier naar het domein keken. Uiteraard spraken zij niet de taal van FO en natuurlijk kenden zij noch het speelveld, noch de complexiteit waarin FO zich bevond. Het waren ‘andere mensen met andere competenties’. Wie waren zij dan wel niet om iets van de FO-wereld te vinden? Ze kenden immers het vak niet. De olifant in de porseleinkast was geboren...

Leergierige mensen

Het team dat door Ruud was samengesteld was echter niet zomaar bij elkaar gezet. Er was goed overwogen wat men nodig had om FO de gevraagde boost te geven. Ik trof zeer leergierige mensen aan die echt open stonden om te willen begrijpen. Om echt de gevraagde verandering te maken met heel veel energie en doorzettingsvermogen.

Soms heb je een loods nodig

Uiteraard bracht dat roering. Er werd door het programma aan tafels gezeten waar voorheen ‘FO-ers’ zaten. Niet iedereen voelde zich even senang en het gevoel dat we het stuur kwijtraakten popte bij menig FO-er op. Mijn persoonlijke mening is dat dat gevoel ook juist was. De vraag had ook moeten zijn of dit erg was. Zoals ook in de scheepvaart: soms heb je een loods nodig. Zelf blijven sturen mondt uit in het vastlopen van je schip. En dat was onherroepelijk gebeurd als we geen loods (lees: programma) hadden gehad.

Hoge operationele druk, schaarse capaciteit

Met de visie van de minister bleken overigens ook andere partners in een tijd van roering te komen. Ook bij het OM en NFI moest veel gebeuren. Proeftuinen gaven nieuwe inzichten en de visie moest uiteindelijk tot uitvoering worden gebracht. Kortom, de hele keten moest en kwam in beweging. Ook hier hebben we veel profijt gehad van het aanwezige programma. FO Nederland kent helaas een lange geschiedenis van hoge operationele druk en schaarse capaciteit. De verandering had nooit op eigen kracht gerealiseerd kunnen worden.

Verbeteringen en leerpunten

We kunnen stellen dat het programma ons een aantal verbeteringen heeft gebracht. We hebben beter in- en overzicht in waar we staan en wat onze producten en diensten zijn. Dat betekent ook dat we hierdoor beter inzichtelijk hebben wat we nog niet goed hebben geregeld. Denk hierbij aan generiek werken. Daar kunnen we echt nog slagen maken.

Hoewel misschien nog niet direct voelbaar: Er is een solide en doordachte IV-verbetering tot stand gekomen waarvan we in de toekomst de vruchten plukken. We hebben laptops, MEOS dacty, en ook bij het PDC zijn er betere contacten waardoor we onze behoeften beter kunnen uitleggen.

Als voorbeeld hoe iets kan

We staan binnen het korps op veel plaatsen op de kaart en niet zelden wordt bij verandering nu naar FO gekeken als voorbeeld hoe iets kan. Ook buiten onze organisatie is goed bekend wat FO is en doet. We worden meer betrokken en er is voor een aantal bewegingen serieus geld vrijgemaakt. Vakdeskundigheid en bedrijfsvoering hebben elkaar gevonden en zijn beter in balans.

Hoe nu verder?

Een programma heet niet voor niets een programma. Daar komt een einde aan. Het tempo waarin zaken voor elkaar zijn gekomen lag hoog en moest stevig concurreren met de operationele druk. Ik vermoed dat we ambities bij moeten stellen. Zakelijkheid en relatie kunnen echt wel samen, maar vraagt strategie. Hoewel sommige programmaleden/ projectleiders zich gelukkig nog even aan ons domein blijven verbinden stopt het programma.

Zeer leerzaam

Steeds gaat er meer werk, wat eerder door het programma werd gedaan, naar de staande organisatie. Uiteindelijk moeten alle programmawerkzaamheden zijn afgerond of overgedragen aan de staande organisatie.

Ik kan slechts voor mezelf spreken als ik zeg dat de jaren werken met het programma zeer leerzaam zijn geweest. Goed zijn in je vak betekent niet dat daarmee het meeste effect wordt bereikt. Laten we leren van de activiteiten die het programma ons aan effecten heeft gebracht en dit inbouwen in onze eigen structuren en werkwijzen. Immers, naast structuur is er ook cultuur/ werkopvatting nodig van samenwerken in verbinding met de omgeving. Dit om te voorkomen dat er wederom een programma nodig is om FO het verdiende bestaansrecht te geven. Ik zie dat steeds meer vakmensen breder kunnen kijken en ook de bedrijfsvoeringaspecten een plaats geven binnen hun deskundigheid. Dit maakt ons als FO een betere gesprekspartner in een wereld die niet onze taal spreekt, ons speelveld en complexiteit niet kent. Deskundigheid is tenslotte toch ook weten wat je niet kunt en kent? Zo blijft ook in een uitdagende toekomst de FO een effectieve schakel in de opsporing.

André Hendrix, kwartiermaker Landelijke Voorziening i.o.

PROTOCOL
VERSNELDE AFHANDELING AANRIJDING SPOOR

Het protocol 'Versnelde afhandeling aanrijding spoor' is een voorbeeld van het standaardiseren en de verbeterde in- en externe samenwerking.

Scan de QR-code en kijk de film ‘Protocol - versnelde afhandeling aanrijding spoor’.

WILLIAM SWATERS: GANGMAKER, AANJAGER, VERTELLER, BEZIELENDE STIMULATOR

‘IK HEB ER MET ONTZETTEND VEEL PLEZIER AAN GEWERKT’

Als Ketenstakeholdermanager was William Swaters de afgelopen vijf jaar een van de drijvende krachten achter het Programma Intensivering en Herpositionering Forensische Opsporing. Dat deed hij vol overgave, passie en plezier: “Er is in de in de afgelopen vijf jaar enorm veel bereikt. Er zijn veel trotse mensen in het werkveld. Dat is mooi om te zien. Zij moeten het immers doen.”

Maar het pasgeboren programma moest eerst gaan ontluiten, bloeien, landen in de keten. Zowel bij de politie, OM als het NFI. William: “We hadden een missie. Door interventies te doen op het gebied van werving van Personeel, Opleidingen, IV, IV-keten en Organisatie-ontwikkeling zijn we aan de slag gegaan. Dit met als doel het meer en sneller leveren van betrouwbare en betekenisvolle integrale forensische informatie in opsporingsonderzoeken. Zo kan er richting gegeven worden aan het onderzoek en onnodige tijdsverspilling in het onderzoek tegengegaan. Daar lag de kern, maar eerst moest dat uitgangspunt bij beleidsmakers en eindverantwoordelijken gaan beklijven.”

Opsporing verdient Sporen

Onder het motto ‘de boot is lek, maar er komt nog meer water aan’ maakt de portefeuillehouder Hans Visser de noodkreet inzichtelijk: “De IV-voorzieningen waren verouderd, er was te weinig menskracht en je zag aankomen dat nog veel collega’s met pensioen zouden gaan. Er was achterstallig onderhoud binnen FO. Om die roep om meer snelheid, meer duiding en een hoger volume duidelijk te maken, heb ik samen met de ketenpartners aan de film ‘Opsporing verdient Sporen’ mogen werken. Immers, als je je doelen wil bereiken, moet je eerst het probleem goed voor ogen hebben.

Boek Hans Visser, ‘Plaats en koers Forensische Opsporing’

Film ‘Opsporing verdient Sporen’

Gelukkig kregen wij de steun van Ferdinand Grapperhaus, de voormalig minister van Veiligheid en Justitie. In een informeel gesprek zei hij: ‘ga zo door en ik ga de beweging steunen!’ Een belangrijk signaal natuurlijk. Dat gaf vertrouwen.”

Te weinig landbouwgrond

Creatief en vindingrijk als hij is bedacht William een aantal originele activiteiten: “In de buurt van het gebied De Liemers werd een keteninnovatiebusreis georganiseerd.

Met als knipoog van die reis: ‘drijvende eilanden, er is te weinig landbouwgrond’. Met andere woorden: hoe brengen we het concept van FO tot leven? In de bus waren alle kopstukken van politie, OM en NFI aanwezig. Met de vraag in de achterzak ‘hoe kunnen zij wel op tijd zijn’ bezochten we een internationaal vervoerder die liet zien hoe dit bedrijf te werk gaat en aan timemanagement doet. Daarnaast was de directeur van Bol.com uitgenodigd. Hij vertelde over hoe zijn bedrijf het voor elkaar krijgt de enorme massa pakketjes op tijd te versturen.”

RODE DRADEN

Hier spraken de ketenpartners gezamenlijk zes rode draden af:

- 1 Meer snelheid en/of tijdigheid bij het leveren van forensische informatie, aansluitend op de hartslag van de opsporing en vervolging.
- 2 Multidisciplinair werken aan de voorkant.
- 3 Productdifferentiatie.
- 4 Maak gebruik van de markt/vergroot forensische capaciteit forensisch onderzoek.
- 5 Ontwikkel en optimaliseer de ketenprocessen en haar informatisering.
- 6 Meer sturing in ketenverband.

De bus

Maar voor William was dit nog niet genoeg. Hij gaf verdere schwing aan de dag door de bus van de Landelijke Eenheid erbij te halen die wordt gebruikt bij terrorisme etc. Die bus is later gebruikt in de proeftuin LocalDNA, oftewel een lab in een bus. Hoe kun je op de plaats van het delict sneller DNA ontrafelen? En daarmee mogelijk veel eerder de dader in de kraag grijpen? De blauwe (politie)toon was gezet.

Stilte retraite

Maar William wilde echt wat neerzetten, de boodschap goed laten doordringen. De belevingstour ging verder en hield halt bij een kerkje in Oud-Zevenaar. Een kerk William? “Ha, dat zul je niet verwachten, maar hier hielden we samen een stilte retraite. Wees gewoon eens een uur stil. Want als je even helemaal afziet van afleiding, kun je je volledig concentreren op dat wat je wil, zo was de gedachte.”

Convenant

Sterker, vervolgt William: “Alle drie de partijen (politie, OM, NFI) ondertekenden daarna een convenant met als bijkomende afspraken: we gaan ervoor, we willen inderdaad meer snelheid, hoger volume, meer marktwerking en meer duiding in het FO-veld. Verder spraken we af wat we jaarlijks gingen doen, legden dat vast in een tussenevaluatie en sloten dat af met een eindrapportage. Want we wilden niet alleen het programma meer cachet geven, ook van elkaar leren. Wat gaat goed, wat niet. En, nog veel belangrijker, welke nieuwe tool of vinding is straks gemeengoed en is een vaste waarde binnen FO.”

Buiten de lijntjes denken

De organisator van de dag merkte dat de belevingstocht in goede aarde viel: “Ik zag de ontspanning, ze werden er blij van. Dat wilde ik ook graag bereiken. Soms moet je echt even buiten de lijntjes denken om je mindset te veranderen. Dat lukte.”

Samenwerkingsconvenant Forensische Keten

Meer weten?
Scan de QR-code van het Samenwerkingsconvenant Forensische Keten.

FO PitStop

De FO PitStop van 23 november 2022 in de ReeHorst in Ede was de volgende halte, benadrukt William: “Om ook nu de boodschap door te geven had we voormalig autocoureur Robert Doornbos uitgenodigd. Hoe wissel je tijdens de race nog sneller de banden? Natuurlijk sloot dat aan bij ons eigen hogere doel binnen FO: sneller, meer duiding, hoger volume. Robert hield een indrukwekkend betoog waarin samenwerking de boventoon voerde. Hij benadrukte dat Max Verstappen alleen maar kan excelleren omdat 1300!! teamleden binnen Red Bull elkaar helpen. Immers, samen haal je resultaat. Eigenlijk zei hij ook: kijk meer over de schutting, haal zuilen weg. Dat moeten wij ook doen. FO kan niet zonder bijvoorbeeld IV, Cyber, Intell en vice versa.”

Standaardiseren, organiseren, implementeren

Gaaf vond William, al terugblikkend, de workshops die dag in Ede, gegeven door collega’s uit allerlei werkvelden binnen of rond FO: “Die trotse mensen. Ik heb daar echt van genoten. Dat gaf zoveel energie en vertrouwen voor de toekomst. Vanaf het moment dat de deuren ’s morgens opengingen tot aan de slotspeech was er positieve energie.”

Hengel uitgooien

Natuurlijk liep en loopt niet alles op rolletjes, maar je ziet wel dat er een weg is ingezet, benadrukt William: “De trein is echt gaan rijden. Soms waren we ongeduldig. Ik ook, geef ik toe. Toch is een stappenplan pure noodzaak, leerden we onderweg. Programmadirecteur Ruud Staijen vertelt dat elke keer weer: je moet eerst gaan standaardiseren, organiseren eerst dan kunnen we digitaliseren. Eerst dan heb je de randvoorwaarde voor digitale transformatie, dus snelheid gecreëerd. Dan wordt het meer gemeengoed en staat iedereen achter de boodschap en ga je op die manier ook zo denken en werken.

Personeel

Toch maakt William zich ook zorgen: “Er is al veel bereikt, maar de personeelsschaarste bij FO blijft een zorgpunt. Voorlopig doen we het met 1500 bevlogen mensen. Dat zou heroverwogen moeten worden. De tactiek beschikt bijvoorbeeld over pakweg 15.000 mensen, die natuurlijk ook allemaal hun stinkende best doen, laat dat helder zijn. Toch hebben we met als basis een door de ketenpartijen OM, NFI en Politie getekend convenant in een achttal strak geregisseerde proeftuinen bewezen sneller te zijn door innovatief multidisciplinair te werken in een groter volume, door spreiding van Forensisch onderzoek over NFI, politie- en private labs. En dan vooral het voorkomen van verspilling door een strakke Keten-IV. Actief stakeholdermanagement en het inzetten van nieuwe vormen van communicatie in de vorm van digitale kick-offs, talkshows en belevingstochten heeft zijn vruchten afgeworpen. Sterker, er is zelfs 30 miljoen euro structureel beschikbaar voor de forensische keten om gezamenlijk aan dit doel te blijven werken en te borgen in de organisatie. Enorm belangrijk voor de toekomst natuurlijk.”

Mooi Wark!

Hoe kijk je terug op de afgelopen vijf jaar William? “Ik heb er met ontzettend veel plezier aan gewerkt. Samen met heel veel betrokken, gedreven mensen. Er is veel meer ontzuild, collega’s vinden elkaar meer. Er is echt wat neergezet. Nieuwe (werk)methodes zijn of worden gemeengoed. Dat vind ik gaaf. Ik vond het een eer om dit project te mogen dragen en een steentje bij te kunnen dragen aan een veiliger Nederland. We hebben de boodschap van het begin tot einde consequent en in samenhang met alle betrokkenen uitgedragen. Zoals ze dat bij ons in De Liemers zo treffend kunnen zeggen: Mooi Wark! Er is een concept tot leven gebracht.”

William Swaters, ketenstakeholder manager

Kijk hier de live-stream van FO Keten Op1 terug

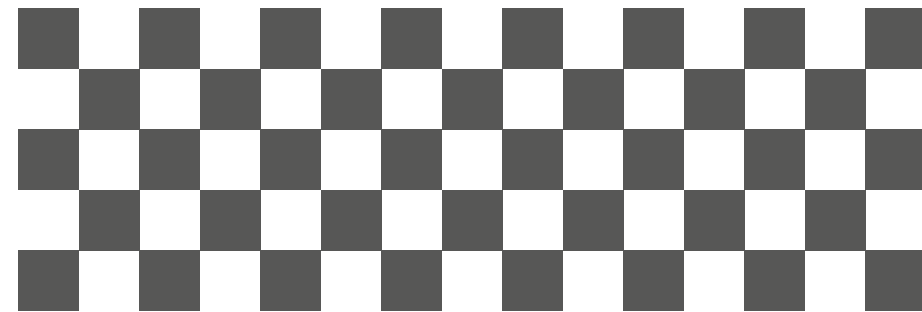
Wat maakt een deurklink zo’n slechte plek om vingerafdrukken te vinden? Waarom zeggen kleine spetters bloed soms meer dan grote plassen? Hoe kook je de hand van een lijk voor indentificatie? En hoe verwerk je duizend doden in één loopbaan? In het kat-en-muisspel tussen criminelen en politie spelen de mensen ‘in witte pakken’ een steeds belangrijker rol. Soms met hightech middelen maar verrassend vaak met oude technieken die hun kracht niet verliezen. Wie zijn de mannen en vrouwen die in beeld komen als er ‘echt iets ergs’ gebeurt? Tamara Seur deed onderzoek naar de geheimen van de forensische opsporing en schetst een haarscherp beeld van de dagelijkse misdaad en de professionals die deze bestrijden. Rechercheurs balanceren tussen de menselijke maat en de gruwelijkheden die ze elke dag weer tegenkomen. Ze houden elkaar op de been, maar af en toe valt er een over de rand. ‘We zijn natuurlijk allemaal knettergek dat we dit werk doen.’

Seur gaat mee tot ver voorbij het rood-witte lint en weet precies de juiste vragen te stellen. Schokkend en onthullend. Hét kijkje achter de schermen voor de doorgewinterde CSI-fanaten, en anderen die alles willen weten van de forensische opsporing.

Sneller, meer duiding, hoger volume. Forensische Opsporing heeft de afgelopen jaren flink gas gegeven. FO bewijst door slim gebruik te maken van alle beschikbare sporen steeds vaker haar toegevoegde waarde. Om iedereen kennis te laten maken met wat tot nu toe is bereikt, vond er op woensdag 23 november in de ReeHorst in Ede de FO PITSTOP plaats.

LEES HIER DE **TERUGBLIK** VAN DE **FO PITSTOP**

Wat zijn de eerste resultaten van publiek private samenwerking? Hoe verhoudt digitale transformatie zich tot ethiek? Wat is er bereikt? Waar ligt de weg nog open? Dat staat tijdens deze flitsende dag vol bevlogen sprekers en verschillende workshops centraal. Kortom, hoe kan de Forensische Opsporing, de Nederlandse CSI, door snelheid, samenwerking en kwaliteit de maatschappij veiliger maken? Ruim 400 bezoekers zijn op de interactieve dag afgekomen. Het hoofdpodium is ingericht als een echte televisiestudio, waar de bezoekers live naar de opname mee kunnen kijken.

Net als tijdens de Corona-periode, toen het programma via kick-offs van de proeftuinen en via talkshows de informatie- voorziening op transparante wijze bleef verzorgen. De deelnemers steken na afloop de loftrumpet en laten dat ook zelfs internationaal weten op LinkedIn. ➔

Heb je deze dag gemist? Scan de QR-code en bekijk de film. In vier minuten weet je op hoofdlijnen wat er gebeurd is tijdens deze FO PITSTOP.

Robert Doornbos

Gas geven, technische innovaties, vooruit willen, lef tonen, soms je hoofd stoten. Leren en doorgaan. Dat zijn zomaar wat ingrediënten die voormalig autocoureur, ondernemer en Keynote spreker Robert Doornbos afvuurt tijdens zijn indrukwekkende verhaal over de wereld achter de Formule 1. Na een welkomstwoord door dagvoorzitter William Swaters en regisseur trapt Robert vol passie de dag af met een indrukwekkend verhaal vol power. Al snel blijkt dat de parallellen met de ontwikkelingen binnen de FO groot zijn. Snelheid, kwaliteit, data en heel erg belangrijk: samenwerking. Je bereikt meer als team! Immers, FO wil vooruit, haar toegevoegde waarde bieden door beter gebruik maken van alle beschikbare sporen. Dat doe je samen! En wat ook zo mooi is, veel medewerkers zijn daar gewoon trots op, en willen dat graag delen. Dat komt vandaag in Ede allemaal bovendrijven.

Huiskamer

Hierna is het tijd voor een ‘huiskamergesprek’ met een aantal gasten/ stakeholders: Jan Struijs (voorzitter van de Nederlandse Politiebond), Annemarie Maandag (Organisatie-ontwikkeling Programma FO), Neeltje Geldermans (Hoofd Operatie Midden Nederland en voorzitter van de stuurgroep Snelle DNA-straat). In een tweede gespreksronde, gaan tafelgasten Henk Korvinus (Inspecteur-generaal van de Inspectie Justitie en Veiligheid), Marc Elsensohn (Algemeen directeur van het NFI), Mirjam Warnaar (Landelijk Forensisch Officier van Justitie (OM) en Wilbert Paulissen (Portefeuillehouder SO) met William in gesprek over de ontwikkelingen en de toekomst van FO in Nederland. Jan Willem Schaper (Directeur Juridische Zaken Immigratie- en Naturalisatiedienst) was afwezig maar geeft nog wel een boodschap mee die William opleest. Zijn rode draad: hij kijkt positief aan tegen de huidige ontwikkelingen en vindt dat er geld moet komen om de implementatie programmatisch voort te zetten. Verder waardeert hij de realisatie- tiekracht van de politie op het terrein van de ingezette digitale transformatie in de Forensische Keten.

Geen zoete broodjes

Uit het ontspannen gesprek op het podium blijkt dat de gasten overwegend optimistisch zijn, men in gezamenlijkheid goed op weg is, maar de samenwerking, ontwikkelingen en investeringen voor FO en SO nog beter kunnen en moeten. Vooral Jan Struijs laat dat in duidelijke bewoordingen merken: ‘Ik ga hier geen zoete broodjes bakken. Er zal gewoon meer budget bij moeten, willen we blijven kunnen investeren. Ik zal me daar bij de politiek voor blijven inzetten. Ik heb het gisteravond nog tegen Dilan (Dilan Yeşilgöz-Zegerius, minister van Justitie en Veiligheid red.) gezegd: Investeren in de Forensische Opsporing betekent levens redden en meer boeven vangen.’

EEN AANTAL AANWEZIGEN MELDT ACHTERAF BIJVOORBEELD:

- ‘De bezoekers zagen een aantal spectaculaire resultaten. Denk daarbij aan onderzoeksresultaten die de opsporing nog meer snelheid geven
- Zichtbaar maken van vingerafdrukken en gezichts-herkenning van gemiddeld acht dagen tot een half uur via een smartphone’
- ‘DNA-herkenning, van gemiddeld 50 dagen naar drie of vier dagen, en in sommige gevallen zelfs naar een paar uur’
- ‘Drugsanalyse met behulp van forensische ketenpartners binnen 24 uur’.

Workshops

Het tweede onderdeel van de FO PITSTOP bestaat uit negen workshops. In verschillende rondes zijn deze door de deelnemers te volgen: Proeftuin DO/FO: verhalen uit de praktijk, DNA-onderzoek in de hoogste versnelling, Proeftuin, Synthetische Drugs, Nieuw gereedschap: de FO-module en BVI-tools, AI & Ethiek: een vreemde eend? Lab in een bus & nog meer snelheid, Biometrie: de wereld van vingers- en gezichtsherkenning, van stenen naar snelheid TMFI) en het NFI geeft gas bij proeftuin Snelle ID-lijn. De getoonde en besproken resultaten laten de aanwezige politieharten, maar ook die van de ketenpartners en de overige aanwezigen sneller kloppen.

RAPP en BlueSpot Report!

Tijdens het rondje ‘workshops’ valt onder andere de workshop ‘Nieuw gereedschap: De FO-module en BVI-tools’ op. Hier gaan Linda Schreuders en Edwin van der Veer dieper in op twee nieuwe digitale wapenfeiten die op dit moment in de maak zijn. Vanaf begin volgend jaar verhuist het forensisch onderzoek stapsgewijs naar RAPP, beginnend met een van de speerpunten in ondermijning: drugs. Een proces van lange adem, maar met belangrijke stippen op de horizon: verhogen van datakwaliteit, slimmer en beter gebruik van beschikbare info, die vaak ad-hoc, verspreid via allerlei tools, te vinden is. Want: we verzamelen gegevens, en we moeten die ergens uit kunnen halen, op een simpele manier. Dat moet het systeem voor jou gaan doen. De kern: Business Intelligence is beter en slimmer politiewerk leveren door vastgestelde gegevens analyseerbaar te maken. Door zaken naast elkaar te leggen, kun je verbanden zichtbaar maken. Nu zijn er heel veel tools beschikbaar voor FO. Beter registratie, beter overzicht, beter voor iedereen in het proces. Linda en Edwin leggen uit dat FO geïnvesteerd heeft in het ontwikkelen van informatierapportages met behulp van BlueSpot Report. Dat is een bestaande BVI-tool binnen de politie waarmee gegevens uit meerdere systemen toegankelijk kunnen worden gemaakt. Met een druk op de knop krijg

je info die ertoe doet. Met als ander bijkomend voordeel: een forse verlaging van de administratieve last. Linda en Edwin laten weten dat dit een enorme operatie is, maar er is geen weg terug. We gaan vooruit, passend bij FO PITSTOP.

Finishvlag

De dag vliegt om. De finishvlag wordt gezwaaid. De hoogste tijd voor de afronding. Hoe kijken de bezoekers zelf terug op de dag? Een aantal spontaan opgevangen reacties: Samenwerking loont, samen versnellen, verbindend, goede vragen, mooie dag, goed exposure, mensen zitten er in het veld echt op te wachten. Henk Korvinus: “Ik vond het een inspirerende bijeenkomst met goede inbreng door panelleden, plus informatieve workshops over onder meer de combinatie Digitale Opsporing en FO, nieuw gereedschap: de FO-module en BVI-tools voor betere communicatie tussen politie/OM/NFI, AI en ethiek, alsmede van stenen naar snelheid (TMFI).”

Bedankt!

Het slotakkoord wordt ook aangegrepen om een aantal medewerkers uit het FO-veld te bedanken voor hun grote inzet en doorzettingsvermogen. Zij krijgen een bos bloemen en een beeldje (foto): Marieke Krom, Rosan Jansen, Yvonne van der Pasch, Bente van Kralingen en Peter Nijsen (fotograaf).

Volume 1

Ruud Staijen, Programmadirecteur Intensivering & Herpositivering FO, tot slot van de dag: “Een leuke interactieve dag, wat een enthousiasme hoor en zie ik, de beweging is ingezet. Robert Doornbos gaf ons een mooi inkijkje in de parallellen tussen de Formule 1 en FO. Kijken, leren, meten is weten. Bij een pitstop leg je er weer nieuwe banden onder, en ga je door. Dat gaan wij ook doen!”

FO en de Formule 1. Er is een duidelijke relatie: samen de schouders eronder, kansen pakken, nooit opgeven, blijven innoveren. Samen op weg naar ‘Volume 1’. En doorr...

FO STAAT AAN DE FRONTLINIE

WE HEBBEN HET NOG NOOIT GEDAAN,
DUS IK DENK WEL DAT WE HET KUNNEN

Het Programma Intensivering en Herpositionering FO. Dat is een hele mond vol. En heeft dat wat met cold case te maken? Want cold cases, dat zijn toch verstofte oude moord-zaken, in muf ruikende dossiers met geroeste nietjes, analoge negatieven opgeslagen in een negatievenalbum, alles al gedaan, maar niet gelukt, toch? Klopt... althans zo lijkt het misschien.

Forensisch cold case-onderzoek doen is een avontuurlijke reis met als eindbestemming opheldering voor de nabestaanden, antwoorden en hopelijk een dader veroordeeld door de rechter. Recht doen aan het slachtoffer.

Nu of nooit
Maar voordat het zover is, is het als een ontdekkingsreis, een tijdreis: wat konden we in die tijd doen dat het misdrijf gepleegd is, en wat deden we? En daarmee; wat ligt er nog aan mogelijkheden met de huidige technieken? Het is nu of nooit, het is alles of niets en het is alles op alles.

Vakgebied voor FO
Het is ook schatzoeken: waar ligt het gouden ei van Columbus om deze zaak op te helderen? Buiten de lijntjes durven kleuren, oftewel proeftuintjes aanleggen waarvan soms wel eens hoofdschuddend wordt gezegd; zou je dat nou wel doen, mag dat wel, kan dat wel? Cold case is daarmee ook een vakgebied voor FO waar innovaties, proeftuintjes kunnen- en worden ingezet. Een klein voorbeeld met grote gevolgen:

DNA-verwantschapsonderzoek was nog ondenkbaar in, zeg 2005-2006, toen ik al met cold case bezig was en we dit voorstelden als onderzoeks-mogelijkheid. Nu is het een geïntegreerde onderzoeksmogelijkheid van forensisch onderzoek.

Terugkijken naar de toekomst
Zo zijn er meer mogelijkheden die (deels) hun oorsprong vinden in cold case-onderzoeken. Want als we nou eens... dan kunnen we deze zaak misschien vlottrekken. Het zou een programmaonderdeel kunnen zijn van de FO-keten: Terugkijken naar de toekomst. Wat kunnen we leren uit het verleden waar we vandaag FO mee kunnen verbeteren, vooruithelpen?

En ja, cold case gaat over moord- en doodslag, niet over inbraken en snelle DNA-straten, dactyscanners op de PD, mobiele lab's, slimme apps, maar indirect helpt dat wel om meer cold cases te voorkomen. Want hoe sneller we een spoor volgen, een verdachte aangehouden of juist uitsloten, des te kleiner de kans dat een zaak 'koud' wordt.

Scannen, verrijken, delen
IV en IV keten; ook zo'n moderne kreet die niet lijkt te passen bij de muf ruikende dossiers met geroeste nietjes. Maar niets is minder waar! Die vergeelde blaadjes, soms nog amper leesbaar, kunnen nu state of the art worden in gescand, verrijkt en gedeeld. Er wordt informatie bij elkaar gebracht en er kunnen zoekslagen gemaakt worden met steekwoorden als: NFI, SIN, dacty, SVO'S (Stukken van Overtuiging) die nog werden aangeduid met T1, T2 enzovoorts, maar ook woorden als bloedgroep en Gerechtig Lab. Ja, zo oud is die meuk waarmee ik werk.

Afstruinen
Informatie die we vaak nog moeten verzamelen op een manier die doet denken aan die schatkaart, een heel spoor volgend langs instanties en systemen, steeds weer hopen dat er iets ligt. De opsomming van die systemen, opbergplaatsen voor SVO's, microsporen en documenten bespaar ik jullie. Er zijn namelijk zo'n twintig à vijfentwintig plaatsen, instanties, locaties, en systemen die we moeten afstruinen om de dossiers, informatie, foto's, sporen bij elkaar te brengen van een zaak.

Intra Veneus
IV: voor mij betekenen die twee letters meer dan Informatie Voorziening. Ik zie ze, als oud-operatieassistente als Intra Veneus. Ja, als een infuus dat de zaken tot leven kan brengen.

Frontlinie
De afgelopen vijf jaar is iets in gang gezet en bewezen. FO staat prominent en kleurrijk op de kaart, we zijn niet meer ondersteunend, maar staan samen met tactiek, digi en IV aan de frontlinie.

In die jaren sprak ik Ruud Staijen regelmatig en vertelde hem over de forensische projecten die we bij cold case, meestal achter de schermen, uitvoeren. Samen met het NFI, het OM of met deskundigen over de grens, de (vernieuwde) technieken die we uitproberen.

Hou dat vast
En altijd, altijd zag hij een link met waar het FO-programma mee bezig was en stimuleerde me zo om daarmee door te gaan. Hij denkt zoals je ook bij cold case moet denken, maar ook bij de hedendaagse onderzoeken op een warme plaats delict. Die gedachte, dat principe is misschien wel het belangrijkste aspect van cold case, maar daarom ook zo passend in wat Ruud de afgelopen vijf jaar in andere bewoordingen gepredikt heeft. Daarom zou ik alle FO'ers op willen roepen; hou dat vast! Alle FO-collega's hebben het boek 'Onbekend maar niet vergeten' gekregen. Dit zijn impliciete lessen in het identificeren. Onthoud en volg die Pippi Langkous-mentaliteit: We hebben het nog nooit gedaan, dus ik denk wel dat we het kunnen.

Carina van Leeuwen, forensisch rechercheur Cold Case Amsterdam

ECOSYSTEEM GEREALISEERD

Bij de start van het programma Intensivering en Herpositionering Forensische Opsporing lukte het ons om gezamenlijk te komen met een concreet, actiegericht en ambitieus realisatieplan voor het werkelijk in werking brengen van de leerarchitectuur binnen de Forensische Opsporing.

Ondertussen weet iedereen dat de samenwerking tussen het forensisch werkveld en de Politieacademie (PA) er niet meer eentje is van ‘onderkoelde verhoudingen en oplopende spanningen’ maar van synergie. Er zijn unieke stappen gezet in het formeel leren (vakspecialistisch politieonderwijs), informeel leren en ontwikkelen in de eenheden (de beroepspraktijk). Samenwerken en goede communicatie bleken de sleutelwoorden om dit ontwikkelvraagstuk te realiseren. We doen het samen; soms op de PA of als dat beter past op het Ontwikkelplein in Dordrecht of elders. Geruisloos wordt deze werkwijze als voorbeeld en inspiratie door anderen binnen en buiten de politieorganisatie gebruikt.

Samen hebben we een ecosysteem gerealiseerd dat groeit en bloeit. Dat we als partners vandaag de PA-FO Pitstop voor potentiële FO-medewerkers organiseren is daarvan een tastbaar bewijs. Bewijzen doe je ook stap voor stap door scenario’s te reconstrueren in de opsporing.

Dat lees je in het boek ‘Van watskeburt tot whodunit’ van de hand van collega Chantal Epskamp-Dudink. Chantal vertelde er enthousiast over tijdens het vertoonde interview. Dit boek is een blijvende herinnering aan deze PA-FO Pitstop en is bedoeld als inspiratie om te komen werken bij FO. Een impressie van deze dag kun je evenals een aantal video’s aan de hand van de QR-codes achterin dit boek terugkijken. Mooi dat je erbij was!

Rob Tanis, directielid Politieacademie

Ruud Staijen, Programmadirecteur Intensivering en Herpositionering FO

Workshop
Proeftuin Synthetische Drugs
‘De baron achter de kok’
ronde 1 17.00-17.25 uur (Zaal B0.28)

Deze titel kan zoveel mogelijk als betrouwbare bronnen worden de baron maakt het de kok vertoont financieel en feitelijk mogelijk een synthetische drug te produceren, maar deze persoon weet zich wel als achter deze koks te verstoppen. In plaats van naar de gebruikelijke vertacties in het lab te denken, welke wij graag dichterbij de baron komen.

Het bestaande informatieveld van de criminele drugindustrie is niet volledig. De koks en de helgen krijgen een nog wel in beeld, maar de grote baron blijft buiten beeld. In deze proeftuin wordt aandacht af de analyse van data uit informaticagegevens forensisch opsporingsonderzoek (Forensic Intelligence) dit beeld compleet kan maken. Het forensisch onderzoek op een proeftuinveld richt zich dan ook op specifieke rollen. Deze manier van werken moet zich gaan verspreiden op welke personen in welke rollen en in welke onderlinge verbanden binnen de forenseus criminele activiteiten worden.

De proeftuin is onderbouwde activiteiten worden en kan zich bogen op interessante uitkomsten. Ontwikkelen maar liefst, de informatieorganisatie en het DNA onderzoek van worden. In deze workshop zullen wij u hier alles voor vertellen.

Geïnteresseerd? Kom vooral kijken en luisteren hoe we door samenwerking versnellen, richting geven en dus meer 'scoren'!

Workshop
Biometrie
De wereld van vingers- en gezichtsherkenning
ronde 1 17.00-17.25 uur (Zaal B0.06)

Biometrie: CSI of werkelijkheid?

Hoewel je het misschien niet beseft speelt biometrische herkenning al lang een rol in ieders leven. Denk aan je vingerafdrukken in je paspoort of ID-kaart, je betalings- en je smartphone en de automatische grensovergang op Schiphol.

Ook in de wereld van de opsporing behoren vingerafdrukken en gezichtsherkenning tot de oudste identificatie methodes. Daar valt een klein open te ontdekken rijkdom van te ontdekken.

Bieden nieuwe technologische mogelijkheden nog meer kans? Niet alleen in jouw dagelijkse leven maar ook voor informatieve opsporing? Is het dan juist de CSI of is dat biometrie werkelijkheid?

Wil je meer weten over hoe het in de praktijk echt werkt, waarom meetbare experts het moeilijk maken en waar de publieke maar juist met biometrie, volg dan deze workshop!

Workshop
Scenariogericht PD-onderzoek:
naar een robuuste en herleidbare methode
ronde 1 17.00-17.25 uur (Zaal B0.10)

Het forensisch onderzoek op de plaats delict (PD) is van cruciaal belang voor veel strafrechtelijke onderzoeken. Sporen en informatie die tijdens het opsporingsproces zijn verzameld, worden gebruikt bij de reconstructie en de bereiksporing van het vermeende misdrijf.

Echter, sporen die niet zijn opgesloten, niet zijn geïdentificeerd, niet zijn veiliggesteld of niet goed zijn gedocumenteerd, kunnen weinig tot niets bijdragen aan een strafrechtelijk onderzoek.

Het PD-onderzoek is momenteel eenmalig en niet herleidbaar, waardoor de uitkomsten mogelijk niet optimaal benut kunnen worden. Kriminologen hebben, samen met het Forensisch Forensisch Onderzoek van de Rijksuniversiteit van Amsterdam (RFO) en de Vrije Universiteit Amsterdam (VU), de handen slaan gedragen en werken aan het ontwikkelen van een meer robuust en herleidbaar PD-onderzoek.

Werkelijk zijn de belangrijkste ontwikkelingen tijdens een plaats delict onderzoek geïdentificeerd. Is er een andere manier van werken en documenteren nodig om deze ontwikkelingen daadwerkelijk in de praktijk te brengen. De komende periode zullen de ontwikkelingen tijdens een plaats delict worden verbeterd, zodat de PD-onderzoekers uiteindelijk een samenhangende, robuust en herleidbaar onderzoek kunnen uitvoeren.

De werkgroep is bezig met het afsluiten onder de motorkap. Om een goede case te krijgen, moet de techniek kloppen. Wil je een kijkje in dit proces? Kom dan naar deze workshop!

Workshop
DNA-onderzoek
in de hoogste versnelling
ronde 1 17.00-17.25 uur (Zaal B0.12)

Goede grip, top acceleratie en met een betrouwbare motor.

De tijd dat DNA-onderzoek beperkt was tot kleine ving- en ge-genoot binnen het opsporingsonderzoek, is met de Proeftuin Soeder DNA Stout veranderd. Hiermee hebben wij de police van onze gevonden om met alleen een tijdlijn te maken en de naam van kwalitatief hoogwaardig bewijs, maar ook de snelheid om richting te kunnen geven aan het onderzoek.

Niet alleen de Forensische 1 verspreiden wij data en documenten wij veel tijd in onze samenwerkingen. Daarom vertellen wij nu met een volle tank. Geen knipje, geen prioriteit, maar wel ga van start tot finish. Kom kijken naar onze werkdag!

Workshop
FO-Verkeer Samenwerking in onderzoek
naar een dodelijk verkeersincident
ronde 1 17.00-17.25 uur (Zaal E0.39)

Waar alle 'vroeke sporen wijzen in de richting van een veel te hoge snelheid wijst dat de bestuurder onderzoeksmethoden niet toekend zijn om antwoord te geven op de primaire onderzoeksvraag. Ook alle mogelijke digitale opsporingsmethoden geven hierop niet of onvoldoende antwoord!

Wat volgt is een onderzoek dat bijna twee jaar heeft geduurd. Hierin hebben onderzoekers van FO-Verkeer op het Bureau van de Politieacademie en wordt de samenwerking gezocht met de RBO, Automatiek met ondersteuning van een HBO-student.

Deze samenwerking tussen Operations, Onderzoek en Onderwijs leidt tot antwoorden voor de nabestaanden en een weerstand van de verdachten, maar dat is nog niet alles.

Ban je benieuwd naar een verhaal over vliegende auto's en de winst die deze casus opleverde voor de opsporing? We vertellen het je graag!

Workshop
Forensische Visualisatie
Zien is begrijpen
ronde 1 17.00-17.25 uur (Zaal E0.28)

Wanneer we kijken op een plaats delict van jaren geleden om te zien hoe deze dodelijk werd aangevallen? Twee jaar geleden leek het nog onoverwinnelijk, maar tegenwoordig is het gewoon één van de middelen uit het arsenaal van Forensische Visualisatie.

We leggen digitaal vast, we verspreiden de data en we visualiseren. Als het nodig is tot op de millimeter nauwkeurig. We maken het verhaal van een zaak visueel, meetbaar en zo begrijpelijk.

In deze workshop laten we je kennis maken met verschillende technieken die we gebruiken, zoals: 3D-reconstructie, 360-graden fotografie en virtueel reality. We leggen af hoe we technologieën gebruiken en welke bestandsformaten we kunnen leveren ter ondersteuning van het opsporingsproces. We kunnen je verder vertellen bij welke type zaken we betrokken zijn en met welke opsporingspartners we samenwerken.

Zien is begrijpen.
Enaar zelf de wereld van Forensische Visualisatie in deze interactieve workshop!

DE WARME AMBASSADEUR VAN FO

VAN NOODKREET NAAR PERSPECTIEF

Jan Struijs, voorzitter van de Nederlandse Politiebond, valt direct met de deur in huis, als hij terugkijkt op het programma. Onomwonden, zoals we hem als ‘bondsman’ kennen: “FO gaat aan mij aan het hart. Er is de afgelopen vijf jaar enorm veel in beweging gezet. Toch maak ik mij zorgen. Het gaat niet snel genoeg. Dit kost ons slachtoffers.

Er moet menskracht en geld bij.”

“Ik trof meer dan zes jaar geleden een verwaarloosde organisatie aan, maar wel met heel veel goede mensen. Uit vaak emotioneel en beladen gesprekken met forensisch en tactisch rechercheurs en leidinggevenden bleek dat zij de noodklok luiden. Zij smeekten om betere werkomstandigheden. Dat deden zij al tien jaar. Het was duidelijk, dit kon zo niet langer. Het was tijd voor actie. Als Nederlandse Politiebond besloten we om een schriftelijke noodkreet naar de minister van Veiligheid en Justitie, Ferdinand Grapperhaus, te sturen.”

De voorzitter draaide in die brief brief niet om de hete brei heen. Jan Struijs sloot de noodkreet af met een oproep: wij vragen met klem aan de minister: om de ernst van de situatie te erkennen en nader onderzoek te laten doen naar de maatschappelijke schade, te komen met een integraal plan om de werkomstandigheden en samenwerking te verbeteren, inclusief de bijbehorende financiële middelen en mensen, de realisatiekracht te waarborgen.

Gebrek aan menskracht

De toon was gezet, versterkt door de feiten op dat moment: “De situatie (lees 2019) bij de forensische opsporing heeft, volgens rechercheurs, ook veel maatschappelijk negatieve effecten op de veiligheid. Immers door gebrek aan menskracht en kwaliteit wordt niet elk plaats delict volledig uitgelopen en bekeken. Hierdoor is de kans dat belangwekkende sporen niet worden aangetroffen aanzienlijk toegenomen. Bij het aantreffen van sporen (met name DNA) zijn de doorlooptijden wederom toegenomen. De gemiddelde wachttijd bij een woninginbraak of overval bedraagt 60 dagen of langer. De crimineel heeft daarom, na het plegen van een delict, de kans om twee maanden door te gaan.”

Complex vak

“Sowieso heb ik mateloze bewondering voor rechercheurs binnen FO. Nederland beschikt over mensen met topkwaliteit. Vergeet in dat licht niet dat het ook een complex vak is. Je hebt te maken met moord, doodslag, ellende ter plaatse. En dan nog weten veel van onze capabele mensen scenario’s uit te werken, de situatie te duiden. Daarvoor moet je niet alleen beschikken over kennis, ook over empathische intelligentie. Ondanks de beperkte middelen weet FO veel voor elkaar te boksen. De FO is onmisbaar geworden voor de onderzoeken naar criminele machtsstructuren en de heimelijke opsporing. Het werk is niet alleen intensiever geworden maar heeft zich ook verbreed.”

Uitstekende middenvelders

Gelukkig heeft het Programma Intensivering en Herpositionering FO veel weten te bereiken, benadrukt Jan: “Dat stemt mij positief. Als je kijkt naar een voetbal-elftal beschikt het programma over twee uitstekende middenvelders: Ruud Staijen en William Swaters. Zij kregen en krijgen het voor elkaar om de boodschap

over te brengen, innovaties aan te zwengelen en het netwerk (lees ketenpartners) voor zich te winnen. Zij hebben, samen met vele anderen, hele goede dingen gedaan. Van filmpjes, ketentalkshows, proeftuinen. Ze bleven de boodschap herhalen. De vergezichten van Ruud, zijn beeldspraak. Zijn kracht om anderen aan zich te binden. De communicatiekwaliteiten van William. En uit het werkveld hoor ik dat collega’s graag ‘beeld’ zien. Meer beeld, minder tekst. Dat komt goed bij hen binnen.”

Vuur

Jan Struijs gaat in zijn rol als ‘vakbondsman’ door het vuur voor FO: “Mede door het werk van dit programma gaan we de goede kant op, maar.... het gaat te langzaam. Dat kost ons slachtoffers. Verder maak ik me zorgen over de seniorenuitstroom. De juiste financiering is er (nog) niet. Tegelijkertijd denk ik ook dat IV, digitaal werken, instroom van jonge talenten (in combinatie met ervaren rechercheurs) een must is.”

Topprioriteit

Jan Struijs tot slot: FO verdient echt topprioriteit binnen de recherche. Ik zal alles in het werk blijven stellen om dit onderwerp onder de aandacht te blijven brengen bij de politiek. Want mijn zorgen gaan ook over het aantal mensen. Met 1500 bevlogen collega’s heb je gewoon te weinig capaciteit. Ik durf te stellen dat je zeker naar 2500 mensen moet. Minimaal! Maar er is gewoon onvoldoende geld om dit snel te bereiken. Leg dat dan maar eens uit aan slachtoffers van bijvoorbeeld een cold case-zaak. Als we niet oppassen gooien we veiligheid in de uitverkoop. Maar ik verzeker jullie dat ik mijn stinkende best ga doen om de boodschap in Den Haag uit te dragen. En laten we niet vergeten, dat er ook veel wel is bereikt

Jan Struijs, voorzitter Nederlandse Politiebond

Collega’s,

Ik hoop dat wat we gezamenlijk bij Forensische Opsporing in gang hebben gezet gaat landen en renderen in het werk. En dat de burgers en de buitenwereld daar de vruchten van gaan plukken. Uiteindelijk gaat het om onze bijdrage aan de veiligheid.

We hebben lekker gewerkt en samen creatieve oplossingen gezocht. En dan heb ik het over het hele politiebureau, soms de keten en af en toe zelfs onze commerciële dienstverleners en leveranciers. Soms zijn we gevallen, of vastgelopen. Maar altijd vonden we samen weer een nieuwe weg, steeds op zoek naar verbetering. Bij de samenstelling van deze vijf jaar FO-rapportage was de medewerking van iedereen overweldigend. We mogen ook samen even trots zijn. En dan weer door!

Kijkend naar de toekomst zie ik grote kansen voor verdere versnelling en digitalisering, de IV-keten en het duurzaam borgen van de tweede lijn. De succesvolle proeftuin Snelle DNA-straat krijgt steeds meer wortels in de politieorganisatie. Dacty gaat naar de telefoon en we kunnen veel slimmer en vaker gebruik gaan maken van de eindeloze mogelijkheden van biometrie. Maar ook het veiligstellen van digitale sporen op de PD biedt grote kansen. Tegelijkertijd ligt er een uitdaging op het gebied van de betaalbaarheid en inzet van genoeg vakmensen.

Zullen we samen blijven versnellen en verbeteren en onze schouders blijven zetten onder de Forensische Opsporing en zorgen dat we nog meer sporen verdienen?

**Ruud Staijen,
programmadirecteur Intensivering en Herpositionering FO**

“De stille getuigen kunnen nu sneller spreken, laat ze aan het woord!”

